

10. A. 4.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA.

SZERKESZTŐ :

BEDŐ ALBERT

ORSZÁGOS FŐERDŐMESTER.

FŐMUNKATÁRS :

HORVÁTH SÁNDOR

HARMINCZKETTEDIK ÉVFOLYAM

I—XII. FÜZET.

1893.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 28-IK NAPJÁN

Könyvárusoknak százalék nem adatik, valamint egyes füzetek sem adatnak el.

A lapnak legkésőbb minden hónap végéig a t. egyleti tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben postai-járgygyel „reclamatio” teendő.

BUDAPEST, 1893.

AZ ORSZÁGGYŰLÉSI ÉRTESÍTŐ, KÖ-ES KÖNYVNYOMDÁJA RÉSZV.-T.
GRANÁTOS-UTCZA

ORSZÁGOS ERDÉSZETI
KÖNYVTÁRA.
AK. 827
Csoport. 1
tételsz. szám.

Az „Erd. Lapok“ 1893-adiki évfolyamának tartalma.

I. Cikkkek.

	Füz.	Old.
Ajtai Sándor. A hunyadvármegyei erdőségek pusztulásának okairól	IX.	702
Arató Gyula (<i>Sylvius</i>). Bothó Imre m. kir. erdőfelügyelőről . .	V.	526
» » Az erdei famagvagnak mérsékelt díjért való szállítása ügyében	IX.	709
» » A görgényi erdőőri szakiskola megnyitása	X.	749
» » A Jaussner-féle egysínű vasutrendszer ismertetése	X.	768
Baiersdorf Károly. Az új vasúti üzletszabályzat határozványai, vonatkozással a fakereskedésre	IV.	321
Bedő Albert. A fapiacról I. 83; II. 169; III. 279; IV. 356; V. 430; VI. 528; VII.—VIII. 625; IX. 720; X. 840; XI. 906	XII.	964
Bencze Gergely. Az akáczfahamuról, mint trágyaszerről	V.	400
Berendi Béla. A magyar erdőszet a millenniumi kiállításon	II.	111
» » Az erdő Sziberiában	VII—VIII.	601
Cserny Győző. A körmendí magpergető	I.	1
Divald Béla. Hazai tenyésztési adatok külföldi fánemokről	VII—VIII.	596
Egerváry Gyula. A vadászat közgazdaságl fontosságáról	VI.	492
Gaul Károly. A fának értékesítése boritékfa (<i>fournier</i>) alakjában	V.	369
Illés Nándor. Az ezredéves kiállításhoz	IV.	329
Ivanich Ferencz. Új szerkezetű erdei magvetőgép	XI.	871
Jablonszki József. A gyapjas pille károsítása Amerikában	XII.	925
Jeger Albert. Emléklapok egy nyul életéből. (Ford. Arató Gy.)	II.	161
» » A hangyák életéből (Ford. Gründl Gyula)	IX.	722
Koller János. Újabb irányelvek a száraló erdők berendezésénél	XI.	677
Küzdí Árpád. A tapló iparról	XI.	880
Lakatos Károly. A keselyük fajji külömbiségei és elterjedésök	II.	149

	Füz. Old
Malbohan Ede. A magyar tengermelléki karszt-erdősítésekről. (Ford. Péch Kálmán)	VII—VIII. 574
Márton Sándor. Delejtü nélküli szögrakó	VII—VIII. 582
Muzsnai Géza. A fokozatos felújító vágásmód a zarnócza m. kir. erdőhivatal kerületében	VI. 461
Pé ch Dezső. A gesztenyefa tannin tartalma	I. 33
» » A fának ágai, mint állati táplálék	II. 137
Pé ch Kálmán. A siegeni kapás erdő	V. 389
» » A nyírfa erdőgazdasági jelentőségéről	VI. 485
» » A községi erdősítésekhez szükséges csemete- kertekről	X. 757
Polgárdi Béla. Az akarat a növényeknél	XII. 947
Schillinger Adolf. Éneklő egerek	II. 167
Schmiedl Soma. Visszapillantás az 1892. évi tölgykéreg terme- lésre és kereskedésre	III. 194
Tégiás Károly. Légköri csapadékok káros hatása a talajra . .	I. 22
Vadas Jenő. Szervezzük a magyar erdészeti kísérleti ügyet .	VII—VIII. 545
Weisz Lajos. A tűzifa termelés és kereskedés átalakítása. (Te- kintettel az erdőségek nagyobb jövedelmezőségére)	III. 198
Weiszmay er Oszkár. Tölgy fűrészpor a phylloxera ellen. (Ford. Arató Gyula)	X. 796
Zareczky Pál. A hamvas varju (népiesen pápista varju, Corvus cornix) egy eddig nem méltatott károsítása . .	III. 277
Zezulka János. A horvátországi Karszt-vidék erdőgazdaságának fejlődése. (Ford. Hantos Ernő)	XI. 841
— — Az államerdészet 1893. évi költségvetése	II. 121
— — Felhívás a közönséghez, a millenniumi kiállítás ügyében	III. 191
— — Kálnoki Bedő Albert országos főerdőmester és ministeri tanácsos 25 éves államszolgálatának jubileuma	III. 215
— — Az országos erdészeti egyesület felterjesztése a földmive- lésügyi m. kir. ministeriumhoz az állami erdősítetek fize- tésének rendezése ügyében	IV. 295
— — Az országos erdészeti egyesület felterjesztése a földmive- lésügyi m. kir. ministeriumhoz, az erdei famagvak mér- sékelt díjért leendő szállításának kieszközlése ügyében .	V. 411
— — A »Magyar Tudományos Akadémiának« erdőgazdasági jutalomtétele	V. 429
— — Előfizetési felhívás a »Hazánk« czimű napi lapra	XI. 892

II. Egyesületi közlemények.

Titká ri jelentés az Orsz. Erd. Egyesület 1892. évi közgyűlésén	I. 7
Vá la s z t m á n y i ülés (1892. XII. 11.) jegyzőkönyve	I. 39

	Füz.	Old
Közgyűlés (1892. XII. 18.) jegyzőkönyve	I.	59 ✓
Pályázat erdészeti szakmunkákra	I.	85 ✓
Választmányi ülés (1893. II. 5.) jegyzőkönyve	III.	205 ✓
Választmányi ülés (1893. IV. 23.) jegyzőkönyve	IV.	334 ✓
Pályázat erdészeti ösztöndíjakra	V.	440 ✓
Választmányi ülés (1893. VI. 28.) jegyzőkönyve	VII—VIII.	615 ✓
Felhívás a »gr. Tisza Lajos«, a »Wagner Károly« és a »Ma- gyar erdőtisztek árva leányait segélyző alapítványból« ki- osztandó segélyek ügyében	IX.	727 ✓
Választmányi ülés (1893. IX. 29.) jegyzőkönyve	IX.	798 ✓
Meghívó a közgyűlésre	X.	839
Választmányi ülés (1893. XII. 3.) jegyzőkönyve	XII.	946 ✓

III. Hivatalos közlemények, erdészeti államvizsgák és az erdő- őri szakvizsgák.

Pályázat erdősítési jutalmakra	II.	171
Hirdetmény a f. év tavaszán tartandó erdészeti államvizsgák tárgyában	II.	173
Hirdetmény az 1893. év tavaszán megtartandó erdészeti ál- lamvizsgák tárgyában	III.	281
Hirdetmény az ezredéves kiállítás tárgyában	III.	281
Az 1893. évi tavaszi államvizsgák (Arató Gyula)	V.	432
Felhívás az országos gazdaközönséghez, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez a millenniumi kiállítás alkalmából)	V.	436
Felhívás »az állami erdőtisztek gyermekeit segélyző alap«-ból kiosztandó segélyek ügyében	V.	438
Felhívás a f. év őszén tartandó erdészeti államvizsgák tár- gyában	VI.	529
Pályázati hirdetés erdőőri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában	VI.	530
Útasítás a vadőrök vizsgája ügyében	VII—VIII.	629
Hirdetmény a folyó 1893. évben megtartandó erdőőri és vad- őri szakvizsgák ügyében	VII—VIII.	632
Hirdetmény a folyó 1893. év őszén megtartandó erdészeti államvizsga tárgyában	VII—VIII.	633
Felhívás az erdőbirtokosokhoz kopárterületek befásításához ingyen csemeték kiosztása tárgyában	VII—VIII.	633
Az 1896. évi millenniumi kiállítás. Jegyzőkönyv; felvetett 1893. június 5-én	VII—VIII.	634

	Füz.	Old.
A z 1893. év. őszén megtartott erdészeti államvizsgák és erdőőri szakvizsgák (Arató Gy.)	XI.	907
A z 1893. évi erdősitési jutatok odaitélése	XII.	967

IV. Lapszemle.

Erdőgések (Péché Kálmán)	I.	78
A »Ski« (Arató Gyula)	I.	80
A schwarzburg-gonderhauseni hierczegség erdőtörvényei (Péché K.)	II.	168
Egerek által körülragott bükkfácskák megmentése (Péché K.)	II.	160
A talaj-lazítás, öntözés, és a talaj mesterséges takarásának hatása a csemetekertekben (Fekete Lajos)	III.	274
A legelőerdők tárgyában (Fekete Lajos)	III.	276
Cellulose előállítás az osztrák örökös tartományokban (Péché Dezső)	IV.	353
Chicagói világkiállítás (Péché Dezső)	IV.	355
A szömörceéről (Péché Dezső)	V.	416
A szalag fűrészes gyorsaságáról (Péché Dezső)	V.	417
A bükkfa csemetén élősködő paizstetűről (Péché Dezső)	V.	417
Az erdészeti kísérlet ügy érdekében tartott szakértekezetről (Arató Gy.)	VI.	518
A tűzi fáról (Péché Dezső)	VII—VIII.	621
A fának tulajdonságairól (Péché Dezső)	IX.	714
A Christen-féle famagasságmérő (Arató Gy.)	X.	832
A siegeni kapás erdő (Péché Kálmán)	XI.	889
A villámnak fába csapását előidéző okok. (Bécsy Dezső.)	XII.	962

V. Vidéki levelek.

Hoffmann Gyula. (Az erdők hitelképességéről)	II.	145
Nagy Vincze. (A horvát-szlavon erdészeti egyesület közgyűléséről) . .	XII.	965

VI. Könyvismertetés.

Vadas Jenő. »Erdővédelemtan. (Irta Téglás Károly)«	III.	270
Mágoótsi Dietz Sándor. »Aradvármegye és Arad sz. kir. város természetrajzi leírása (Irta dr. Simonkai Lajos)«	V.	419

VII. Vadászati tárcza.

Kallina Károly. Az 1892. évi vadászati idény a gödöllői kir. udvari vadászterületen.

VIII. Különfélék.

A krónika kedvéért (Arató Gyula)	I.	88
Erdősítési munkálatok előmozdítása (Péché Kálmán)	I.	91
Rosz talajon tenyésző jó fanem (Molnár Gyula)	I.	91
Változások az erdészeti szolgálat körében	I.	92
Az erdészeti tudomány technikai részének haladása az 1892. év folyamán (Péché Dezső)	II.	174
Fahulladékok értékesítése (Péché Dezső)	III.	293
Fatapéták papirhátlappal (Péché Dezső)	III.	283
Az amerikai tölgyfanemek tenyésztéséhez (Péché Dezső)	III.	284
Czellulából való ajtókilincsek és ablakrámak (Szab. Közl.)	III.	285
Az Accacia decurrensről (Molnár Gyula)	III.	285
Óriási tiszafa (Drinus János)	III.	286
A telített talpfák romlása (Péché Kálmán)	IV.	358
Erdőgégek (Péché Kálmán)	IV.	359
Új hitbizomány Torda-Aranyos vármegyében (Ercsényi Béla)	IV.	361
A Stainer-féle csirázató készülék (Ercsényi Béla)	IV.	362
Az erdészeti kiállítás Chicagóban (Cséti Ottó)	V.	441
Mocsaras helyek beerdősítésére alkalmas fanem (Berendy Béla)	V.	442
Megmérgezett fenyőfák. (Berendy Béla)	V.	443
Marosvásárhelyi kereskedelmi- és iparkamara jelentése (Arató Gy.)	V.	444
Az Accacia decurrensről (Péché Dezső)	VI.	532
Faóriások (Péché Dezső)	VI.	532
Fából készített virágok (Péché Dezső)	VI.	534
Az oláhországi erdészetről (Péché Dezső)	VI.	535
Erdőgazdaság és fakereskedés Törökországban (Péché Dezső)	VI.	536
Az apáca rovar (Péché Dezső)	VI.	538
Magyar fakereskedők és faiparosok orsz. egyesülete	VI.	538
Kétnejűség a golyák között (Arató Gy.)	VI.	539
Változások az erdészeti szolgálat körében	VI.	540
A brassói kereskedelmi iparkamara jelentése (Arató Gy.)	VII—VIII.	639
Szénatermelés és lombtakarmány gyűjtés az erdőben (Arató Gy.)	VII—VIII.	647
Csertölgyi kosánytalan tölgyággal (Kleiszl Gyula)	VII—VIII.	652

VIII.

	Füz.	Old.
A »Hazánk« programja	VII—VIII.	653
Változások az erdészeti szolgálat körében	VII—VIII.	658
Magyarosodunk	VII—VIII.	662
Műtrágya alkalmazása az erdőgazdaságban (Kallina K.)	IX.	729
Mikor vessük el a tölgy makkot (Ercsényi Béla)	IX.	731
A házi iparról (Arató Gy.)	IX.	732
Két szakkönyv (Arató Gy.)	X.	842
Az erdei famagvaknak mérsékelt díjért való szállítása ügyében (Arató Gy.)	X.	842
Esőzőfa (Bécsy D.)	X.	843
Változás az erdészeti államvizsgáló bizottságban	X.	844
Hazánk irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság (Arató Gy.)	XI.	914
A lucz fenyőkéregnek Görögországba való bevitele (Arató Gy.)	XI.	915
A nemes kosárfűz tenyésztése, vesszők készítése és értéke- sítése (Péché K.)	XI.	916
Ósrégi faóriások (Berendi B.)	XI.	916
Új találmányu vadászfegyverszj (Bécsy D.)	XI.	917
A mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete (Sylvius).	XII.	971
Vadász babonák. (Berendy B.)	XII.	973
A »Hazánk« napilap. (Sylvius.)	XII.	977
1894. évi tavaszi mag árjegyzékek. (Péché K.)	XIII.	981
Az erdészeti szolgálat köréből	XI. 918	XII. 982
Halálozás	II. 180; VI. 540; IX. 734; X. 844;	XI. 918

IX. Erdészeti rendeletek tára.

A földmívelési m. kir. ministerium szolgálati ügyköréhez tartozó állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyző alap intéző bizottságának 1893. évi január hó 20-án tar- tott alakuló, illetve első üléséről felvett jegyzőkönyv	III.	389
Felhívás: »az állami erdőtisztek gyermekeit segélyező alap«-ból kiosztandó segélyek ügyében	V.	457
Jegyzőkönyv: »a földmívelésügyi m. kir. minsterium szol- gálati ügyköréhez tartozó állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyző alap« intéző bizottságának 1893. évi június hó 3-án tartott üléséről	VII—VIII.	670
Jegyzőkönyv: »a földmívelésügyi m. kir. ministerium szol- gálati ügyköréhez tartozó állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyző alap« inléző bizottságának 1893. évi június hó 3-án tartott üléséről	VII—VIII.	670

Jegyzőkönyv; »a földmivvelésügyi m. kir. ministerium szolgálati ügyköréhez tartozó állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyző alap« intéző bizottságának 1893. évi július hó 20-án tartott üléséről	VII—VIII.	738
44574/93.; I/3. Fldm. m. Az erdei kihágások és erdőrendészeti áthágások alkalmával megítélt és behajtott eljárási költségekre vonatkozó ellernyugták helyes szerkesztése ügyében	XII.	985
Körrendelet. Az erdei kihágási esetek nagy tömegben való együttes feljelentésének mellőzése ügyében . . .	VII.	986

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó:

Az Országos Erdészeti-Egyesület.

Szerkesztő:

Bedő Albert.

Megjelenik minden hónap 28.-án.

Harminczkettedik évfolyam. I. füzet.

1893. január hó

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti Egyesület azon alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 8 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Oly alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak, 3 frt kedvezményi árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapestben, Lipótváros, Alkotmány-utca, 10. szám. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltetnek.

A körmendi magpergető.*)

Ismerteti: Cserny Győző m. kir. h. erdőgondnok.

Az »Erd. Lapok« m. évi április havi füzetében röviden említém, hogy Körmenden nemsokára egy nagyobb szabásu magpergető lesz berendezve. Ez tényleg a múlt év tavaszán meg is történt.

Hazánkban ma még nem sok erdészeti iparvállalatot alapítanak, azért úgy hiszem, nem végzek felesleges munkát, ha ezt az új vállalatot, melyet a külföldiekkel legalább is egyenrangunak lehet mondani, a t. szakközönség előtt röviden ismertetem és egyuttal reá a közfigyelmet felhívom. E vállalatnak megvan a maga köz- és erdőgazdasági jelentősége, mert a mellett, hogy a közeli vármegyékben fekvő fenyőerdők birtokosainak jelentékeny mellékhasznála-

*) Leitner J. első magyar gőzmagpergetője lég- és gőzfűtéssel.

tot biztosít, elkerülhetővé teszi, hogy a folyton nagyobb és nagyobb területű mesterséges erdősítésekhez szükséges jó fenyőmagot drága pénzen külföldről hozassuk.

A jó magpergető főfeltételei egyáltalában, hogy szabályozható fűtéssel, minél kevesebb munkaerővel és tüzeléssel egyenletes hőfoknál a tobozokból a lehető legtöbb csiraképes magot pergessen.

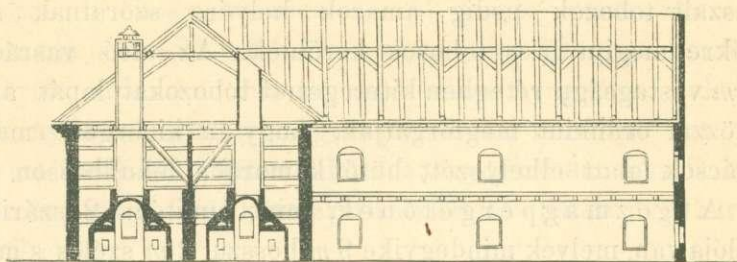
A körmendi magpergetőnél ezeket a követelményeket czélszerű berendezéssel sikerült is lehetőleg elérni.

A magpergető lég- s gőzfűtésre van berendezve. A léggel fűtöttnek 4, a gőzmagpergetőnek 2 tobozaszalója (magszárítója: Samendarre) van. A légfűtés külön pinczeszerű helyiségben történik, melyből falazott csatornák vezetik a meleget az emeleteket elválasztó mozdíthatlan, erős drót rácsok alá. A fűtés módszere magdeburgi mérnökök szabadalmazott találmánya s azon sajátsággal bír, hogy a pergetőben lévő 16 fűtő hely daczára kéményre nincsen szükség, mert a füst a csatornába jutván, azonnal elég s így csak a melegített levegő jut 400 nyíláson át az emeletszerű, egymás fölött 80 cm-nyire álló vasrácsok alá.

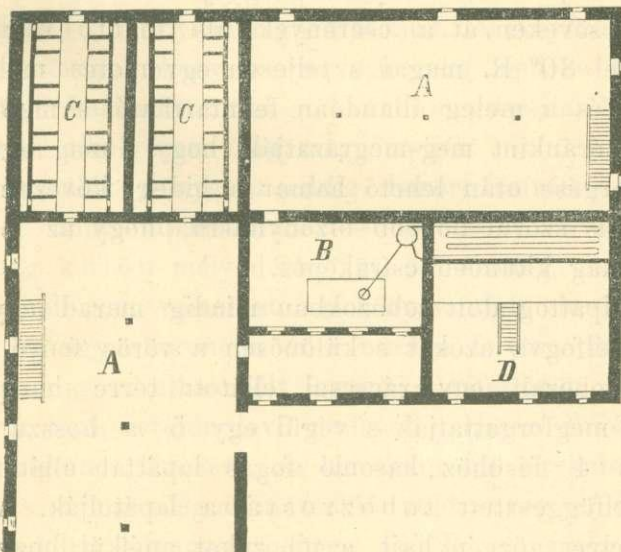
A fűtő csatornáknál a léghuzam reteszekkel szabályozható s így a meleg kedvezőtlen időjárásnál is egyenletesen fenntartható. A hőmérsék ellenőrzésére szolgál az alsó vasrácsokon alkalmazott 12 darab hőmérő. A hőnek állandóan 35° R-nak kell lennie.

A mag kipergetése következő módon történik:

Egy-egy tobozaszalónak 8 vassinen nyugvó mozdíthatlan vasrácsos cserénye van. Egy-egy vasrács 21 négyszögméter, a 8 tehát összesen 168 négyszögméter síkterülettel bír. Egy-szerre 100 g toboz fér a vasrácsokra s ezen készletből a mag 24 óra alatt pereg ki. A munka éjjel-nappal folytonosan tart.

1. ábra.

2. ábra.

Mihelyt az alsó vasrácsokon lévő tobozok teljesen kinyitak, kiszedetnek, a feljebb lévő vasrácsra már 12 órán át aszalt tobozok pedig amazok helyére szóratnak s a felsőkre megint friss tobozok kerülnek. Az alsó vasrácsra 20 cm vastagságú rétegben kitergetett tobozokat lapát alakú eszközzel óránként megforgatják, hogy a kipergett mag a vasrácsok alatt elhelyezett hűtő kamarába lehullhasson.

A gőzmagpergetőnek, mint említém, 2 szárítója, aszalója van, melyek mindegyike 9 m hosszú, 2 m széles s mindegyiknek 10 rekesztéke (etager) van, s ezekbe mindegyiknél összesen 200 db 180 cm hosszú és 45 cm széles, mozgatható cserény tolható be. Ennél a magpergetőnél egy gőzgép ellengőzét, a mi különben használatlanul szabadba bocsájtatnék, ehelyett gőzgyűjtőbe vezetik, honnét hajlitott csöveken át a cserények alá tódul. Minthogy e gőzfűtéssel 30° R. magas s teljesen egyenletes meleg fejleszthető és a meleg állandóan fenntartható, s mert a cserényeket óránként meg-megrázatják, hogy a mag a tobozból való kipergése után lehető hamar a hideg kövezetre hulljon, nem is szorul bővebb bizonyításra, hogy az e módon termelt mag kitünően csíráképes.

A kipattogatott tobozokban mindig marad egy kevés mag, ennél fogva azokat s különösen a vörös fenyő nehezen felnyiló tobozait egy ráccsal ellátott térre hordják, ott többször megforgatják s végül egy 5 m hosszú, dróttal befert s 4 fésűhöz hasonló fogas lapáttal ellátott, kissé ferdén felfüggesztett tobozrostába lapátolják. A tobozrosta, melyet gőzgép hajt, a tobozokat anélkül, hogy a mag megsérülne, szétszaggatja. A kipergett magot vízzel kissé befröcskölve, forgó hengerbe öntik, hol a magszárnyak letöredeznek. A kipergett mag csíráképeségét a Stainer-

féle szabadalmazott csíráztató készülékkel vizsgálják meg.

E készülék, mely olesóságánál s czélszerűségénél fogva megérdemli, hogy minden — jó magot vetni akaró — erdőgazda s kezelő erdész beszerezze, egy felhajtott karimájú, köszörült, zöldszínű, három apró lábon nyugvó s alul csőszerű nyílással ellátott magtányérból áll, melyben egy 100 apró mélyedéssel ellátott likacsos agyagkorong fekszik, mely ismét egy zöld, felül kürtőszerű nyílással ellátott üvegburával fedetik be.

A készülék használata előtt a csíráztató korongot egy óráig vízben kell áztatni, hogy likacsai átnedvesedjenek. Azután a vizsgálandó magból minden egyes mélyedésbe egy-egy szemet teszünk. A korongot az üvegtányérra helyezvén és a burával lefedvén a készüléket a csírázás gyorsítása végett 16° R.-nyi melegben tartjuk. A tányérba többször vizet kell önteni, hogy az agyagkorong nedves maradjon. A készülék használat után gondosan megtisztítandó, nehogy az ujonnan elhelyezett mag megromoljék.

E készülék előnye az eddig ismert csírázó-készülékek fölött — mint tapasztaltam — az, hogy mivel minden egyes mag külön mélyedésbe jut, az esetleg rosz magtól más mag el nem romolhat. A tányér alján levő nyíláson továbbá az agyagkorongon át a burába folyton friss levegő ömlik be, míg az elhasznált levegő, a kifejlődött vizgőz és szén-sav a bura tetején levő nyíláson teljesen eltávozhat.

E folytonos légsere, az agyagkorong egyenletes nedvessége s a napvilágot mérséklő zöld üveg a csírázásra gyorsítólag hat, olyannyira, hogy 16° R. melegben e készülékben a mag válfaj és minőség szerint 8—15 nap alatt kicsírázik. Ára 3 frt és Bécsujhelyen, Stainer Gyulánál kapható.

Általában legyen még megemlítve, hogy Kőrmenten 100 *q* tobozból válfaj és minőség szerint és pedig erdei fenyőből 100—200, fekete fenyőből 270—380, havasi fenyőből 1000—1500, lucz fenyőből 210—450, jegenyefenyőből 380—500, vörös fenyőből 400—700 *kilo* szárnyatlan magot pergetnek.

Tüzelő anyagul a kipattogtatott toboz 25%-át használják el, a többbit Kőrmenten s vidékén, valamint Bécsbe szállítva fűtőanyag gyanánt eladják.

E magpergetőben 1891 őszétől 1892. évi május hó elejéig, bár ez idő alatt berendezése a mainál sokkal egyszerűbb volt, csak erdei fenyőből 326.000 *kg* toboz, illetve 6284 *kg* mag pergettetett ki s a most folyó télen 250 waggon fenyőtobozt szándékoznak kipergetni, mi 650—750 *q* magot adna.

Az erdei fenyő tobozt kizárólag Vas, Zala s Sopron vármegyék szolgáltatják, míg a lucz és jegenye fenyő toboz Karinthiából, Tirolból és Steyerből, a vörös fenyő s a havasi fenyő a mi felső vármegyéinkből, a fekete fenyő Alsó-Ausztriából, végre a sima fenyő tobozok hg. Batthyányi körmendi, Lipót bajor herczeg sárvári, gróf Batthyányi csákányi uradalmából s a tarcsai fürdőkertből valók.

A közelebről érdeklődők megnyugtatóására jónak látom azt is megemliteni, hogy a körmendi magpergető tulajdonosa a budapesti m. kir. állami vetőmag-vizsgáló állomással összeköttetésbe lépván, termelt magvainak jóságát s illetve a magvak csíráképességének %-os jelzését illetőleg még nagyobb bizalomra számíthat.

A pártolást pedig, véleményem szerint, már csak azért is megérdemli, mert a fenyves erdők birtokosainak kivált a közel vidéken nem kicsinylendő mellékhasználati jövedelmet ígér s e mellett arról sem szabad megfeledkeznünk,

miszerént az új vállalat a maga termelte fenyőmagvakon kívül egyéb erdei famagvakkal is kereskedni szándékozáván, erdőtenyésztőinknek újabb hazai magbeszerzési forrást nyit, melyből szükségletüket egyszersmind olcsóbban is fedezhetik, mintha külföldi magelárusítókhoz fordulnának.

Titkári jelentés.

Tisztelt közgyűlés! A most bezáródó közgyűlési év alatt nagyobb fontosságú általános kérdések, melyek erdőgazdasági érdekeinket közvetlenül vagy közvetve érintették volna s a melyekkel ennél fogva egyesületünknek hivatásához képest behatóbban foglalkozni kellett volna, nem merültek fel; az igazgató-választmány munkásságát így jóformán keblü ügyeink vették igénybe. Maradt ugyan még a múlt évekből vissza egy általános érdekű igen fontos ügy — a magánszolgálatban álló erdőtisztek és erdőörök nyugdíjintézményének ügye — ez azonban végleges megoldásra ez évben sem jutott.

E nehéz kérdéssel már évek óta foglalkozik a saját kötelékébe tartozó gazdatisztek és erdészek érdekeinek szempontjából egy másik egyesület is, a magyar gazdatisztek és erdészek segély- és nyugdíjegyesülete s ezen egyesület egyik előkelő tagjának kezdeményezése folytán felvetett az a kérdés is, nem volna-e czélszerű, ha a két egyesület, tekintettel a hasonló célra és törekvésre és a megoldás utjában álló hasonló nehézségekre, karöltve járna el s a két szak alkalmazottjai részére esetleg egy közös intézmény létesítését kísértené meg.

Az igazgató-választmány nem zárkozott ugyan el ezen eszme megvitatásától, minthogy azonban a gazdatisztek és

erdészek segély- és nyugdíj-egyesülete részéről az ez iránt kilátásba helyezett megkeresés és a tervezett közös intézkedések módjának és feltételeinek közlése elmaradt, megállapodás sem jöhetett létre ebben az irányban.

Keletkezöben volt a letelt évben egy más, hasonló irányu mozgalom is az egyesület azon tagjai körében, kik az államerdészet kötelékéhez tartoznak, oly czélzattal, hogy a köztisztviselők fizetésének javítására vonatkozó törvényjavaslat előterjesztése alkalmából felkéressék egyesületünk, hogy az állami erdőtisztek fizetésének javítása érdekében illetékes helyen ezuttal is felszólaljon. Minthogy azonban az érdekeltek végül abban állapodtak meg, hogy kérelmüket közvetlenül terjesztik elő az illetékes ministeriumhoz, az ügy nem került a választmány elé s ennélfogva nem is volt alkalma ezen méltányos törekvések támogatása érdekében lépéseket tenni.

Meg kell azonban említenem, hogy a nagyméltóságu földmivelésügyi ministerium addig is, míg az állami erdőtisztek fizetésjavításának kérdésében véglegesen határozható voltna, más irányban ugyan, de mindamellert mégis igen fontos intézkedést tett az állami erdőtisztek helyzetének könnyítése érdekében. Egy, már kezdetben is jelentékenynek mondható, később pedig bizonyára igen hatályossá váló alapot létesített oly czélból, hogy az alap jövedelmeibő érdemes állami erdőtisztek középiskolába járó, vagy erdészeti felsőbb tanintézetet végző fiai és leányiskolába járó, vagy női tanítóképezdékekben tanuló leánygyermekei s illetve árvái évről-évre hathatós segélyben részesíttessenek.

Ezen intézkedésről a földmivelésügyi minister ur ő nagyméltósága oly megjegyzéssel értesítette egyesületünket, hogy az alap kezelése és ellenőrzése körül az ő közreműködését is igénybe óhajtja venni s ennélfogva az alap sza-

bályzatának elkészítésekor akként intézkedett, hogy azon 9 tagu bizottságba, mely ezen jótékony alap kezelésére hivatva leend, egyesületünk is 3 évről 3 évre két tagot küldhessen ki.

Az igazgató-választmány ezen megtisztelő leiratot örömmel fogadva a még ez évben megalakítandó első bizottságba Solcz Gyula és Tomcsányi Gyula tagtársunkat jelölte ki s ezen intézkedését most azon kérelemmel jelenti be a t. közgyűlésnek, hogy gróf Bethlen András földmívelésügyi minister urnak ezen humánus és mindenesetre nagy fontosságú alkotásáért s egyszersmind az egyesület iránt ezuttal is tanusított figyelméért köszönetét méltóztasék kifejezni.

*

A magyar állam ezredéves fennállásának megünneplésével kapcsolatban 1895-ben rendezendő általános országos nemzeti kiállítás előkészítésének munkálatai a magas kormány által folyamatba tétetvén, ugyancsak a nagyméltóságú földmívelési ministerium értesítette egyesületünket, hogy a kiállítás ügyeinek intézésére alakított országos bizottságban egyesületünk részére is egy tag helye tartatott fenn.

Egyesületünk fennállása óta mondhatni minden nagyobb kiállításban részt vett, sőt az 1890. évi bécsi kiállítás magyar erdészeti csoportjának közvetlen rendezését is elvállalta; e nagyjelentőségű, nemzeti kiállítás sikerének lehető előmozdításához tehát még teljesebb készséggel és odaadással hozzájárulni ugyyszólva erkölcsi kötelességünket képezi.

Ennélfogva az igazgató-választmány jóváhagyásával az elnökség egyesületünk képviselőjét a kérdéses bizottságba a titkár személyében azonnal kiküldötte; tekintettel azonban egyfelől az egyesület képviselőjére váró teendőkre s más-

felől a hasonló működési körrel bíró társ-egyesületek részére fentartott taghelyek jóval nagyobb számára, szükségesnek tartotta egyszersmind annak is kifejezést adni, hogy egyesületünk az országos bizottságban nincs kellőleg képviselve s ennek folytán az ügy érdekében legalább még egy tagsági hely juttatandó volna részére.

Egyébiránt meg kell itt említenem, hogy miként a kereskedelmi minister ur által az országos bizottság alakuló ülésén már kijelentetett, e kiállításnak mezőgazdasági és erdészeti ágai a földmivelésügyi ministerium által önállóan fognak rendeztetni s ennél fogva valószínű, hogy az egyesület közreműködése tekintetében is egészen új intézkedés fog tetetni.

Kiállításról lévén szó, mielőtt tovább mennék, van szerencsém tiszteletteljesen bejelenteni, hogy az egyesület által rendezett bécsi kiállítás számadásait az illetékes földmivelésügyi ministerium teljesen rendben levőnek találta s ennek alapján a jóváhagyást és felmentvényt megadta.

*

Az irodalom fejlesztése érdekében ez évben is sokféle intézkedés történt s csak az a sajnós, hogy végleges siker nem mindenik kezdeményezésünknel volt elérhető.

»Az erdőrendezést a n« kézikönyve azon sajnós körülmény folytán, hogy Belházy érdemes tagtársunkat, kit az igazgató-választmány e fontos munka megírásával megbizott, kedvezőtlen egészségi állapota munkálkodásában nemcsak hátráltatta, de hosszabb időn át teljesen meg is gátolta, — ez évben sem készülhetett el.

És sajnós, nem kerülhetett sajtó alá az Erdészeti építészeti kézikönyvnek múlt évben megbírált ut-, hid- és vasut-építéstani része sem.

E pályamunka szerzőjének a kitüzött jutalomdíj tudvalevőleg csak azon feltétel alatt ítéltetett volt oda, hogy a szerző előbb a bíráló-bizottság által követelt módosításokat és kiegészítéseket megteszi. A szerző azonban, hivatkozással egyéb elfoglaltságára, odanyilatkozott, hogy az átdolgozást legfeljebb két év alatt teljesíthetné, sőt midőn az igazgató-választmány a két évi határidőt is elfogadta, még ez ígére-tét is teljesíthetlennel jelentette ki s az átdolgozásról és pályadíjról lemondva, azt az ajánlatot tette az egyesületnek, hogy kéziratát úgy, amint a pályázatra beterjesztetett, 700 frtért vegye meg s kívánságához képest, átdolgoztatva és kiegészítetve, sajátjaként adja ki. Az igazgató-választmány ez ajánlat ügyében újból meghallgatván a bíráló-bizottságot, miután ez úgy nyilatkozott, hogy a kérdéses munka egy-öntetésége csak akkor biztosítható, ha az átdolgozást maga a szerző teljesíti, a kézirat megszerzéséről lemondott s utolsó ülésében a szerzőt az átdolgozásra két évi határidő felaján-lása mellett, ismételten felkérni rendelte, arra az esetre pedig, ha a szerző 1893. évi január elsejéig nem nyilatko-zik vagy pedig a felhívásnak nem hajlandó eleget tenni, elrendelte, hogy az erdészeti építészetten ezen részére, a másik két részre vonatkozó függőben levő pályázat fentar-tása mellett, 50 db arany pályadíjjal és 1894. évi május elsejéig terjedő határidővel új pályázat hirdettessék. Ennek a munkának az elkészülésére tehát 1894 vége előtt számi-tani nem lehet.

A szerzők elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg a lefolyt-évben az Erdészeti növénytan második része sem. Remélhető azonban, hogy a jövő év első felében szer-zők a sajtó alá rendezéssel elkészülnek s ezen évetően szükséges munka rövid idő alatt közrebocsátható lesz.

Ugyanekkor meg fog jelenni remélhetőleg egy másik

fontos munka is: az Erdőhasználatban kézikönyvnek második kiadása, melynek kinyomatását Szécsi Zsigmond szerző kérelmére az igazgató-választmány czélszerűnek találta elvállalni, annyival is inkább, mert az egyesület költségei, melyek különben is visszatérülni fognak, ezuttal sokkal csekélyebbek lesznek, mint az első kiadásnál.

Szécsi tagtársunk ugyanis munkája kiadására a pénzügyminisztériumtól 1000 frt segílyt kapott s ezt a költségek fedezése czéljából az egyesület rendelkezésére bocsátja, úgy, hogy az egyesületnek ily módon mindössze mintegy 900 frtot kell e célra előlegezni, holott az első kiadásra 2652 frtot adott volt ki. Miként ezen utóbbi nagy összeg annak idején aránylag rövid idő alatt visszatért az egyesületnek, úgy bizton számítani lehet arra is, hogy a most előlegezendő 900 frt is egy-két év alatt megtérül a könyvek eladásából. Kegyeskedjék tehát a t. közgyűlés az igazgató-választmánynak ezen intézkedését, melyre tisztán a szak érdekében határozta el magát, utólagosan jóváhagyni.

Irodalmi pályázataink közül a lefolyt évben négy járt le, melyek közül:

az első a legelő-erdők okszerű kezelésének, hasznosításának és felujításának szakszerű ismertetésére;

a második az erdei vetés és ültetés;

a harmadik az erdőápolásnak és hasznosításának; és végül

a negyedik a vágás alá kerülő erdők okszerű kihasználásának ismertetésére volt kitűzve.

Az utolsó három munka Fekete Lajosnak a Csemete-nevelésről irt s az egyesület által 5000 példányban már ingyen kiosztott munkáját lesz hivatva egy négy külön

füzetből álló népszerű erdészeti ismerettárrá kiegészíteni oly célból, hogy a néppel az okszerű erdőkezelés összes szabályait és tudnivalóit megismertesse és megkedveltesse.

A legelő-erdők kérdésével foglalkozónak ellenben a szakembereknek és intelligensebb erdőbirtokosoknak kellett alapos és szakszerű utbaigazítással szolgálni e nehéz és fontos kérdésben.

E lejárt pályázatok közül, sajnos, kettő t. i. az erdő-ápolásra és az erdő kihasználására vonatkozó népies munkák pályázatai ezuttal meddők maradtak, a mennyiben az ezen kérdésekre kitűzött 40—40 arany pályadíjért senki sem jelentkezett. Nincs kizárva azonban a remény, hogy később ezek is sikerre vezetnek s ezért az igazgató-választmány ezeknek megújítását határozta el, pályázati határidőül 1893 december 31-ét tűzve ki.

A legelő-erdők kérdésére ellenben két pályamunka és az erdei vetést és ültetést tárgyazó népies pályázatra is két munka érkezett be, melyeket az igazgató-választmány alapos bírálatnak vetett alá. Az eredményt azonban az eddigi szokásnak megfelelően tárgysorozatunk 4. pontjánál lesznek szerencsés előterjeszteni.

Könyvkiadványaink közül az Erdészeti földméréstan költségeivel teljesen leszámoltunk. Befolyt ugyanis 561 példány könyv eladásából 2144 frt, kiadásunk pedig volt 2056 frt 59 kr. Eszerént a leszámolásnál a szerzőnek még 439 példány könyvet és 87 frt 31 kr készpénzt szolgáltathattunk ki.

A Tomcsányi Gusztáv-féle Csemetenevelés költségeiből is csak 30 frt nincs még megtérülve; az Erdészeti Növénytan I. részének kiadási költségeiből pedig összesen 839 frt 28 kr van még hátra; az 1621 frt 48 krt tevő összes kiadásokból ugyanis 783·20 frt már megtérült.

Könyvtárunkat, melynek kiegészítésére a megelőző években egyéb terheink miatt aránylag keveset fordíthattunk, a lefolyt évben 92 kötettel gazdagítottuk, mindenekelőtt gondot fordítva arra, hogy a szak-folyóiratokat keletkezésüktől kezdve lehetőségig mind megszerezzük. Mert könyvtárunk a szakfolyóiratokban eddig is a legteljesebb volt hazai szak-könyvtáraink között, kevés áldozattal tehát rövid idő alatt egészen teljessé tehetjük ez irányban.

*

Gyűjteményeinknek azt a részét, mely a pinczesor helyiségekben volt elhelyezve, miként már a múlt évi közgyűlésnek is előre bejelentettük, részben az erdőőri szakiskolák között osztottuk fel, részben eladtuk. E helyiségek ugyanis gyűjtemények elhelyezésére alkalmatlannak bizonyultak s az igazgató-választmány határozata szerint jövőre bérhelyiségekként fognak alkalmas módon értékesíttetni. Ép ugy az eddigi házmesteri lakás is, melyet a kolera-járvány fellépése alkalmából elrendelt hatósági intézkedések folytán — jöllehet e helyiségek lakhatósága ellen komoly kifogás nem lett volna emelhető — kiüríteniünk kellett.

Megemlítem ezzel kapcsolatban, hogy midőn a székházunk udvarát és lépcsőházát a múlt évi közgyűlés által engedélyezett 300 frtnyi és a költségvetésünkben erre a célra rendelkezésre állott rendes hitel felhasználásával kijavíttattuk, ezen régi gyűjtemény-helyiségeket is teljesen jókarba hoztuk, csupán azon javításokat halasztva egyelőre el, melyek legczélszerűbben akkor lesznek foganatosíthatók, midőn a helyiségek az igazgató-választmány tervezéséhez képest valamely alkalmas üzlet részére bérbe adadni fognak.

Ösztöndíjasaink a selmeczi akadémián a lefolyt évben is igazolták, hogy érdemesek azon támogatásra, melyben

egyesületünk által a Bedő Albert-alapítványból részesítették; úgy a téli, mint a nyári félévi vizsgákat dicséretes eredménnyel állották ki. Egyik közülök, Szécsi Imre, a nyári vizsgálatokkal egyidejűleg tanulmányait is végleg befejezte a selmeczi akadémián; 300 frtos évi ösztöndija tehát megüresedvén, az alapszabályok értelmében pályázat alá bocsátott. E pályázat azonban, az igazgató-választmány meglepetésére, eredménytelen maradt, a mennyiben egyetlenegy folyamodvány sem érkezett be. Az igazgató-választmány határozatához képest tehát ez az ösztöndíj csak a jövő évi október hótól kezdve adatik ki ismét, az addig esedékes részletek pedig a Bedő Albert-alapítvány tőkájéhez csatoltatnak.

Jótékony alapítványaink közül a Wagner Károly-alapítvány ez évben is teljesen igénybe vétetett, sőt az igazgató-választmány nem is volt képes mindenkinek akkora segélyösszeget nyújtani, mint a milyen talán helyén lett volna.

Rendelkezésre állott az 1891-ik évi kamatok maradékából 70 frt, az 1892-re előirányzott összegből pedig 550, együtt 620 frt és folyamodott segélyért összesen 23 özvegy. Ezek közül kettő nem találtatott illetékesnek az alapszabályok értelmében való segélyeztetésre s a 21 illetékes folyamodó közül sem vétethetett figyelembe egy, aránylag kedvezőbb anyagi körülményeinél fogva.

A többiek közül három özvegynek 50—50 frtot, háromnak 40—40 frtot, kettőnek 35—35 frtot, kettőnek 30—30 frtot, négynek 25—25 frtot és hatnak 20—20 frt segélyt juttatott december 11-én tartott ülésében az igazgató-választmány.

Feltűnő módon kevés volt ellenben a folyamodó a gróf Tisza Lajos-alapítvány segélyeért, melynek múlt évi kamatmaradványából és idei kamatjövendelméből összesen 1500 frtot

lehetett volna kiosztani olyan szorult helyzetben levő erdőtiszt-tagtársaink között, kik az erdészeti szak szolgálatában állanak. Folyamodó azonban csak négy jelentkezett s ezek közül is egyet, az alapszabályok rendelkezéseire való tekintettel mellőzni kellett. A másik három közül egyet 100 kettőt pedig 80—80 frt segélyben részesített az igazgató-választmány.

Végül a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyző alapítványnál a múlt évi és idei kamatokból 255 frt állott rendelkezésre. Ebből az igazgató-választmány egy nem régen elhunyt érdemes tagtársunk három árvaleányának összesen 90 frt segélyt nyújtott. Több folyamodó itt sem volt s ennél fogva az alapítvány felhasználatlanul maradt kamatai, az alapszabályok értelmében a jövő évben fognak segélyezésre fordítatni.

Áttérve vagyoni viszonyaink ecsetelésére, ezekről a következőket van szerenésém a tisztelt közgyűlésnek jelenteni:

Folyó pénzkezelésünk eredménye a tegnapi napon lezárt számadások szerint 25.621 frt 94 kr összes bevételt és 20.891 frt 50 kr összes kiadást mutat, mely kiadásokból azonban 7970 frt 11 kr az alaptőkéhez csatolt összeget képez, úgy, hogy valóságos kiadásaink eddig 12.921 frt 39 kr-ra rugnak. Bevételeinkbe azonban a földhitelezésnél elhelyezett értékpapírok esedékessé vált kamatai, melyek az intézettől még nem vétettek fel, nincsenek beszámítva. Ezek mintegy 1500 frtot fognak ez év végén kitenni s tagsági díjából és más bevételekből is remélhető még mintegy 3000 frt. Kiadásainkhoz pedig az eddigieken kívül még az év végén esedékes nyomdaköltségek, a házkezeléssel kapcsolatos átalányozott kiadások és némely apróbb költségek fognak járulni mintegy 6000 frttal. Összes bevételeinket az

év végén tehát kerekszámban 30.000 frtra, kiadásainkat pedig 19.000 frtra számíthatjuk.

Összehasonlítva ezeket az idej költségvetés tételeivel, melyben bevételeink 27.202 frttal, valóságos kiadásaink pedig 22.682 frttal vannak előirányozva, biztosan állíthatjuk, hogy folyó pénzkezelésünk kedvező eredménnyel fog az év végén lezáródni. S még kedvezőbb lehetett volna ez az eredmény, ha a folyó tagsági illetékek s a mult évekből származó hátralékok nagyobb összegekben folytak volna be. Sajnos azonban, a hátralékok a helyett, hogy apadtak volna, ebben az évben is inkább növekedtek, daczára azon többszöri sürgetésnek, melylyel a mulasztókat kötelezettségük teljesítésére felhívtuk, úgy, hogy ennek folytán az igazgatóválasztmány kénytelen volt a hátralékosokkal szemben az alapszabályok által kijelölt szigorubb eszközök alkalmazásba vételét is elrendelni.

Ami törzsvagyonunkat illeti, ez a megelőző közgyűlésen
300.722 frt 96 krral

volt kimutatva. Jelenleg pedig a törzsvagyonhoz számítható értékek összesen 316.861 frt 90 krt tesznek ki. Egy év alatt tehát vagyonunk 16.138 frt 94 krral szaporodott, a mi mindenesetre igen jelentékeny és igen örvendetes előhaladás az anyagi erősödés terén.

A részleteket tekintve, törzsvagyonunk ezen összege a következő értékekből áll:

1. az alapító-tagok magánkötelezvényei által biztosítva van 62.756 frt 09 kr
2. a földhitelintézetnél letétbe helyezett értékpapírok névértéke kitesz . . 43.000 frtot
3. a székház értéke az építési számadá-

sok szerént a leltárban kimutatott berendezések és gyűjtemények értékén kívül kitesz	194.165	frt	26	kr
4. a leltári tárgyak értéke	12.024	frt	71	kr
5. a könyvtár értéke	4.487	frt	54	kr
és végül				
6. készpénzben van pénztárunkban	428	frt	30	kr
Összesen	316.861	frt	90	kr

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy az előbb említett 43.000 frtnyi értékpapir vásárlására a megelőző időkben s részben a folyó évben a törzsvagyonhoz tartozó készpénzeken kívül 5192 frt 50 krnyi irodalmi letétünket is felhasználtuk, remélhetőleg azonban ezen kölcsönt a folyó év végén bevételi feleslegünkből visszafizethetjük, úgy, hogy törzsvagyonunkat ezen kölcsön nélkül is az előbb kimutatott összeggel egyenlőnek számíthatjuk. Valamivel alább száll azonban az összeg, ha a t. közgyűlés, az igazgató-választmány javaslatához képest, néhány elhunyt alapító-tag szegény sorsu örökösének kérelmére az illetők által tett s kötelezvényekkel biztosított alapítványi tőkéknek leírására az engedélyt megadni képes leend.

Az igazgató-választmánynak erre vonatkozó előterjesztését tárgysorozatunk 2. pontjánál leszek bátor előterjeszteni.

Tőkéink rendeltetését tekintve, az előbb kimutatott törzsvagyonból

a Deák Ferencz irodalmi alapítvány tőkéjére számitandó	10.000	frt	—	kr
a Wagner Károly segély alapítványra	11.858	»	73	»
a gróf Tisza Lajos »	20.000	»	—	»
a Bedő Albert ösztöndíj »	12.973	»	90	»

a magyar erdőtisztek árvaleányait se- gélyező alapítványra	3.503 frt — kr.
a székesfehérvári ismeretlen alapítvá- nyára	894 » 60 »
és végül gróf Forgách Károly alapítvá- nyára	1.869 » 08 »
<hr/>	
Külön rendeltetéssel bíró alapítványaink tehát a törzsvagyonból együtt . . .	61.099 frt 31 krt
foglalnak le, törzsvagyonunk le nem kö- tött része pedig	255.762 frt 59 krt
tesz ki.	

Külön rendeltetéssel bíró alapítványaink közül a gróf Forgách Károly által alapított agancs-gyűjtemény értéke a fentebb kimutatott leltári tárgyak értékébe van foglalva, a Deák Ferencz, Wagner Károly, gróf Tisza Lajos, Bedő Albert nevet viselő alapítványok tőkéi és a magyar erdőtisztek árva leányait segélyező alapítvány tőkéje pedig, melyek együtt véve 58,335 frt 63 kr-t képviselnek, ez idő szerént még az egyesületi székház értékével vannak biztosítva, oly módon, hogy az egyesület a házbérekből köteles kiszolgáltatni az egyes alapítványok alapszabályszerűen megállapított jövedelmeit. Ez azonban csak átmeneti intézkedés, arra az időre, míg e külön rendeltetéssel bíró alapítványok tőkéi az egyesület vagyonából értékpapirokban ki nem szakkittatnak, a mi azonban aránylag véve rövid idő alatt megtörténik, a mennyiben a fentebb kimutatott 43,000 forint névértékű papirból 42,400 frt semmire sem lévén lekötve, ezen célra akadály nélkül felhasználható, a teljes kihasználására tehát névértékben mindössze csak 15,935 forint értékpapir beszerzése szükséges. Minthogy azonban az alapítványok névleges tőkéi az alapszabályok szerént részben $5\frac{1}{2}$ részben 5°/_o-al kell, hogy kamatozzanak, a teljes kiha-

sításra valóban ennél nagyobb összeg (4% papirokban például 27,444 frt) szükséges.

A székesfehérvári ismeretlen 894 frt 60 krral kimutatott tőkéje, 600 frt névértékű 1860. évi államsorsjegyből és az ennek kamatjaiból összegyűlt készpénzből áll. Ezen alapítvány az alapító első ígérete szerint 1000 forint névértékű 1860. évi sorsjegyre fog kiegészítettetni s ekkor fog az alapítvány rendeltetése is megállapíttatni. Az ismeretlen alapító ugyan már több ízben, s így a lefolyt évben is intézkedni óhajtott volna e tekintetben, az igazgató-választmány azonban, miként előbb, úgy az utóbbi alkalommal is azon határozata mellett maradt meg, hogy az alap rendeltetése és kezelési módja csak akkor fog megállapíttatni, ha a még hátralevő, 400 frt sorsjegy is beküldetik.

A tőke állását tekintve, a Deák Ferencz irodalmi és gróf Tisza Lajos segély-alapítványok tőkéi, melyek kerek összegben már le vannak zárva, a lefolyt évben változatlanul maradtak, ellenben a Wagner Károly alapítvány 732 frt 99 krral, a magyar erdőtisztek árva leányait segélyező alapítvány 325 frt 33 krral, a Bedő Albert alapítvány 75 frttal és a székesfehérvári ismeretlen alapítványa 62 frt 50 krral növekedett.

Mindezek közül legjobban igénybe van véve — mint tiszteletteljes jelentésemben már érintettem — a Wagner Károly alapítvány és legkisebb a tőkéje a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítványnak, ezért az egyesület évi bevételeinek feleslegéből ezen alapítványok tőkéinek gyarapításához megalkotásuk óta minden évben hozzájárult; tiszteletteljesen bátorkodom kérni a t. közgyűlést tehát, hogy ezen két alapítványt a lehetőségig ez uttal is gyarapítani s nevezetesen a Wagner Károly alapítvány 11,858 frt 73 kr.-ból álló tőkéjét 141 frt 27 kr. hozzá-

esatolásával 12,000 frtra, a magyar erdőtisztek árva-leányait segélyező alapítvány 3503 frtból álló tőkáját pedig 497 forint megszavazásával 4000 frtra kiegészítetteti méltóztatnék.

Az egyesületi tagok létszáma a mult évi közgyűlés óta a következő változást mutatja:

Mult évi közgyűlésünk idejében 1 tiszteletbeli 1 pártoló, 863 alapító és 1081 rendes, összesen 1946 tagja volt egyesületünknek, jelenleg pedig van 1 tiszteletbeli 1 pártoló, 866 alapító és 1130 rendes, összesen 1997 tagja. A f. év alatt szaporodtunk 3 alapító és 51 rendes taggal, vagyis összesen 54 taggal. A jelenlegi tagok közül azonban négynek kötelezettsége csak 1893-tól kezdődik, 17 tagnak kötelezettsége pedig ez év végével megszűnik.

Tagtársaink előbb kimutatott létszámába azon új tagtársak, kik az utolsó választmányi ülés óta jelentkeztek s kiknek felvétele most kéretik, nincs beszámítva. Ezek a következők:

rendes tagokul kívánnak felvétetni: Szeleczky János műszaki díjnok, ajánlja Varsányi Aurél, Knöbl Rezső es. és kir. urad. vadászsegéd, ajánlja a titkár; Szporny Gyula, Szekács Vincze és Schwarz Béla erdőakadémiai hallgatók, ajánlja Fekete Lajos; Prack Győző, ajánlja Kleiszl Gyula; Bruckner Nándor műszaki díjnok, ajánlja Somkerekí Gusztáv, Papp István és Kovássy Kálmán, ajánlja Vadas Jenő.

A lefolyt év alatt voltak azonban veszteségeink is. Ezek közül első sorban kell megemlékeznem, idősb Hoffmann Sándor szomorú elhunytáról, ki egyesületünknek megalakulása óta tagja s az igazgató-választmánynak is évek hosszú sora óta buzgó tagja volt. Érdemeiről az igazgató-választmány kegyelettel emlékezett meg december 11-iki ülésében s

részvétének jegyzőkönyvében is maradandó kifejezést adott. Az egyesülethez érkezett hivatalos értesítések alapján, be kel továbbá jelentenem: ifj. Csaszκόczy Mihály, Halász F. Antal, báró Prónay Aurél, Rudnyánszky Pál, Smetacek Béla érdemes alapító tagtársaink, továbbá Bernárd József, Büttner Ferencz, Donth Károly, Godina Lajos, Muraközy István, Roykó Béla, Steinger Pál, Wiener Adolf és Wladár Lajos, rendes tagok elhunytát.

Méltóztassék a t. közgyűlés az eddig követett kegyeletes szokáshoz hiven, ezen elvesztett tagtársak elhunytá felett egyesületünk részvétét jegyzőkönyvileg kifejezni.

Végül tiszteletteljes jelentésem befejezéseül kötelességszerűen jelentem, hogy egyesületünk egykori alelnökének néhai Wagner Károly főerdőtanácsosnak sirját, az erre vonatkozólag 1888-ban hozott határozatnak megfelelően, a lefolyt évben is gondozásban részesítettük s midőn alkalmunk nyílt rá, külsőleg is kifejezést adtunk annak a kegyeletnek, melylyel egyesületünk az elhunyt emléke iránt viseltetik.

Léghőri csapadékok káros hatása a talajra.*)

E czim alá foglaljuk mindazon károsítások ismertetését, melyeket a felhőszakadások, záporosók, valamint a hónap tavasszal beálló olvadása következtében létre jövő nagyobb víztömegek egyrészt a termő talaj el- és lemosása, másrészt földcsuszamlások, hegycsuszamlások, vagy tulságos talajnedvesség előidézése által — közvetlen vagy közvetett uton — a talajban okoznak.

*) Mutatvány Téglás Károly m. kir. erdész, erdőakadémiai tanársegéd »Erdővédelemtan« czimű könyvéből.

a) A talaj el- és lemosása.

A talaj el- és lemosása különösen azon erdőtől megfosztott meredek hegyoldalakon gyakori jelenség, hol a sima sziklafelületen nyugvó talaj szerkezete laza s a víznek ezen hatása ellen nem védik pázsitot alkotó füvek, vagy legalább más faju gyomnövények.

E tekintetben a felhőszakadások és záporosók a legkárosabbak, mert vizük nagy tömegekben, rohamos sebességgel foly le a hegyoldalakról s hatalmas erővel vájja, szaggatja, mossa a talajt, úgy hogy kedvezőtlen talajviszonyok mellett nemcsak a kopár, de az erdővel borított lejtőkön is már néhány záporosó mély barzdákat vág s a humusos talajjal együtt lemosva az elvetett vagy odahullott magvakat (sőt az apróbb csemetéket is), az erdők felújítását illetőleg felújítását is nagyban hátráltatja.

Mennél meredekebb a hegyoldal, mennél simább felületű az alapkőzet, mennél lazább a termőtalaj szerkezete, s mennél több bolygatásnak van kitéve szántás, kapálgatás, fa-szállítás illetőleg közelítés, vagy folytonos legeltetés által: annál rohamosabban halad előre a lemosás, tehát annál korábban lépnek előtérbe a kopasz sziklák, melyeken aztán csak hosszú fáradság és óriási pénzáldozatok árán lehetséges az erdőtelepítés.

Legnagyobb kiterjedésűek az így származott kopárságok a mészkőzeteken, hol a talaj lemosása könnyen és gyorsan halad, de helyébe a természet csak igen lassan képes újat teremteni. A Balkán félsziget, a Karst, de hazánknak is több vidéke (Hunyadmegye, Alsófehérmegye, Krassószörénymegye stb.) számtalan ijesztő példákban igazolhatja, mily terméketlen kopárságokká alakulhatnak át az előbb termékeny hegyoldalak, ha mértéktelen erdőirtás és legeltetés elősegíti a víz eme pusztító munkáját.

A talaj lemosásával természetesen együtt jár a talaj vájása is, minek következtében sokszor terjedelmes vizmosások, vagy épen vadpatakok keletkeznek, melyek magukba gyűjtik a környékről lerohanó vizet s ennek fokozott ereje aztán a magával hordott fahulladékok, kődarabok és sziklatuskók közreműködésével nemcsak ássa, bővíti szakadatlanul a vizmosásoknak, illetőleg vadpatakoknak előbb csak keskeny árkat, de a partok alámosásával nem egyszer kisebb-nagyobb földesuszamlásokat is idéz elő s elsodorva a beomló földet és kötörmeléket, a völgyek mélyebben fekvő részeit is előntéssel veszélyezteti. Schweizban és Tyrolban nagy kiterjedésű termékeny területeket tettek már tönkre a vadpatakok azzal a kötörmelékkal, mit a magas hegyek kopár oldalairól alásodortak s részben partjaikon, nagyrészt azonban a völgyek kiszélesedő lankásabb részein leraktak. — elpusztítva mindent, a mi sebesen folyó árjuknak útjába került.

Kiszámíthatlan azon károsítások nagysága, melyeket hegyvidékeken a légköri csapadékok a talaj lemosása, vájása és szagatása által előidézhetnek, miért is nem mulaszthatjuk el különösen kiemelni az alábbiakban röviden elősorolandó védelmi szabályok fontosságát.

Védelmi szabályok és intézkedések: Erdővel borított meredek hegyoldalakon — melyek a vizmosásnak nagyon ki vannak téve — szálaljunk, vagy legalább alkalmazzunk hosszú időre kinyújtott fokozatos felújító vágást, s ha más körülmények tarvágásra kényszerítenének, — úgy szorítsuk vágásainkat apró területekre, beerdősítésüket pedig zorgalmazzuk. Utóbbi célra válasszuk lehetőleg az ültetést, esetleges vetéseknél pedig készítsünk horizontális irányu vetőpásztákat, hogy az ezek által képezett padkákon a lefolyó víz ereje megtörjék s az elmosott talajanyagoknak

és magvaknak legalább egy része lerakodjék. Ilyen pászták megművelése főképen bükkösök és tölgyesek fokozatos felujtásánál is igen ajánlatos.

A tuskó- és gyökérintást, alomszedést, legeltetést, valamint a talaj felszaggatásával járó közelítési módokat természetesen tilalmazni kell minden meredek hegyoldalon, hol a talaj laza szerkezeténél fogva a víz rongálásaitól tartani lehet.

Terjedelmes, de nem meredek lejtőkön a talaj lemosatásának meggátolására igen jó szolgálatot tesznek vízszintes irányu, 25—30 *cm* mély s 2—3 *m* hosszú árkok, melyek a lejt kisebb-nagyobb foka szerint egymástól 5—10 *m* távolságra eső sorokban úgy ásatnak, hogy az egyik sor árokközei a szomszédos sor árkai fölé essenek. Ezek nemcsak megtörik a lerohanó víz erejét, de egy jelentékeny részét az elmosott talajanyagok- és magvakkal egyetemben fel is fogják, miáltal egyrészt a csapadékok vizének a talajba való beivódását, másrészt az állabok felujulását jelentékenyen előmozdítják.

Kopár hegyoldalakat legezészerűbb ültetés útján minél előbb beerdősíteni. Ha a talaj lemosatása már megkezdődött, úgy hogy helyenként a talajágy, vagy épen az alapkőzet napfényre került: a víz további rongálásainak megakadályozására készítsünk egymástól 5—10 *m* távolságra ferde sorokban haladó és egymást keresztező, 30—40 *cm* magas sövényeket, úgy a mint ezt vasutak vagy országutak mentén az utra lejtő kopár hegyoldalakon gyakran lehet látni. Az erdősítést aztán ezek védelme alatt eszközöljük és pedig a gerincztől a völgy felé haladva, hogy a már beültetett felső részek a víz gyors lefolyásának hátráltatása által védelmet nyújtsanak az alább fekvő részeknek.

Ugyanily eljárást kell követnünk a vizmosások és vad-

patakok vízgyűjtő környékének illetőleg eredetének beerdősítésénél is; itt azonban a kisebb-nagyobb mélységre kivájt mederrészeknek további vájatás ellen való védelme is karöltve jár az erdősítési munkálatokkal. Erre valók a vízépítészettanban ismertetett fenékgátak, görgetegfogók, bukógátak, párhuzamos művek stb., melyek egyrészt az esés csökkentésére, illetőleg a víz által lefelé hömpölygetett görgeteg felfogására, másrészt a meder fenekének és partjainak védelmére szolgálnak. A vízmosásokban, valamint a vadpatakok felső szakaszában legtöbbször elégséges a meder fenekén keresztbe döntött törzsekből, oda erősített ászkókból, vagy rőzséből egészen egyszerű fenékgátakat, vagy rőzsesarkantyukat készíteni, de a terjedelmesebb vízmosások illetőleg vadpatakok középső és alsó szakaszában, hol a lefolyó vízzel együtt a görgetegek mennyisége is rendesen tetemes nagyságra fokozódik, — csak erős szerkezetű építményekkel érhetünk czélt, melyek a rendelkezésre álló építési anyag és költség szerint fából vagy kőből készülnek, alulról fölfelé haladó sorrendben, részletes felvételi, térképelési és tervezési előmunkálatok alapján.*)

A vadpatakoknak már megkötött mederrészeit természetesen beerdősítés által lehet legjobban biztosítani a víz további rongálásai ellen.

Csemetekertek telepítéséhez lehetőleg szintes helyet kell választani, mert a felásás és kapálgatás által lazított

*) A vadpatakok, vízmosások és földesuszamlások megkötésének részletes tanulmányozására ajánlhatjuk a következő munkákat: *Verbauung der Wildbäche, Aufforstung und Berasung der Gebirgsgründe* von A. Freiherr von Seckendorf. Wien 1884. Verl. v. W. Frick. — *Restauration des Montagnes, Correction des Torrents, Reboisement*. Par E. Thiéry. Paris Librairie Polytechnique Baurdy & Cie, Libraires-Editeurs 15 rue des Saints Péres. — *Studien über die Arbeiten der Wiederbewaldung und Berasung der Gebirge* von P. Demontzey Uebersetzt von Dr. A. Freiherr von Seckendorf. Wien 1880.

talajt igen könnyen elmossa már néhány záporosó is; ha pedig a helyi viszonyok miatt lejtős helyre volnánk utalva: terraszírozás által adjunk vízszintes fekvést az ágyaknak, s az egymás alatt fekvő megművelt táblák között hagyjunk 1—2 m széles gyepes pásztákat, hogy ezek által a lefolyó víz ereje megtöressék.

b) A talaj csuszása.

A talaj csuszása földesuszamlások és hegycsuszamlások alakjában nyilvánul, a szerint a mint a lejtnek csak egyes részeire, vagy pedig egész hegyoldalokra terjed ki.

Mindkét jelenség oly hegyoldalakon fordulhat elő, hol az alapkőzet rétegeinek hajlása a lejtő irányával egyenközü (vagy közel egyenközü), vagy a hol a talajjágy vizet át nem bocsátó agyagrétegből áll, melynek hajlása szintén párhuzamos (vagy legalább hegyes szöget képez) a lejtettel. Ilyen körülmények között ha tartós esőzések, hóolvadás, vagy források egészen átmedvesítik a talajt és síkossá teszik az alapkőzet illetőleg a talajjágy felületét: ezen a ferde és síkos alapon ugy a tapadás, mind a surlódás jóval csekélyebb lesz annál, semhogy a nehézségi erő hatását ellensúlyozhatná, ugy hogy az átázott rétegeket tulajdonképen a völgyfenék által nyújtott támasz, illetőleg a szemközt levő hegyoldal rétegeinek ellennyomása tartja egyensúlyban. Ha tehát a csuszásra hajlandó talajrétegek akár a rendes hegyipatakok, akár a vadpatakok medrének mélyülése, akár mesterséges bevágások következtében ezen támaszukat is elveszítik, — természetesen le kell csuszniok, mert a csekély surlódási és tapadási erő magában már nem tartja egyensúlyban őket.

Mennél meredekebb a hegyoldal, mennél gazdagabb forrásokban s mennél jobban meg van terhelve a rajta nőtt

állabok által, — annál könnyebben indulnak meg az átázott talajrétegek.

Nagyobb földtömegek lecsuszását rendszeren kisebb repedések és omlások előzik meg, a mélyedésekben és völgyeletekben pedig itt-ott iszapfolyás látható; utánuk aztán megindul az egész felázott tömeg, ellenállhatatlan erővel törvezuzva mindent, a mi utjában áll, — betemetve a lejt alatti völgyeket, elzárva a közlekedési és szállítási utakat s darabokra tördelve a legerősebb fatörzseket is. A lecsuszott földrétegek helyén támadt szakadásokban nemsokára vizmosások keletkeznek s ha az emberi munkásság nem igyekszik utját állani a további pusztulásnak, — ily módon is jelentékeny területek válhatnak gazdasági művelésre teljesen alkalmatlanná.

Nagy kiterjedésű földcsuszamlások vagy éppen hegycsuszamlások (mikor ily módon egész hegyoldalak indulnak mozgásba) szerencsére igen ritkán fordulnak elő; kisebb földcsuszamlásokat azonban hazánk hegyes vidékein is elég gyakran láthatunk. A Talabor völgy felső részeiben például számos emléke van a talajvándorlás eme módjának, s az ott levő Ozirnya tó, vagy a Kalnovecz gát medenczéjét elzáró hatalmas földtömegek igen szép példáját mutatják a kisebb hegycsuszamlásoknak is.

Védelmi szabályok és intézkedések:
Csuszásra hajlandó lejtőkön erdősítsünk mély gyökérezetű fanemekkel és kezeljük ezeket sarjerdő üzemből, vagy ha fenyőfélét ültettünk, — alkalmazzunk legalább rövid vágásforgást, hogy a talaj megterhelése mennél kisebblegyen.

Kiméljük a megtelepedő cserőczéta talajvédő növényzetet; tiltsuk be a legeltetést, valamint a tuskó és gyökérirtást s a hol tehetjük, vezessük el vagy fogjuk fel a felesleges eső-, hó-, illetőleg forrásvizet.

Szabályozzuk a patakokat és olyan helyeken, hol a meredek partok alámosatás által szenvedhetnének, építsünk partvédő műveket. Utak készítésénél kerüljük a csuszásra hajlandó lejték bevágását, ha pedig ezt el nem mellőzhetnők: megfelelő szilárdságu védművekkel igyekezzünk a földcsuszásnak utját állani.

A földcsuszamlások után keletkezett kopárságokat szakadásokat, vizmosásokat, valamint a csuszásra hajlandó lejték lábánál folyó hegyi- és vadpatakok medrét a további lemosatás illetőleg vágás ellen védjük oly módon, mint előbb a talaj el- és lemosásának tárgyalásánál mondtuk, — igyekezve a már beerdősíthető helyekre mennél előbb erdőt telepíteni ismét.

c) A talaj tulságos nedvessége.

A talaj tulságos nedvessége — a mi hegykatlanokban, mélyedésekben, völgyekben stb. nem épen ritka jelenség, s a mi néha kisebb-nagyobb területek elmocsárosodását illetőleg eltözegesedését is előidézi, — különféle okokra vezethető vissza. Eredhet forrásoktól, melyek vízbőségüknek megfelelő lefolyással nem bírnak, továbbá a közelben levő folyóvizek áradásaitól, ha a lejtviszonyok miatt a víz egy része nem folyhat vissza a mederbe; vagy lehet vízátthatlan agyagból álló altalaj eredménye, melyen a légköri csapadékok nem szivároghatnak át, tehát a talaj felső rétegeiben maradnak és végül eredhet az által is, hogy a patakok folyók vagy tavak vize föld alatt terjedve nedvesíti a szomszédos területek talaját (fenékvíz). Fokozására a légköri csapadékok természetesen minden esetben lényeges befolyást gyakorolnak.

Bármiként is származzék, hatása a növénytenyésztetre egyaránt káros, mert akadályozza a talaj szellőzését ille-

tőleg a gyökereket elzárja a levegő élenyétől; humus-savak és vasélegsók képződésének elősegítése által megrontja a talajt, úgy hogy rajta a fák sokszor pusztulnak el gyökérkorhadásban; kedvez a betegség-gombák terjedésének s növeli úgy az elfagyás, mint az apró fás növénykéek felfagyásának veszélyét; másrészt pedig jelentékenyen megneneziti az erdőtermékek kihasználását vagy szállítását.

Nem csoda tehát, ha fanemeink közül a legtöbb kerüli a vizenyős helyeket s csak az éger, füz és nyár telepíthetők oda sikerrel. Fenékvizes helyeken azonban — ha a víz színe oly alatt fekszik, hová csak a mélyebb gyökérzetű fanemek hatolnak le, és magasabbra ritkán emelkedig, — csekély gyökérzettel bíró fajok jól tenyészthetők.

Hogy a mocsaras illetőleg tulságosan nedves helyeket erdőgazdasági művelésre alkalmasokká tehesük, ott a hol a körülmények megengedik, leggyorsabban czélhoz vezet a felesleges víz lecsapolása.

Ez a tulságos nedvesség származásának okai szerint különféleekép történik.

Ott a hol áradások idézik elő az elmoesárosodást: a meder tisztogatása, folyószabályozás, vagy védő töltések által utját szeghetjük a további kiöntéseknek és ha az előbbi áradások után igen sok felesleges víz maradt volna az illető területen, — lecsapoló árkok segítségével igyekszünk azt onnan elvezetni. Utóbbi eljáráshoz kell nyulnunk akkor is, mikor a tulságos nedvesség forrásokból származik.

A vízhatlan altalajréteg által fenntartott felesleges víz elvezetésének legegyszerűbb módja abban áll, hogy a vizenyős terület legmélyebb részén átvágjuk vagy átfurjuk a vízhatlan réteget s ezáltal utat nyitunk a leszívárgásnak. Ez azonban csak ott érthető el, a hol a vízhatlan réteg vastag-

sága nem tulságos; ellenkező esetben itt csak a levezető árkok alkalmazásához kell folyamodnunk.

A lecsapolásra szolgáló árkok készítésénél természetesen a lejtviszonyokat kell alapul vennünk. A főcsatorna a terület legmélyebb részén vezetendő. Ez méreteinél fogva is legnagyobb (20—30 *cm* alapszélesség), miután ide gyűl a belőle jobbra-balra elágazó kisebb mellékesatornák vize s ez által vezetetik le a legközelebbi patakba, folyóba vagy a víz tovább vezetésére alkalmas irányu völgyeletekbe. Esését sem ennek, sem a mellékesatornáknak nem szabad tulságos nagyra szabni, nehogy a víz összerongálja. Ha tehát a kiszáritandó hegyoldal lejtfoka aránylag nagy, akkor az árok fenekét vagy lépcsőzetesen kell kiásni és fából vagy kőből készült padkákkal megerősíteni, vagy pedig az esést mérsékelő kanyarok (serpentinák) készítése által szükséges tartósságukat biztosítani.

Mindenekelőtt a főcsatorna készítendő el; utána a jobbra-balra elágazó mellékesatornák és pedig mindig alulról felfelé haladva, hogy az ásás közben leszivárgó víz a már kész árokrészek által azonnal elvezetessék. Ha a felesleges víz a szomszédos hegyoldalról szivárog le, azon esetben a főcsatorna a hegy lábánál vezetendő körül, a lejtő felé pedig legfennebb csak rövid gyűjtő árkokat kell ásatni. Magától értetődik, hogy ott, a hol a közelben száraz talaju erdőrészek vannak és a lejtviszonyok megengedik: a lecsapolt vizet leghelyesebb ezekbe vezetni és itt keskeny árkocskákba szétosztva öntözésre használni fel, úgy, a mint ezt hegyvidékeken a rétek természetes öntözése céljából teszik.

A levezető csatornák mélységének meghatározásánál szolgáljon irányadó elvül, hogy célunk nem a talaj tökéletes kiszáritása, hanem csupán csak a növények életére károsan

ható felesleges víz elvezetése lehet. A munka megkezdésekor tehát jobb, ha inkább kevesebb s nem nagyon mély árkot készítünk és csak ha meggyőződünk, hogy ezekkel nem érünk elégt: akkor ásassunk többet és mélyebbet.

Az árkokból kiásott földet szét kell szórni a közbeeső területeken, nehogy az esővíz visszamossa.

Az árkok aztán maradhatnak nyitva, vagy pedig — a rendelkezésünkre álló költségek szerint — betölthetjük rőzsekötegekkel, illetőleg kővel, — felső részüket földdel egyengetve ki, hogy az erdőben való járás-keles és a fa szállítása általuk akadályozva ne legyen.

Az alagsövezést mint költséges lecsapolási módszert, a mely erdőkben alig nyerhet alkalmazást, itt mellőzhetőnek tartjuk.

A lecsapolási munkálatokat pár évvel az erdősités előtt kell foganatosítani; így a föld jól megülepedik s a csemetéket a fagy nem huzogatja ki oly könnyen.

Már beerdősült vizenyős helyeket legjobb csak az erdő levágása után behálózni árkokkal, nehogy a gyökerek megsértése vagy a fenékvíz lejobb szállítása miatt bekövetkezhető tulságos kiszáritás által több kárt tegyünk, mint a mennyit használhatunk.

Gyakran megesik, hogy az erdőgazda nem foghat ilyen vizlecsapolási munkálatokhoz, vagy azért, mert a költségek igen nagyok lennének, vagy pedig azért, mert a lecsapolásra szolgáló árkokat más birtokosok tulajdonát képező földterületeken is át kellene vezetni és azokkal megállapodásra nem juthat.

Ekkor egyedül beerdősítés által lehet megkísérteni a felesleges nedvesség eltávolítását, támaszkodva a fák kifejlődött lombzatának nagy vizpárolgató képességére. Lassu módszer az igaz, de igen sok esetben alkalmazták már jó sikerrel.

A száraz őszi időben foganatosítandó erdősitésre itt kizárólag erőteljes éger, fűz vagy nyár csemetéket (néha dugványokat) használunk és az ültetésnek azon módjait alkalmazzuk, melyek az erdőtenyésztésben csapdás ültetés, dombos ültetés vagy emeletes dombültetés czimén vannak ismertetve. Ha a vizenyősség nagy mérve miatt ezekkel nem lehetne mindenütt elért érti: készítsünk a környékről kiemelt földből nagyobb dombokat vagy pedig ássunk a nedvesség foka szerint egymáshoz közelebb vagy távolabb eső s egymással párhuzamosan haladó árkokat, a belőlük kikerülő földdel töltsük fel a közöket és azután ezekre ültessünk.

A keletkező fiatalos törzseit erősítsük gyakori áterdőlésekkel: aljáról vágjuk ki az esetleg megtelepedő cserőczt, mert ez a levegő járását és ezzel a gyors párologást akadályozza; a zárlat megszakításától azonban óvakodjunk, nehogy hó-, zuzmara- vagy széldöntések keletkezéséhez ut nyilják.

A gesztenyefa tannintartalma.*)

Közli: Péch Dezső m. kir. erdőmester.

Franciaországban kétféle fanem él, melyben van annyi tannin, hogy azt ipari célokra kivonni érdemes. Egyike ezeknek a tölgy, mely Franciaországban — kivéve a hegységeket — nagy mennyiségben fordul elő; másika a gesztenye, még pedig annak csak egy faja, az ugynevezett *közönséges szelid gesztenye*. A tölgykéreg tannintartalmát már sokszor megvizsgálták, minthogy az utóbbi évekig egyedül

*) A »Revue des eaux et forêts« 1892. évi 17. füzetében Henry E.-től hasonló czim alatt megjelent közlemény után.

a kérget használták cserzésre; de nem volt semmi tudomásunk a fának sejtszövevényekben létező cserző anyagok mennyisége felosztása és minősége felől. Az ez irányban tett kísérletek csak tudományos értékkel bírtak mindaddig, míg nem a tölgy törzsét és vastag ágait cserzésre szolgáló kivonatok készítésére gyakorlatban is felhasználni kezdték.

Szükséges tudni az iparosnak, miképpen oszlik fel a tannin a fában és micsoda körülmények folynak be képzésére. Henry E. ilyen tekintetekből már régebben vizsgálat alá vette a különböző vidékeken nőtt tölgyfákat és a következő eredményekre jutott.

1. A kéregben, mint a fában a tannintartalom kisebbedik a fa tövétől a csúcs felé. Ezt különben már Wolf is jelezte a fiatal fák kérgére vonatkozólag. Ép úgy megfordítva ugyanegy évgyűrűnél a törzsön lefelé a tannintartalom nagyobbodik.

2. A szijácsban van a legkevesebb tannin. Mig a geszt 9%-ot és a vastag ágak 2%-ot, addig a szijács csak 1% tannint tartalmaz.

3. A gesztnak legkülsőbb rétegei azok, melyek a legtöbb tannint tartalmazzák, befelé a tannintartalom kisebb.

4. A vékony (3—4 cm vastag) ágaknál és a rőzsefánál az eredmény — magától érthetőleg — igen különböző. A vékony ágakban, melyek egészen szijácsból vannak, a fa mennyisége a kéregéhez viszonyítva sokkal nagyobb, mint a rőzsefában, melyben aránylag több a kéreg; megmagyarázható tehát, hogy míg az elsőknél 2·2—2·5% a tannintartalom, addig az utóbbiaknál az 4·7—6·6%-ra emelkedik.

Tehát 2—3 cm vastag ágakból tannint kivonni nem érdemes, czélszerűbb belőlük szenet égetni. A rőzsefából azonban, mely szénégetésre ugy is alkalmatlan, épen olyan

jó eredménnyel és haszonnal állithatunk elő cserzésre alkalmas kivonatokat, mint a törzs gesztjéből és beléből, valamint a vastag ágakból.

5. A kéregben mindig több tannint találunk, mint ugyanazon magasságban a gesztben és bélben.

6. Különböző körülmények között a tölgyben annál több a tannin, mennél terebélyesebb a fának a koronája, mennél elszigeteltebben áll a fa és mennél jobban éri a napfény, vagyis mennél szélesebbek a fának az évgyűrűi.

7. A meszes talajon nőtt tölgy kérgében több a tannin, mint a különben hasonló körülmények között kovahomokos földből nőtt fa kérgében. Ugyanez áll valószínűleg magára a farészre vonatkozólag is.

8. A geszt és bél tanninja sokkal kevesebbet szenved a légbeliek hatásától, mint a kéreg és szíjács tanninja hasonló körülmények között. Mindazonáltal a tannin oxidálása már a tövön álló egészséges fánál is mutatkozik, mit abból ismerhetünk fel, hogy a törzs belseje felé a tannintartalom mindig kisebb. Az oxigénnek és a gombáknak behatása alatt a tannin felbomlása teljes lehet (veres revesedésnél), hanem a hosszú időkre éppen fentartott fában mindig jelentékeny mennyiségű tannin található, mint azt az ásatag tölgyfánál észlelhetjük.

A fentiek előre bocsájtása után érdekes lesz megvizsgálni, mennyiben alkalmazhatók e tapasztalatok a gesztenyére és hogy a gesztenyefában ugyanolyan-e a tannin felosztása, mint a tölgyfában?

A gesztenyefának Franciaországban erdészeti tekintetben nincs olyan jelentősége, mint a tölgyfának. A gesztenyefa Dél-Európa fája, hanem gyümölcséért, mely sok helyütt a szegény népnek fő-főtáplálékát képezi, már

régi időktől fogva megtelepített Franciaország gránit vagy kova tartalmu talaján mindenütt, hol tenyészni egyáltalán képes volt. Néhol tenyésztik a gesztenyét fája kedvéért is, még pedig mindenütt szőlőtermő vidékeken; a gesztenyefa sarjaiból ugyanis jó szőlőkarót és hordóabroncsot lehet csinálni.

Ha megvastagodik a gesztenyefa, lehet dongákat is készíteni belőle; baj azonban, hogy idősebb korban e fa gesztelválást vagy bélkorhadást kap, úgy, hogy aztán épületfának már nem lehet használni. Az csak mesebeszéd, mintha régi templomaink fedelét gesztenyefából készítették volna. Könnyű bebizonyítani, hogy a kérdéses fedelek bizony csak tölgyfából vannak. Megismerhetők a széles bélsugarakról; a gesztenyefának vékonyak a bélsugarai.

De ha az idősebb gesztenyefát nem is lehet épületfának használni, ha nem is kerül ki belőle jó tűzifa, rég időktől fogva van egy más használati módja.

A belőle kivonható nagy mennyiségű tanninból, fekete festéket vagy tintát csinálnak. A bőr cserzésére jobb a tölgyfának, mint a gesztenyefának tanninja, mivel az előbbi szebb színt ad a bőrnek és tartósabbá is teszi azt.

A tannin mennyisége két gesztenyefán határozott meg, melyek mindegyike a champfetni (Aube) uradalomból került. Mind a két fa teljesen egészséges volt s mint az méreteikből is kitűnik, mindkettő teljes erővel növekedett. Az egyiket az erdő belsejéből vágták, kora 56 év, hossza 12·5 *m* s középátmérő 39·5 *cm* volt. A másikat az erdő széléről vágták; e fa szintén 56 éves, 11·75 *m* hosszú, középátmérője pedig 41·5 *cm* volt. Ennek a két fának az alsó részéből mindjárt a ledöntés után egy-egy korongot vágtak, s kiszáritva ugyanazon központtal biró övekre osztották, mely övekben a tannintartalom a Schröder által

módosított Monnier-Löwenthal-féle eljárás szerint határozott meg.

A gesztenyefánál nyert eredményeket az alábbi táblázat mutatja; megjegyezvén, hogy a tanintartalom a kiszáritott anyag 100 részére vonatkozik.

Tárgy megnevezése	Vastagság	Az évgyűrűk száma	Tannin tartalom
	mm		‰
Az erdő szélén nőtt fánál			
Kéreg	5	.	10·0
Szijács	8	4	7·15
A gesztnék külső rétege	55	14	15·41
A gesztnék belső rétege	45	14	12·40
Bél	94	24	8·07
Az erdő belsejéből való fánál			
Kéreg	5	.	11·0
Szijács	12	5	3·10
A gesztnék külső rétege	55	14	13·70
A gesztnék belső rétege	45	14	12·00
Bél	80	24	8·50
Rőzsefa (az ágaknak 30 cm hosszú vége) .	.	.	5·16

A megelőzőkből az alábbi következtetést vonhatjuk:

1. A gesztenyefára nézve nyert adatok körülbelől megegyeznek a tölgyfára vonatkozó adatokkal, tudniillik: hogy a szijácsban van a legkevesebb tannin, legtöbb a gesztnékben, de befelé ennek a tannintartalma is mindinkább kisebb. Különbség csak abban mutatkozik, hogy a gesztenyének egyes farészeiben illetve öveiben több a tannin, mint a tölgy ugyanazon részeiben. Míg a gesztenye szijácsában 7‰ s a vele határos gesztrészben 15‰ tannin található, addig a tölgyfának ugyanezen részeiben csak 3 és 9‰ tannin van. A gesztenyefának nem a kérge leggazdagabb tanninban,

mint a tölgyfánál, hanem a tulajdonképeni farész: a geszt; ebből kell tehát tannint kivonni.

Két különböző vidékről való, de meglehetősen egyforma viszonyok közt nőtt tölgy- és gesztenyefa megvizsgálása az alábbi összehasonlító adatokat szolgáltatatta:

T a n n i n t a r t a l o m

Fanem	a kéregben	a szijácsban	a geszt külső részében		a bélben
			a geszt külső részében	a geszt belső részében	
			s z á z a l é k		
Gesztenyefa	10	7·1	15·4	12·4	8·1
Tölgyfa	10	2·1	9·6	7·1	6·4

A két fanem kérge tehát egyforma tanninmennyiséget tartalmazott; a gesztenye szijáca pedig kétszer annyit, mint a tölgyfának ugyanazon részei.

2. További vizsgálatnál az is kiderült, hogy a mint a tölgyfára vonatkozólag már említve volt, — a terebélyes koronájú, szabad állásban nőtt gesztenyefában több a tannin, mint a sűrűségben növekedett keskeny koronájú fában.

Két más tölgyfa szintén a fentebb említett módon vizsgálat alá vétetvén, a következő adatokat szolgáltatatta:

T a n n i n t a r t a l o m

Fanem	a kéregben	a szijácsban	a geszt külső részében		a bélben
			a geszt külső részében	a geszt belső részében	
			s z á z a l é k		
Szabad állásban nőtt tölgyfa	10·09	2·09	9·63	7·09	6·41
Sűrűségben nőtt tölgyfa	10·33	3·27	5·78	4·91	4·04

A tanninyárosok legjobban szeretik a középerdő főfáinak törzseit és vastagabb ágait, melyek leginkább voltak kitéve a nap hevének és világosságnak.

Megjegyzendő, hogy míg a gesztenye és a tölgy farészé-

nek tannintartalmára az erdő zárlata nagy befolyást gyakorol, addig a fák kérgének tannintartalmára a nyílt vagy sűrű állásnak ugy látszik semmi befolyása nincs. Ez irányban ámbár még további kutatások szükségesek.

3. A tölgyfánál és gesztenyénél s valószínűleg minden fanemnél, melyben csak tannin található, a geszt tannintartalma sokkal jobb a szijácsénál. A különbség már a színre nézve is szembetűnő.

A tanninnak általánosságban elfogadott vegyi képlete Mulder szerint $C_{14}H_{10}O_9$; de Nass a gesztenyefa tanninjára nézve $C_{17}H_{18}O_{10}$ képletet, Bottinger pedig a tölgyfa tanninjára nézve $C_{15}H_{12}O_9$ képletet találja megfelelőnek.

Egyesületi közlemények.

I.

Az országos erdészeti egyesület 1892. évi december hó 11-én tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Bedő Albert első alelnök; Belházy Emil, Bothó Imre, Ghyczy Emil, Eleőd Jósa, Havas József, Luczenbacher Pál, Rutska Tivadar, Tomcsányi Gusztáv választmányi tagok, továbbá Arató Gyula, Földi János, Kovács Gábor, Péch Kálmán, Tavi Gusztáv, Ulreich Gyula alapító tagok, Levitzky Albert pénztárnok és Horváth Sándor titkár. Vadas Jenő, Máday Izidor és Fekete Lajos távol maradásukat hivatalos elfoglaltságukkal mentették ki.

Bedő Albert első alelnök az ülést megnyitván, mindenek előtt két körülményről emlékezik meg, melyek az egyesület és az igazgató-választmány működését is közelebbről érintik. Az egyik az, hogy — mint tudva van — gróf Tisza Lajos elnök ur ő exja az új kormány kebelében az Ő Felsége személye körüli ministerium vezetését átvette. Meg van győződve, hogy az igazgató-

választmány tagjai, kik elnök ő exjának a közügyek érdekében kifejtett fáradhatlan tevékenységét ismerik s így jól tudják, hogy ezen újabb kötelességének elvállalásában is a haza javának előmozdítását célzó legnemesebb érzések által volt vezérelve, erről őszinte örömmel értesültek; de másfelől az egyesület érdekében azon óhajlásának és egyszersmind biztos reményének ad kifejezést, hogy az ő exja körülményeiben beállott ezen örvendetes változás nem fogja őt meggátolni abban, hogy az országos erdészeti egyesület vezetését továbbra is megtartsa.

A másik esemény, a miről megemlékeznie kell, id. Hoffmann Sándornak időközben bekövetkezett elhalálása. A megboldogult, alakulása óta tagja volt az egyesületnek s az igazgató-választmány munkálkodásában is két évtized óta részt vett, mint annak igen érdemes és buzgó tagja. Az igazgató-választmány egyhangu óháját véli tehát tolmácsolni, midőn indítványozza, hogy a megboldogult váratlan elhunytá felett az igazgató-választmány részvétének és őszinte sajnálatának jegyzőkönyvileg adassék kifejezés.

Az igazgató-választmány ezen elnöki bejelentéseket tudomásul véve az utóbb említett indítványt egyhangulag határozattá emeli.

A pénztár állásáról a titkár a következő jelentést terjeszti elő:

Az egyesület bevételei a folyó évi	
január hó 1-jétől kezdve . . .	24,323 frt 76 kr.
Kiadás ugyanezen idő alatt . . .	19,643 „ 74 „
	<hr/>
Kézi pénztári készlet	4,680 frt 02 kr.

A kimutatott bevételekből 500 forint oly összeg, mely a gróf Tisza Lajos alapítvány, 70 frt a Wagner Károly alapítvány és 100 frt a „Magyar erdőtisztek árva leányait segélyező alapítvány“ 1891. évben esedékessé vált kamatainak ugyanazon évben segélyekre fel nem használt részéből az alapszabályok értelmében az 1892. évben való felhasználás végett a folyó évi kezelésbe szolgáltatott át, míg 200 frt új készpénz alapítvány fejében 58 frt 73 kr. a Wagner Károly alapítvány javára, 3 frt a „Magyar erdőtisztek árva leányait segélyező alapítvány javára és 490 frt 41 kr. kötelezvényekben tett alapítványok törlesztésére folyt be. A többi bevételre tehát 22,901 frt 62 kr. esik.

A pénztárban őriztetik továbbá az alapítványi számadása szerint mutatkozó 229 frt 01 kr.-nyi pénzkészlet továbbá 300 frt névértékű osztr. földhitelintézeti nyereség-kölesönkötvény; végre a letéti számadás szerinti 192 frt 50 kr.-nyi pénzkészlet, megjegyezve, hogy a letétekből az alapítványi számadásnak kölcsönképen 5192 frt 50 kr.-nyi összeg adatott át és gyümölcsötzetőbb elhelyezés szempontjából értékpapírok vásárlására fordított.

Ezek szerint tehát a jelenlegi pénzkészlet a következő:

1. Kézi pénztári készlet	4,680 frt 02 kr.
2. Alapítványi készlet	529 „ 01 „
3. Letét	192 „ 50 „
	<hr/>
Összesen	5,401 frt 53 kr.

Végül megjegyeztetik, hogy a magyar földhitelintézetnél az egyesületnek 17,300 névértékű 5⁰/₀-os magyar papíráradék kötvénye, 800 frt névértékű 4¹/₂⁰/₀-os és 4000 frt névértékű 4⁰/₀-os magyar földhitelintézeti záloglevele, 20,000 frt névértékű 4⁰/₀-os magyar földhitelintézeti szabályozási és talajjavítási záloglevele, végre 600 forint névértékű 1860. évi államsorsjegye van letétbe helyezve.

Miután a kézi, letéti és alapítványi pénztárak tényleges készletei a fentebb kimutatott összegekkel egyezőknek találtattak, a jelentés tudomásul vétetett.

Hasonlóképen tudomásul vétetett a titkárnak azon további bejelentése is, hogy az egyesület ezentul remélhető bevételei a még felmerülő kiadások fedezésére előre láthatólag elégségesek lesznek s ezzel kapcsolatban, a jelenlegi pénztári készlet felhasználására nézve elrendeltetett, hogy azzal s illetőleg annak az év végén rendelkezésre maradó részével 4⁰/₀-os földhitelintézeti szabályozási és talajjavítási záloglevelek vásároltassanak.

II. A titkár bemutatja az egyesület jótékony alapítványaiból adandó segélyekért beérkezett folyamodványokat s egyszersmind részletesen indokolt javaslatot tesz a segélyek kiosztására nézve:

Ezen előterjesztés alapján az igazgató-választmány a következő segélyösszegeket szavazza meg:

1. a Wagner Károly alapítványból, melynél a múlt évben felhasználatlanul maradt kamatokból 70, az 1892-re előirányzott

kamatokból pedig 550, összesen 620 frt állott rendelkezésre: özv. Hoffer Tivadarnének, özv. Melts Vinczénének és özv. Hantos Jánosnának 50—50 frtot, özv. Makonyi Sámuelnének, özv. Ernhoffer Ignácznének és özv. Collinászy Flórisnének 40—40 frtot, özv. Prodanovics Jánosnának 34 frtot oly kikötéssel, hogy ebből folyamadónó kérelméhez képest 26 frt a férje által tett alapítvány tőkéjének részbeni törlesztésére és 8 frt kamattörlesztésre fordítandó, özv. Csacskóczy Mihálynének 35 frtot oly kikötéssel, hogy ebből 10 frt alapítványi tőke- és 8 frt kamattörlesztésre fordítandó, özv. Kolbenhayer Józsefné és özv. Rudda Imrénének 30—30 frtot, özv. Guha Károlynének 25 frtot, oly kikötéssel, hogy abból 10 frt tőke és 5 frt kamattörlesztésre fordítandó, özv. Szontagh Gusztávnének 25 frtot oly kikötéssel, hogy 10 frt tőketörlesztésre fordítandó; özv. Marczelly Gusztávnének 26 frtot, oly [kikötéssel, hogy ebből 20 frt tőke-, 6 forint kamattörlesztésre fordítandó; özv. Révi Józsefnének 25 frtot, oly kikötéssel, hogy ebből 10 frt tőketörlesztésre fordítandó; özv. Plech Józsefnének 20 frtot, oly kikötéssel, hogy 6 frt 60 kr tőke-, 4 frt pedig kamattörlesztésre fordítandó, továbbá özv. Révész Károlynének, Skvór Ignácznének, László Istvánnének, Trattner Mihálynének és Matuskovics Béiánének egyenkint 20 frtot. Özv. Kis-Horváth Józsefné és özv. Blaschek Frigyesné kérelmét az igazgató-választmány az alapszabályok rendelkezéseire való tekintettel nem vehette figyelembe s nem teljesíthette özv. Dorozslai Adolfné kérelmét sem, mivel anyagi helyzete a többi folyamadókéhoz képest kevésbé nyomorító;

2. a gr. Tisza Lajos-alapítványból, melynél a mult évi kamatmaradványból 500 frt, a folyó évi kamatokból pedig 1000 frt, összesen 1500 frt állott rendelkezésre, Kákossy László állomás nélküli volt uradalmi erdésznek 100 frt, Plecheisz János elaggott erdőtisztnek 80 frt és Erős Gyula kedvezőtlen anyagi helyzetben levő m. kir. erdőszámtisztnek 80 forint segélyt szavazott meg az igazgató-választmány; végül

3. a magyar erdőtisztek árvealeányait segélyező alapítványból (rendelkezésre állott a mult évi kamatmaradékból 100, az 1892-iki kamatokból 155, összesen 255 frt), Hantos Máriaának 40, Hantos Ilonának 30 és Hantos Lujzának 30 frt segély adatott.

A gróf Tisza Lajos alapítványánál felhasználatlanul maradt

1240 frtból 500 frt az alapszabályok értelmében az 1893. évi segélyezésre tartatik fenn, 740 frt pedig az egyesület törzsvagyonához csatoltatik, a magyar erdőtiszték árvaleányait segélyező alapítvány-nál pedig a felhasználatlanul maradt 155 frt egész összegében az 1893. évi segélyezésre tartatik fenn.

III. A legelő erdők kérdését tárgyzó pályamunkák bírálata ügyében a titkár jelenti, hogy a bíráló bizottság elnöke Hoffmann Sándor időközben elhunyt bizottsági tag helyett Tavi Gusztáv erdőtanácsost kérte fel a bírálatban való részvételre. Egyuttal megemlíti, hogy a bíráló bizottság egyik vidéki tagja Hangay Géza erdőmester, miután a bizottság tanácskozásaiban közvetlenül nem vehetett részt, külön terjesztette elő véleményét, mely azonban eredményében teljesen egyező a bizottság többi tagjainak véleményével, úgy, hogy ennek folytán az igazgató választmány elé csak ezen utóbbi terjesztetik elő. A bíráló bizottság többségének véleménye a következően hangzik:

Tekintetes Igazgató választmány! Folyó évi márczius 27-én tartott ülésében megbizni méltóztatott a tisztelt Igazgató választmány, hogy a legelőerdők ismertetésére 1890-ben kitűzött 80 arany pályadíjért versenyző két pályamunkát, melyek közül az I. számú „Egyeztessük az erdő és mezőgazdaság érdekeit“, a II. számú pedig, „Nem ismerek fontosabb ügyet az erdőgazdaság terén a legeltetés kérdésének megoldásánál“ — jelige alatt érkezett be, — bírálat alá vegyük s bírálatunk eredményéről a t. Igazgató választmánynak jelentést tegyünk.

Ezen megbízatásunkban eljárva, jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk előterjeszteni.

A legelő-erdőgazdaság az 1879. évi XXXI. t. cz. életbe lépése előtt ismeretlen volt hazánkban, sőt lehet mondani ma is alig ismeretes, mert az itt ott előforduló fáslegelőket, legeltetésre használt erdőmaradványokat és cseprentéseket bizonyára nem lehet egynek tekinteni a rendszeresen kezelt legelő-erdőkkel, a mikről itt szó van.

A mi régebbi időkből származó fáslegelőink tulajdonképen egyszerű erdőirtások, melyek többnyire megfontolás nélkül hajtattak végre, s hosszabb rövidebb idő alatt teljes elkopárosodásra vezetnek.

Egyébiránt maga a rendszeres legelő-erdőgazdaság is csak átmenetileg mondható czélszerű és jogosult gazdasági módnak, addig t. i., míg a mezőgazdaság különböző ágaiban a helyes és

természetes egyensúly helyre áll, mert teljesen kifejlett belterjes gazdasági viszonyok között a legelő-erdőgazdaság céljaira felhasználható területek kétségkívül jobban és észszerűbben értékesíttetnek, ha mint erdők szigorúan az erdőgazdaság követelményei szerint kezeltetnek, vagy, ha jobb talajjal bírnak, mint kaszálók vagy szántók használatnak.

Ma azonban Magyarországon a viszonyok még távolról sem így fejlettek s különösen az ország északi és keleti részeiben beláthatatlan hosszú idő eltelik még, míg a legeltetést az olyan területekről is mind kiszorítani lehet, melyeknek ez a használat ártalmára van.

A legelő-erdőgazdaság tehát nem csak célszerű és jogosult gazdasági mód hazánkban, hanem kikerülhetetlenül szükséges is, melyre annál nagyobb súlyt kell jövőre helyezni, mert az ország domborzati és égalji viszonyai a tiszta fátlan legelők fentartására általában véve nem kedvezők s ezért sok helyen valóban az élet parancsolóan fellépő szükségletei követelik, hogy a legeltetés érdekei az erdőgazdasággal szoros összefüggésben oldassanak meg.

Ilyen kényszerítő szükség különösen a következő három esetben fordul elő.

Először ha a mezőgazdaság belterjesebb folytatásához szükséges marhalétszám eltartására a birtokosnak nincs elegendő legelőterülete s e hiányt a rendszeresen kezelt erdejében okszerűen gyakorolható időközi legeltetéssel sem képes pótolni. Ha ilyenkor a marhaistállózás feltételei még nincsenek meg — s ez a leggyakoribb eset — alig tehet mást a birtokos, mint, hogy erdejét — ha annak talaja megengedi — részben sőt néha egészben is legelő-erdővé alakítja át, azaz erdejét az erdőkezelés szigorú szabályaitól eltérve, oly módon kezeli, hogy rajta a talaj termő erejének állandó fentartása mellett a legeltetést is minél kiterjedtebb mértékben gyakorolni lehessen.

Másodszor ha a birtokosnak legelő területe, legyen az elég vagy kevés, a gondatlan kezelés folytán már annyira elszegényedett, hogy termőerejének visszapótlásáról s azontul gondos fentartásáról okvetlenül gondoskodnia kell, ha csak nem akar oda jutni, hogy kizsarolt legelő területe hasznavehetetlen kopársággá váljék. Ilyenkor sincs más mentés, mint a területet fával fokozatosan beültetni s azután a talaj termőerejének fentartása céljából legelő-erdőként kezelni.

És harmadszor előfordul gyakran az az eset is — főleg az alföldön — hogy a birtokosnak van ugyan legelője elég, de mivel ezt részben vagy egészben korábbi erdejének kiirtása útján szerezte meg, háztartása és gazdasága számára most a fát drága pénzen kénytelen beszerezni. Ha a birtokos ily körülmények között

észszerűen jár el, legelőjét, a rosszabb részeken kezdve, lassankint szintén befásítja, s mint legelő-erdőt rendszeresen kezeli. Idővel így legelője is javulni fog s fával is el lesz látva.

Ezen három csoportba foglalhatók össze azok az esetek, melyekben a legelő-erdőgazdaság alkalmazása hazánkban indokoltnak mondható, s ép ezért azt hisszük, az országos erdészeti egyesület által tervezett munka is csak akkor fog teljesen megfelelni céljának, ha az a birtokosoknak és szakembereknek mind a három irányban alapos és kimerítő utbaigazítással és tanácssal szolgál. Sőt miután itt többnyire kisebb birtokosokról, községekről és közbirtokosságokról van szó, kikben ez idő szerint, mondhatni, inkább csak az erdőknek kiirtására és legelőkké való meg nem engedhető átváltoztatására van meg a hajlam, e munkának nézetünk szerint nemcsak a szakszerű utasítások megadása, hanem az is egyik igen fontos feladata, hogy az érdekelteket a romlásnak indult legelők befásítására lehetőleg buzdítsa, a fában szüklőködő vidékek birtokosait pedig azon nagy előnyökről, melyekkel még a jobb minőségű legelőknek is legelő-erdővé való átalakítása jár, komolyan meggyőzze.

Ebből a szempontból vizsgálva a beérkezett pályamunkákat, sajnálattal kell kijelentenuk, hogy a követelményeknek sem az egyik sem, a másik nem felel meg.

Az I. számú pályamunka szerzője a hazai viszonyokkal, az élet tényleges szükségleteivel egyáltalában nem is foglalkozik. Még bevezetésében is csak egész általánosságban említi fel az okokat, melyek a legelő-erdőgazdaság létesítését szükségessé teszik. Műve többi részében pedig, hogy úgy mondjuk, csak az elméleti legelő-erdőt, a kész normalis legelő-erdőt tartja szem előtt s erre vonatkoztatva mondja el száraz tanácsait és szabályait a berendezésről, kezelésről, felujtásról és hasznosításról. Az erdők és fátlan területek legelő-erdővé való átalakítását ellenben mindössze néhány ritkán írott oldalon tárgyalja s még csak meg sem kíséri a befásítás célszerűségéről és hasznosságáról a birtokos közönséget meggyőzni.

A II. számú pályamunka szerzője már egészen más szempontból tekinti ugyan a kérdést, amennyiben szorosán az élet szükségleteiből indul ki, ezeken akar segíteni, s minden sorából ki lehet érezni, hogy a mit mond és tanácsol, azt mind az élet közvetlen tapasztalásaiból kiindulva mondja és tanácsolja; sajnos azonban, ez sem terjeszti ki tekintetét az egész Magyarországra úgy a mint van, hanem ennek csak egy kis részét, egy fejletlen gazdasági és közlekedési viszonyok között levő hegységi vidéket tart szem előtt, hol a szegény nép főleg marhatenyésztésből él, de kaszálója, legelője kevés, ellenben az erdeje sok és azt nem

értékesítheti. Ilyen viszonyokból indulva ki, ez a munka is határozottan egyoldalú. A kérdés megoldását majdnem kizárólag az erdőknek legelővé való átalakításában keresi s ezen elfogultságában daczára annak, hogy szerzője szakmájáért buzgó művelt erdésznek látszik, sok olyan javaslattal áll elő a legeltetési érdekek kielégítésére, melyek, mint alább kimutatni fogjuk, az erdészet szempontjából határozottan veszedelmesek, s helyesen felfogva és mérlegelve a nép érdekeit, általában véve is tévesek, mert nem csak az erdőgazdaság, de a mezőgazdaság szempontjából is káros eredményekre kell, hogy vezessenek. De ezen hibáktól egyelőre eltekintve is tény, hogy az elsilányodott legelőterületeknek befásításával és legelő-erdőkké való átváltoztatásával ez a munka sem foglalkozik kielégítő mértékben; arra a kérdésre pedig, melyet fentebb harmadik sorban említettünk, hogy t. i. a legelőerdők alkotása a fatermelés szempontjából is fontos és szükséges feladat lehet, egyáltalában ki sem terjeszkedik.

Az előbb említett általános követelmények szempontjából tehát sem az I. sem a II. pályamunka nem mondható teljesnek, s már ez okból sem ajánlható elfogadásra sem az egyik, sem a másik.

A mi az első munkát illeti, ez akkor sem volna a jutalomra érdemesíthető, ha az előbb említett főhibában nem szenvedne. Mert kidolgozása is felette hiányos. Mindössze 75 ritkán írott oldalon foglalkozik tárgyával s a legfontosabb részlet kérdésekkel is oly röviden végez, hogy első tekintetre azt hajlandó az ember hinni, csak egy nagyobb munka vizlatával van dolga, melyben csupán tervét, felfogását és gondolatmenetét vetette papírra a szerző.

Ezt a benyomást teszi előadása is, mely szűkszavú, szakgattott, alaposan semmit sem magyaráz meg s arról, a mit okoskodás-szerűen összefűzött tantételeiben állít, nem győz meg.

Különös hibájául kell felrónunk, hogy az erdei legelőnek jelentőségéről s nemzetgazdasági fontosságáról jelenlegi gazdasági viszonyaink között alig szól, valamint az erdei legelő értékét, s takarmány természetét, a különböző erdőalakok és kezelési módok mellett, sem ismerteti, a legelő marha állomány számára szükséges erdei legelő mennyiséget pedig csak mellékesen érinti. Nem tárgyalja kellően a legelő állatok által okozott károkat sem s a legelőnek a legelő-erdő üzemnél való ápolásáról és jó karban tartásáról is csak épen mellesleg emlékezik meg.

De hiányosak szerzőnek azon fejtegetései is, melyekben a legelő-erdők faállományának megtelepítéséről, gondozásáról, használatáról stb. szól. Az ugyan, a mit a szerző e tekintetben mond, többnyire helyes és elfogadható, de sok értékkel még sem bír,

mert tanácsai és utasításai nagyobb részben az erdészeti tankönyvek általánosan ismert közhelyeinek reprodukálásából állván, fejtegetései az általánosan ismert igazságoknak az előforduló speciális viszonyok között való helyes alkalmazása tekintetében a szakemberekre nézve újabb szempontokat nem tárnak fel, a nem szakemberekre nézve pedig még kevesebb becses elbirhatnak, mert a teendők foganatosítására, a technikai kivitelre egyáltalában nem terjednek ki. Vannak azonban hibás állításai is s különösen definitívi közül nem egy nélkülözi a szükséges szabatosságot; így pl. az üzemosztályt következőleg definiálja: „Az egy és ugyanazon üzemmóddal bíró, tehát egyöntetű kezelés alatt álló területet üzemosztálynak hívjuk.

Mindezeknél fogva tehát az I. számú pályamunkát, mely egyáltalában nincs azzal a szakszerűséggel megírva, mely a pályázati feltételekben ki volt kötve, még azon állásponttól tekintve sem tartjuk megfelelőnek, melyet a szerző hibásan elfoglalt.

A II. számú pályamunka a kidolgozást és a részleteket tekintve már sokkal alaposabb s különösen azon részei, melyekben a legeltetés kérdésével foglalkozik, igen sok becses anyagot, s hasznos tudnivalót tartalmaznak, sőt talán többet is a szükségesnél, a mennyiben azok a részek, a melyek a marhatenyésztés és tejgazdasággal foglalkoznak, úgy hisszük egy ilyen munkába egyáltalában nem valók.

Mellőzve azonban ezt, el kell ismernünk, hogy szerző igen behatóan tanulmányozta a legeltetés kérdését. Bőven tárgyalja a legeltetés által okozott károkat, helyesen méltatja a szükséges legeltetési tilalmazási idő jelentőségét és tartamát s tekintettel volt itt nem csak az egyes fajok korára, fejlettségi fokára, hanem az erdők keletkezési módjára is.

Sok becses adatot tartalmaz továbbá a szükséges legelő területnek a marha allományhoz viszonyított helyes megszabására és a legelők értékének meghatározására nézve is.

Igen figyelemre méltó részek azok is, melyekben erdei legelők jó karban tartásával és ápolásával foglalkozik s hasonlóképp hasznos kiegészítő részeit képezik e műnek a főhasználatról, lombtakarmányról, alomtakarmanyról, alomszedésről és makkoltatásról írottak is.

A mit azonban szerző a tulajdonképeni legelő erdőkről, azok alakításáról, kezeléséről s főleg az alkalmazandó erdőalakokról mond, az már nagy részben nem fogadható el.

Álláspontja az, hogy a nép legeltetési szükségleteit okvetlenül ki kell elégíteni s ezért, mint a legeltetés kérdésének az erdőgazdaság elveivel való összhangzásba hozatala című szakaszban maga mondja, erdész ember létére is szükségesnek tartja elmenni javas-

lataival addig a legszélső határig, a meddig még erdőpusztítást nem lehet rá fogni. Ez ellen ugyan általánosságban nem lehet kifogást emelni, mi azonban azt hisszük, hogy szerző e határt nagyon is átlépte, mert javaslatai határozottan az 1879. évi XXXI. törvény-cikkben foglalt erdőtörvénybe ütközők, s ha elfogadhatnának, minden bizonynyal siralmas eredményekre vezetnének.

Ennek bizonyosságául elégnék tartjuk röviden felsorolni e javaslatok lényegét, előre bocsátva, hogy szerző e legelő-erdőket fekvésük szerint négy csoportba sorozza, s e szerint adja elő tanácsait.

A sík helyeken és a vizek partjain, mint egyetlen erdőalakot, a botfaüzemben kezelt erdőt ajánlja 4·5—12 *m* távolban ültetett faegyedekkel. Ha szerző e csoportba csak a szó szoros értelmében vett területeket sorozza be, javaslata ellen nem emelhető lényeges kifogás, bár a botfaüzemet kizárólag ajánlani ekkor is egyoldalú dolog, mert helyenkint, például az épület fában szükölködő alföld homok területein, a rendes szálerdőüzem kétségkívül hasznosabb és helyén valóbb lehet, mint a botfa üzem. De ezt mellőzve is, jól tudjuk, hogy az általánosságban sikságnak. Nevezett vidékeken és a vizek partjain is vannak kisebb nagyobb dombok és hegyoldalak s ezeken egészen szegény, s védelemre szoruló talajjal bíró területek. Ilyen legelőkön pedig már az olyan ritkán álló fák, mint a szerző javasolja, nem nyújtanak kellő védelmet s nem nagyon járulnak hozzá a talaj termőképességének fentartásához, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy szerző ezen botolt fák első megtelepítését is egészen ritka állásban tervezi, legeltetés kedvéért még a lehulló lombot is eltávolítani ajánlja. A talaj javítása tekintetéből csak épen annyit javasol, hogy az a legelő elsilányodásakor feltőressék és 2-3 évig mezőgazdasági célokra használtassék, azután pedig fűmagvakkal bevetve és egy évig még pihentetve adassék át ismét előbbi rendeltetésének vagy pedig, hogy zord égalj alatt a silány talaju legelő területét előbb *Spartium scoparium*mal, ennek lekasználása után pedig a területet felszántva fűmaggal vessük be.

A dombvidékeken és az alantabb fekvő hegyi tájakon, a faállományt 0·4 zárlatban javasolja fentartani s a felújítás alkalmával is holdankint csak 900 db. csemetével ajánlja a területet beültetni. Szerző tehát a legelő erdők ezen második csoportjánál sem volt figyelemmel a különböző talajminőségekre és arra a körülményre, hogy a legelő erdők alkotásánál kevés kivétellel csak is feltétlen és nem ritkán termőerejében is alászállott talajon álló erdőkkel van dolgunk. Már pedig a 0·3 zárlatig megritkított erdő, melyet szerző e tájakon kivétel nélkül javasol, még az erőteljes talajt sem védi meg a hosszasan tartó folytonos legeltetés következményeitől, a kimerüléstől és elpusztu-

lástól, különösen ha ez a 0.3 zárlatu erdő már telepítése korában is ritka volt s így a talaj jókarba hozásához a legeltetés tilalmazása idejében sem sokban járult hozzá.

A talaj termőerejének épségben tartására való tekintettel részünkről még a feltételes erdőtalajon is szükségesnek véljük, hogy az erdő megtelepítése teljes zárlatig eszközöltessék, annál inkább a a gyengébb erdőtalajon, hol a teljes beerdősítés és teljes zárlatnak egy bizonyos időszakon át való fentartása úgy hisszük elengedhetetlen feltétel. Valamint nem foroghat fenn kétség arra nézve sem, hogy igen sok helyen a 0.3 zárlatot sem alkalmazhatjuk siralmas következmények nélkül. A havasalji tájakon, vagyis a bükki régiójában (600—1000 méter tengerszint feletti magasságban) szerző a tulajdonképeni legelő-erdő helyett egyszerűen az erdő kivágását és a vágásoknak a talaj minősége szerint 10—20 éven át való legeltetését s ezen időszak elteltével a területnek mesterséges uton való beerdősítését ajánlja.

Hogy ez a javaslat nem csak merész, de határozottan veszélyes is, úgy hisszük nem kell bizonyítanunk. Nem is tudnók felfogni, hogy egy buzgó és képzett erdész, mint a milyenek szerző látszik, hogy tanácsolhat ilyeneket, ha nem tűnnek ki egész munkájából, hogy csak is egy szűkebb vidék speciális viszonyait tartotta szemelőtt, melynek sok felesleges erdeje lehet, marhatenyésztésből élő szegény lakossága ellenben a legelőnek szűkében van. Mindenesetre csak ezen különleges viszonyok behatása alatt s csupán emberbaráti jó indulatból ragadtathatta magát a szerző olyan javaslatok tételére, melyek nem csak az erdőtörvény határozott rendelkezéseibe ütköznek, hanem a mindennapi élet tényleges tapasztalatai szerint is a legkárosabb eredményekre vezetnek.

Hogy mennyire veszedelmes ez a javaslat, az egész nagyságiban csak akkor tűnik ki, ha figyelembe vesszük, hogy hazánkban főleg azon községi és közbirtokossági erdőkben találna alkalmazást, melyek a tulságos legeltetés folytán már eddig is legtöbbet szenvedtek és melyeknek talaja már ma is elgyengült.

Nem szenvedhet kétséget, ezen erdők vágásterületei 10—20 éven át a marha járásának kitéve ugyan oda jutnának, a hová Nógrád Hont, Gömör, Liptó vármegyék és az erdélyi részek elkopárosodott legelői jutottak. A szerző igazolására fel kell ugyan itt említenünk, hogy midőn ezt a javaslatát teszi, egyszersmind mintegy feltétlenül köti ki, hogy a legelő területek az erdőkkel együtt szintén az erdőtisztek kezelésére bizassanak. Ámde, ha ez meg történnék is, nem volna-e hiu ábránd azt hinni, hogy az annyira igénybe vett erdőtisztek erdészeti teendőik mellett, még a legelő területeken is idejében megtudnák akadályozni a visszaéléseket, ha a törvény mostani szigorú tiltó rendelkezése feloldatnék. És mi

lenne azon magánbirtokosok erdeiből, kik nem is tartoznak erdő-tisztet tartani?

Végül a magas hegységi tájakon, 1100 méter tengerszintfeletti magasságban (a lucz fenyő régiójában) szerző első sorban szintén az előbbi eljárást ajánlja; tehát itt is a tarra vágott vágásterületeknek 10—20 évig tartó legeltetését és azután mesterséges uton való felújítását javasolja. Ha az elkopárosodás veszélyétől tartva, már az előbbi régióban is megengedhetlen ez a megoldás, itt a magas hegységben ugyszólván a fatenyészet határán a vágásoknak hosszabb időn át tartó legeltetése valóban egy volna az erdőknek biztos tönkre tételével. Valóságos merénylet volna az erdők fentartása ellen.

Mert az elkopárosodás veszélye e régióban, hol a hegyoldalak lejtje rendszeren nagyobb, a talajtakaró gyérebb, a termőföld rétege csekélyebb, föltétlenül még nagyobb, mint a bükk régiójában s ha meggondoljuk, mennyi fáradság, odaadás és kitartó szorgalom szükséges ahhoz, hogy e magas fekvésben a meredekebb lejték még rendes erdőkezelés mellett is az erdőtenyésztésnek biztosítasának, valóban nem nehéz elképzelni, milyen nehezségekkel kellene megküzdeni az erdésznek akkor, ha ilyen hosszasan legeltetett, minden talaj takarótól megfosztott, kővel borított, vagy keményre taposott vágások kerülnének ismét beerdősítés alá.

A másik erdőalak, melyet szerző e tájakra ajánl, a saktábla formában megtelepített szálerdő, melyet úgy vél létesíthetni, hogy a tarra vágott vágásterületet mintegy 10 m oldalhosszal bíró saktáblákra osztja be s ezeknek felét a saktábla színei szerinti váltakozással azonnal beerdősíti, a többieket pedig azonnal legeltetésre engedi át s hogy a legelő állatok a beültetett táblákat tönkre ne tegyék, ezeket sövény kerítéssel védi meg.

Ugy hisszük ezt a megoldást is bátran oda helyezhetjük az előbbi mellé, mert azt feltételezni, hogy ezen váltakozó kis területű ültetvényeket gyenge sövénykerítéssel meglehetősen védeni a marha rongálása ellen, megint csak ábránd.

Mint harmadik erdőalakot, a száalalt erdőt ajánlja szerző azzal a javaslattal, hogy a száalalás alá vett területek közvetlenül a száalaló használat befejezése után 10—15 évig legeltetésre engedtesse át s csak azután erdősíttessenek be.

Ezek a II. számú pályamunkának azon javaslatai, melyeket fentebb merészeknek, veszélyeseknek és az erdőtörvénnyel homlokegyenest ellenzőknek jeleztük.

Meg vagyunk győződve, hogy ezen ítéletünket a tisztelt igazgató választmány is feltétlenül helyesli s ennél fogva véleményünket az elmondottak alapján abban vagyunk kénytelenek összefoglalni, hogy az országos erdészeti egyesület által a legelő erdők

kérdésére kitűzött 80 darab arany pályadíj sem az I. számú („Egyeztessük az erdő és mezőgazdaság érdekeit“ — jeliségű) pályamunkának, sem a II. számú („Nem ismerek fontosabb ügyet az erdőgazdaság terén a legeltetés kérdésének megoldásánál“ — jeliségű) pályamunkának ki nem adható.

Budapesten, 1892. december.

Bedő Albert.

Horváth Sándor.

Tavi Gusztáv.

Az igazgató választmány a bíráló bizottság véleményét magáévá téve, egyhangulag kimondja, hogy a legelő-erdők kérdésére 1890-ben kitűzött 80 drb arany pályadíjat egyik munkának sem adja ki, a pályázatot pedig, tekintettel tárgyának fontosságára és nagy gyakorlati jelentőségére 1894. évi márczius végéig terjedő határidővel megújítani rendeli, kívánatosnak jelentvén ki egyttal azt is, hogy a pályadíj a siker biztosítása tekintetéből 80 aranyról 100 aranyra emeltessék fel. Ennélfogva felkéri az elnökséget, hogy ez iránt a közgyűléshez előterjesztést tegyen.

IV. Az „olcsó szállítás“ jeliségű építészeti pályamunka bíráló bizottsága, a munka szerzőjének a kézirat megszerzése iránt tett ajánlata tárgyában a következő véleményt terjeszti elő:

*Az „Országos Erdészeti Egyesület“ tekintetes igazgató választmányának
Budapest.*

Az 1892. október hó 5-én tartott igazgató választmányi gyűlés határozata értelmében az „Olcsó szállítás“ jeliségű pályamunka szerzőjének ajánlata, — melynek értelmében a kérdéses munkát saját részéről 700 forintért az egyesület birtokába átbocsátja, — a pályamunka megbirálására kiküldött bizottságnak adatott ki véleményadás végett azon felhívással, hogy a mennyiben a kézirat megszerzését az egyesület szempontjából czélszerűnek találná, nyilatkozzék a megszerzés méltányos feltételeire s egyszersmind arra nézve is, hogy az átdolgozás ki által s mily feltételek alatt volna eszközölhető.

Az igazgató választmány ezen határozata alapján alólírott bizottság tiszteletteljes véleménye az, miszerint legczélszerűbb volna, ha a szerző művét a bírálóknak megfelelően önmaga dolgozna át, mivel csak ez által lenne a pályamunka egyöntetűsége legjobban elérhető, — e szerint tehát szerző záros határidő kitűzése mellett, — munkájának a vele közölt bíráló értelmében való és részére már felajánlott két évi határidőn belől leendő átdolgo-

zására — még egyszer felhivandó volna; — a mennyiben pedig szerző ezen átdolgozást nem teljesitené, új pályázat volna kiírandó.

Végül van szerencsénk Pfalcz Károly tagtársunknak ezen birálatunkkal egyező írásbeli véleményét csatolni.

Kelt Budapest, 1892. december hó 10.

Bedő Albert.

Tomcsányi Gusztáv.

Földi János.

Az igazgató válaszmány a bíráló bizottság ezen véleményét elfogadva, kimondja, hogy a kézirat megvételére vonatkozó ajánlatot nem fogadhatja el. A szerző tehát a vélemény értelmében ismételten felhivandó, hogy munkáját a bíráló bizottság véleménye értelmében 2 év alatt dolgozza át, mely esetben a pályadíj részére kiadatni fog.

Azon esetre pedig, ha a szerző ezen ajánlatot nem fogadná el, vagy pedig az eziránt hozzá intézendő felhívásra 1891. évi január 1.-eig nem nyilatkoznék, az „Erdészeti építészet kézikönyvének“ második részét képező út, hid- és vasutépítéstanra 1894. évi márczius hó 1.-eig terjedő határidővel és 50 arany pályadíjjal az eredeti pályázati feltételek mellett új pályázat lesz hirdetendő.

V. A titkár jelenti, hogy a „ki mint vet, ugy arat“ jeligéjű pályamunka szerzője az „Erdészeti Lapok“-ban közzétett nyílt felhívásra kéziratát vissza vette és a birálat értelmében átdolgozta, az átdolgozást pedig a bíráló bizottság, melynek a munka ismét kiadatott, teljesen megfelelőnek találta.

Az igazgató válaszmány ezeket tudomásul véve, a 40 arany pályadíjat a „ki mint vet, ugy arat“ jeligéjű pályamunkának véglegesen odaitéli s egyszersmind elrendeli, hogy a pályázat ezen eredményének bejelentése alkalmával a jutalmazott munka 5000 példányban való kinyomatása és a magyarajku községek, népiskolák és iskolatanítók között való kiosztása iránt a közgyűléshez indokolt előterjesztés tétessék.

Egyuttal kimondja a válaszmány, hogy a nép számára tervezett erdészeti ismerettár még hátralevő két füzetének megírása céljából az első ízben eredmény nélkül maradt pályázatok 1893. évi december 31.-éig terjedő határidővel újból kiírandók.

VI. A Deák Ferencz alapítvány kamataiból kitüzendő új pályakérdés tervezetének elkészítésére kiküldött bizottság a következő jelentést terjeszti elő:

Tekintetes igazgató válaszmány! Megelőző ülésében bizottságunkat méltóztatott megbizni azzal, hogy a Deák Ferencz alapítvány kamataiból legközelebről kitüzendő pályázat tárgyára nézve javaslatot tegyünk.

Mielőtt ezen megbízáshoz képest javaslatunkat előterjesztenők, legyen szabad megemlitenünk, hogy bár szakirodalmunknak ma még sok olyan hézaga van, melynek pótlásáról gondoskodni kell, mind a mellett, ha e hézagokat számba vesszük, azt találjuk, hogy azon munkák között, melyek irodalmunkban még hiányoznak, s a melyekre sürgősebb szükségünk van, alig található olyan, melyre az országos erdészeti egyesület ne hirdetett volna már pályázatot.

Talán az erdészeti kísérletügy volna még olyan kérdésnek tekinthető, melynek megiratására még nem tettek lépések, de a melynek irodalmi tárgyalása szintén kívánatos. Ez a kérdés azonban oly sokágu, s kidolgozása annyi, most még hiányzó előfeltételhez van kötve, hogy ez idő szerint legfeljebb csak eszmecsere tárgyát képezheti, mert tökéletes, befejezett munkát, mely tulajdonképeni szükségletünket teljesen kielégíthesse, még a hivatott szakemberek is csak akkor alkothatnak e téren, ha a kísérletügy fontosabb kérdései a teendők célja, kiviteli módzatai és sorrendje, a munkálkodás szervezete, eszközei stb. az időszaki irodalomban és különösen az illetékes körök tanácskozásainak során már tisztázva és megállapítva vannak, nálunk pedig mindezek még nem történtek meg.

Ezért részünkről ezt a különben fontos kérdést még nem ajánljuk figyelembe vételre a legközelebbi pályakérdés tárgyának megválasztásánál.

S hasonló okokból nem ajánljuk egy másik különben szintén fontos és szükséges munkának pályázat tárgyul való kitűzését sem, t. i. az erdőtörvény magyarázatának, jóllehet egy ilyen munkára nem csak az erdőbirtokosoknak, hanem az erdőtörvény végrehajtásával megbízott hatóságoknak, sőt a hivatásos szakembereknek is nagy szüksége van, mert bár az erdészeti egyesület által kiadott Erdészeti Rendeleték Tára sok tekintetben lehetővé teszi a szorgalmas utánjárónak, hogy a törvény végrehajtása körében felmerülő fontosabb kérdésekben megtalálja a helyes utat, mind a mellett ez a rendelet-gyűjtemény ma már oly nagy tömeget képez, hogy rendszeres vezérfonal nélkül legfeljebb csak azokra

nézve nem nehéz az eligazodás, kik az erdőtörvény végrehajtásával huzamosabb idő óta, hivatásszerűen foglalkoznak.

Volna ugyan ilyen vezérfonalunk kettő is t. i. Sárossy K. Ferencnek és Klekner Alajosnak. „Az Erdőtörvény magyarázata“ című munkái. Ezek azonban nem csak most, de korábban sem elégíthették ki az igényeket, már csak azon egyszerű oknál fogva sem, mert az erdőtörvény életbe lépése idejében, tehát még akkor készültek midőn az illetékes szakministeriumnak az erdőtörvény végrehajtásánál felmerülő fontosabb kérdésekben elfoglalt álláspontja és elvi intézkedései nem lehettek ismereteseek.

Ma már a törvény végrehajtásának mondhatni minden irányban szilárdan le van fektetve az alapja s ezért egy megbízható törvény magyarázat megírása sem jár leküzdhetlen nehézségekkel. Mindamellett az sem szenvedett kétséget, hogy annak, a ki ezen a téren valóban megbízható és tökéletes munkát akar létre hozni, az Erdészeti Rendeleték Tárában közzétett utasítások, szabályok és rendeleteken kívül a nyilvánosságra nem jutott fontosabb határozatokat s elvi jelentőségű intézkedéseket is ismernie kell, mert csak így lehet teljes mértékben tájékozva az illetékes szakministerium felfogása felől s csak így adhat helyes utasításokat még a részlet kérdésekben is. Ha azonban ez a feltevésünk helyes, akkor az is bizonyos, hogy jó törvényt magyarázatot pályázat útján megírni nem lehetséges s ennél fogva legcélszerűbb lesz irodalmunk ezen hiányának pótlását magára az illetékes szakministeriumra bízni.

Mindezeknél fogva leghelyesebbnek véljük, ha az Országos Erdészeti Egyesület ezuttal egy olyan fontosabb szakmunkára hirdet pályázatot, mely meg volt ugyan már írva magyarul is, de az most nem elégítheti ki teljesen igényeinket. Ilyen mindenek előtt az Erdőtenyésztés kézi könyve, melyet az országos erdészeti egyesület támogatásával még 1870-ben Illés Nándor tagtársunk írt meg. Ez a könyv azonban a kiadó nyilatkozata szerint már 4 éve teljesen elfogyott, úgy hogy ez idő szerint az erdészeti szakhoz tartozók igen nagy része s különösen a kezdő szakemberek egészen a külföldi irodalomra vannak utalva, ha az erdészetnek ezen legfontosabb ágát rendszeresen akarják tanulmányozni.

Csupán ezt a körülményt tekintve is tehát alig lehet sürgősebb teendőnk, mint egy új erdőmiveléstan mielőbbi megírásáról gondoskodni. De sürgősnek és szükségesnek kell jeleznünk ezt, másfelől azért is, mert tudvalevőleg az erdészetnek ép ez az ága úgy az elmélet mint a gyakorlat terén óriási előhaladást tett az utolsó 20—25 év alatt, úgy hogy egy 20 évvel ez előtt írott akkor legkitünőbbnek talált munka is, ma alig elégíti ki az igénye-

ket. Szakközönségünknek tehát bizonyára az a része is szívesen fogadna egy a mostani követelmények színvonalán álló új munkát, mely az Illés Erdőtenyésztéstanának birtokában van.

Tisztelettel javasoljuk tehát, hogy a Deák Ferenczalapítvány 1893 és 1894-ik évi kamataiból 150 arany pályadíjat az Erdőtenyésztéstan kézikönyvére méltóztassék kitűzni oly feltétellel, hogy a pályamunkák 1894 év december végeig legyenek betérjesztendőek. Két év mindenestre elég idő egy ilyen munka megírására, de ugy véljük rövidebb határidőt nem volna czélszerű kiszabni.

Tiszteletteljes javaslatunk elfogadása esetében a pályázati feltételeket a következőkben kérjük megállapítani.

Kívántatik az Erdőmiveléstan kézikönyve, vagyis egy olyan tudományos rendszerrel kidolgozott munka, mely az erdőtelepítés, felújítás, erdőápolás körébe tartozó összes ismereteket és teendőket, a szaktudomány és gyakorlat színvonalán s különös figyelemmel a hazai viszonyokra és ezekből folyó követelményekre, alaposan és kimerítő részletességgel tárgyalja s mint ilyen egyfelől a gyakorlati életben megbizható kézi könyvül másfelől az erdőakadémiai előadásokon tankönyvül szolgálhasson.

Budapest, 1892. december hó 8-án.

Bedő Albert

Garlathy Kálmán

Horváth Sándor

Az igazgató válaszmány az előterjesztett bizottsági javaslatot elfogadván, felkéri az elnökséget, hogy azt jóváhagyás végett a f. évi közgyűlés elé terjeszse.

VII. A titkár bemutatja Szécsi Zsigmond erdőtanácsos f. évi október hó 5-én tartott válaszmányi ülés jegyzőkönyvének V. pontja értelmében bekívánt nyilatkozatát, melyben kötelezi magát, hogy a pénzügyministerium által részére engedélyezett 1000 frot az Erdőhasználatan második kiadásánál felmerülő költségek fedezése céljából az egyesület rendelkezésére fogja bocsátani.

Ezen nyilatkozatot az igazgató válaszmány megfelelően kiállítottnak találván, a közgyűlés jóváhagyásának fenntartásával felhatalmazza a titkárt, hogy a Pester Lloyd könyvnyomda által tett ajánlat alapján a munka kinyomatása iránt minél előbb intézkedjék

VIII. A Márton Sándor egyesületi tag ajánlata ügyében küldött bizottság a következő jelentést terjeszti elő:

*Az «Országos Erdészeti Egyesület» tekintetes igazgató választmányának
Budapest.*

A tekintetes igazgató választmányának f. évi október hó 5-én hozott határozata értelmében a Márton Sándor m. k. főerdész által javított szöggrakó műszer, annak használhatósága és elkészíthetőségének s ezekhez képest az ajánlatban foglalt feltételeknek elfogadhatósága feletti véleményadásra a tisztelettel alólirott bizottságnak adatott ki.

Ezen, a boussola mérés felhordására, — a terület átalakítására, tehát területmérésre, — szögek nagyságának mérésére — s bármely iránynak a déllőtől való elhajlásának meghatározására szolgáló műszer, — ha olcsó áron volna készíthető — minden tekintetben megfelel, jól és czélszerűen alkalmazható s könnyen kezelhető: — Márton Sándornak azonban azon ajánlata, mely szerint ezen műszer magyar mechanikusok által készítve, az eladott műszerekből befolyó tiszta jövedelem a Wagner Károly alaphoz csatoltassék, — azon sajnálatos oknál fogva nem fogadható el, mert míg a szóban lévő műszert a Neuhöfer & Sohn bécsi cég 18 frt 40 krért készíti és 25 frtért eladja, a budapesti államilag segélyezett mechanikai tanműhely igazgatósága részéről benyújtott írásbeli ajánlat szerint ezen szöggrakónak darabja 40 frtért volna csak előállítható, illetve rögzítő készülékkel ellátva 44 frtért.

Ily körülmények között tehát nem remélhető, hogy a Wagner Károly alap gyarapítható volna, ellenben az Országos Erdészeti Egyesületnek esetleg jelentékeny kára is volna, ha az eladást közvetíteni akarná. Ezeknél fogva tehát a tisztelettel alólirott bizottság nem javasolhatja az ajánlatban foglalt feltételeknek elfogadását.

Kelt Budapesten, 1892. december hó.

Horváth Sándor.

Földi János.

Garlathy Kálmán.

Ezen jelentés alapján az igazgató választmány kimondja, hogy Márton Sándornak mindenestre jóindulatról tanuskodó ajánlatát, sajnálatára nem fogadhatja el.

IX. A titkár bemutatja a földmivelésügyi ministerium f. évi 1895/eln. szám alatt kelt leiratát, melyben értesíti az egyesületet, hogy az 1895-ben rendezendő nemzeti kiállítás országos bizottságában az egyesület részére is egy tag helye tartatott fenn s ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy miután a földmivelési s illetve kereskedelmi ministerium részéről ezen tag kijelölése több ízben

megsürgtetett, az elnökség maga volt kénytelen intézkedni s az egyesületnek az országos bizottságban való képviselőjére jóváhagyás reményében a titkárt küldte ki.

Az igazgató választmány ezen intézkedést jóváhagyólag tudomásul veszi, egyszersmind azonban tekintettel arra, hogy az országos bizottság bemutatott szervezete szerént más hasonló társegyesületek jóval több taggal lesznek a bizottságban képviselve, szükségesnek jelentette ki, hogy az egyesület részére is legalább még egy taghely juttassék; a földmivelésügyi ministeriumhoz tehát ily értelmű felterjesztés lesz intézendő.

X. A földmivelésügyi ministerium f. évi 63.887. szám alatt kelt leiratában értesíti az egyesületet, hogy a szolgálati kötelékéhez tartozó állami erdőtiszték gyermekeinek nevelésére segélyalapot létesített s az ennek kezelésére és ellenőrsésére hivatott bizottságban az országos erdészeti egyesület részére is két tagsági helyet tartott fenn.

Az igazgató választmány örömmel fogadva a leiratot, az egyesület részéről a kérdéses bizottságba 1892. évi deczember 1-étől 1895. évi deczember 1-éig terjedő megbizatással Solcz Gyula és Tomcsányi Gyula választmányi tagokat küldi ki s egyszersmind elrendeli, hogy a folyó évi közgyűlés elé az ezen ügyre vonatkozó jelentéssel kapcsolatban a választmány nevében indítvány terjesztessék elé az iránt, hogy gróf Bethlen András földmivelésügyi minister urnak ezen humanus és az állami erdőtisztékre nézve nagyjelentőségű intézkedéséért és az országos erdészeti egyesület iránt ezuttal is tanusított figyelméért a közgyűlés elismerése és köszönete fejeztessék ki.

XI. A titkár bemutatja a földmivelésügyi ministerium f. évi 2012/92. számú leiratát, melylyel az 1891-dik évi tevékenységéről szóló jelentésének egy példányát a könyvtár számára megküldi; továbbá dr. Darányi Gyula ügyvéd nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy az egyesület megbizását köszönettel elfogadja; a Baross szobor-bizottság megkeresését, melyben az egyesületet adakozásra hívja fel és végül a selmeczi akadémia igazgatóságának értesítését, melyben köszönetének kifejezése mellett tudatja, hogy a Waitzik-féle rovargyűjteményt átvette.

Tudomásul vétetnek.

XII. A titkár bemutatja özv. Szántó Istvánné folyamodványát, melyben hivatkozással kedvezőtlen anyagi helyzetére és terhes családi viszonyaira, a néhai férje által tett 200 forintos alapítvány tőkájének leírását kéri.

Bemutatja tovább Zacher József nyugalmazott hercegi erdőgondnoknak, ki az egyesületnek keletkezése óta rendes tagja volt, nyugalmaztatása alkalmából előterjesztett azon kérését, hogy a rendes tagok sorából a folyó év végével törültsessék vagy a menyenyiben lehetséges volna a jövő évtől kezdve ingyenes tagnak tekintessék.

Az igazgató választmány, mielőtt ezen folyamodványok ügyében érdemlegesen határozna, szükségesnek tartja folyamodókat figyelmeztetni, hogy kérelmük teljesítése esetében azon kedvezményekre való igényüket, melyeket az alapszabályoknak a jótékony alapítványukra vonatkozó rendelkezései az egyesületi tagoknak és az egyesületi tagok özvegyeinek indokolt esetekben biztosítanak, feltétlenül elveszitenék. Folyamodók tehát ezen figyelmeztetéssel arra nézve, vajjon kérelmüket továbbra is fentartják, nyilatkozatra fognak felhivatni.

XIII. A selmeczi akadémiai fiatalság körében fennálló Dunántuli kör, mint rendes tag, azon kérelmet intézi az egyesülethez, hogy az egyesület könyvkiadmányaiból — tekintettel arra, hogy egyik legfőbb célja a kötelékéhez tartozó szegénysorsu akadémiai hallgatókat tankönyvek beszerzésével segítse, — ne csak egy, hanem a szükséghez képest több példányt is megszerezhessen, a tagokra nézve megállapított kedvezményes áron.

Mint hogy az egyesület könyvkiadmányai tulajdonképpen a szerzők tulajdonát képezik s az egyesület a kiállítási költségek előlegezése fejében csupán annyit kötött ki a szerzőkkel szemben, hogy a kiadott művekből tagjai részére egy-egy példányt az előzetesen megállapított ármérsékléssel szolgáltatasson ki, az igazgató választmány a kör kérelmének teljesítésére nem tartja magát feljogosítottnak.

A kör tehát értesítettni fog, hogy legczélszerűbb lesz, ha kérelmével közvetlenül a beszerezni óhajtott munkák szerzőihez fordul.

XIV. A titkár jelenti, hogy a folyó évi költségvetésben posta-

költségekre és lap expeditióra engedélyezett 900 forintnyi hitellel szemben ezen címek alatt már is 950 frt 04 kr adatott ki, pedig az év végéig még mintegy 80—100 frt okvetlenül szükséges lesz. Kéri tehát a választmányt, hogy a költségvetés ezen rovata alatt az előirányzott hitelen kerek számban 150 frtnyi póthitelt sziveskedjék engedélyezni.

A kért póthitel engedélyeztetik.

XV. A titkár jelenti, hogy a megelőző választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek: Gábor Sándor befizetett alapítványának törlesztésére 40 frt 50 krt, Kolczonay Antal pedig szintén ezen célra 15 frtot.

XVI. A következő új tagok vétetnek fel:

a) alapító tagnak: Ursinyi György erdőgyakornok, 160 frt alapítvánnyal kötelezvényben, ajánlja Laukó Sándor.

b) rendes tagoknak: Mahovic Ferencz urad. erdész ajánlja a titkár; Küzdi Árpád erdőgyakornok, ajánlja Havas Ágoston; Egry Ferenoz végzett erdőakadémiai hallgató, ajánlja Rappensberger Andor; Miek Mátyás erdész és Zajicek Imre erdőgondnok, ajánlja Krause Manó.

XVII. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Eleőd Jósa és Ghyczy Emil választmányi tag urak kéretnek fel.

K. m. f.

Hitelesítésül:

Eleőd Jósa.

Chyczy Emil.

Bedő Albert, alelnök.

Horváth Sándor, titkár.

II.

Az »Országos Erdészeti Egyesület« 1892. évi deczember 18-án Budapesten megtartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Gróf Tisza Lajos elnök, Bedő Albert első alelnök, Horváth Sándor titkár, Almássy Andor a. tag, dr. Amon Ede r. tag, Arató Gyula a. tag, Balás Vincze a. tag, Bartha Gyula r. tag, Bécsy Dezső r. tag, Belházy Emil a. tag, Benkő Rezső r. tag, Bereczky Gyula a. tag, Bothó Imre a. tag, Csiby Lőrincz a. tag, Csik Imre

a. tag, Csipkáy János a. tag, Churawy Károly r. tag, Dercsényi Kálmán a. tag, Divald Béla a. tag, Eleőd Jósa a. tag, Eleőd Simon a. tag, Farkas Sándor r. tag, br. Feilitzsch Arthur a. tag, Fischl József r. tag, Földes János a. tag, Földi János a. tag, Früstök István a. tag, Furherr János r. tag, Gábor Sándor a. tag, Galambos Béla a. tag, Garlathi Kálmán a. tag, Ghyczy Emil a. tag, Gründl Gyula a. tag, Guckler Károly r. tag, dr. Günther Antal r. tag, Gyöngyösy Béla a. tag, Halász Géza a. tag, Halbauer István a. tag, Hangay Géza a. tag, Havas József a. tag, Hirsch István a. tag, Hirspeck Ágost r. tag, Ivanics István főszámvevő (Szabadkáról), Járos János a. tag, Jausz Sándor r. tag, Kallina Károly a. tag, Kelecsényi Ferencz r. tag, Kiss Ferencz a. tag, Kodolányi Gyula r. tag, Kostyál György a. tag, Kovács Béla a. tag, Kovács Gábor a. tag, Kozma István r. tag, Krajcsovits Béla a. tag, Kuzma Gyula a. tag, Lágler Gyula r. tag, Lázár György Szeged város helyettes polgármestere, Levitzky Albert a. tag, Lende Ede a. tag, Máday Izidor a. tag, Mányay Imre r. tag, Marossy Ferencz r. tag, Nagy Károly r. tag, Napholez Jenő r. tag, Neográdi Kálmán a. tag, Ocsárd Károly a. tag, Ónody Ferencz r. tag, Pachmayer Ottó a. tag, Pálka Gyula r. tag, Párnay Attila a. tag, Pásztor Sándor r. tag, Péch Kálmán a. tag, Pirkner Ernő a. tag, Pitroff Kornél a. tag, Pruzinszky Károly a. tag, Pukács Antal a. tag, Rajtsán János r. tag, Rappensberger Andor r. tag, Rochlitz Dezső r. tag, Rutska Tivadar a. tag, Salix Gyula r. tag, Somkereky Gusztáv a. tag, Schmidt Károly a. tag, Schmutzer József a. tag, Szabó Adolf a. tag, Szabó József a. tag, Tóthi-Szabó Sándor a. tag, Szakmáry Ferencz r. tag, Szalai József r. tag, Szeimann E. Székely István r. tag, Szeyfried Károly a. tag, Sziklai Emil r. tag, Szilágyi

József r. tag, Tavi Gusztáv a. tag, Telts Kornél r. tag, Tomcsányi Gyula a. tag, Törzs Kálmán a. tag, Ulreich Gyula r. tag, Vadászffy Jenő a. tag, Várnay Ödön r. tag, Vincze György gazdasági tanácsnok (Szabadkáról) és Vojnits Felix Szabadka sz. kir. város főjegyzője.

Elnök: T. közgyűlés! Midőn van szerencsém az országos erdészeti egyesület 1892. évi rendes közgyűlését ezenel megnyitni, legyen szabad mindenek előtt üdvözlöm a közgyűlés tagjait és a közgyűlés nevében az egyes hatóságok kiküldötteit.

Általában véve az egyesület működése ez évben rendesen folyt le és azt hiszem, nem csalódom, ha azt állítom, hogy ez évben is minden téren haladás konstatalható. A részletekre nézve bátor vagyok az előadandó titkári jelentésre utalni, azonban azon kollegialis viszonynál fogva, melyben az igazgató-választmány egy időközben elhunyt tagjával hosszasan együtt működtünk, az ő elhunytáról külön is megemlékezni kívánok.

Hoffmann Sándor főerdőtanácsos, kit az egyesület váratlanul java korában vesztett el, az egyesületnek és az igazgató-választmánynak egyik legbuzgóbb tagja volt. Azt hiszem tehát, a közgyűlés akaratát tolmácsolom, midőn indítványozom, hogy emlékezete jegyzőkönyvben külön is megörökíttessék. (Helyeslés.)

T. közgyűlés! Én ifju éveimtől kezdve mindig érdeklődéssel viseltettem közgazdaságunk egyik, bár nagyon elhanyagolt, de szeréntem nagyon fontos tényezője, az erdőgazdaság iránt. Az országos erdészeti egyesületnek működését egy negyed századnál tovább mindig legnagyobb érdeklődéssel követtem s szerény hatáskörömben előmenetelére közreműködni igyekeztem, úgy, hogy mondhatom, talán egész közpályán folytatott tevékenységemen átvonul az

erdészet és az országos erdészeti egyesület iránti érdeklődés (Élénk éljenzés).

És most a viszonyok mégis úgy hozták magukkal, hogy egy időre legalább oly részletesen és behatólag foglalkoznom az erdészeti egyesület ügyeivel, mint azt eddig valóban szenvedélylyel tettem, nem leszek képes. Miután az a meggyőződésem, hogy nem elég egy állást elfoglalni, de ezen állás kötelezettségeinek is meg kell minden komoly embernek felelnie és miután azt látom, hogy a jelen viszonyok között úgy, mint szeretnék, elnöki tisztemnek talán nem leszek képes megfelelni, kötelességemnek érzem elnöki állásomat, melyre eddig büszke voltam, a t. közgyűlés rendelkezésére bocsátanom. (Zajos felkiáltások: Nem fogadjuk el a lemondást! Hosszan tartó zajos éljenzés.)

Bedő Albert: Nagyméltóságú gróf ur, mélyen tisztelt és szeretett elnökünk! (Hosszan tartó és újra kitörő zajos éljenzés.) Az országos erdészeti egyesület tagjai, mint a hazának szerény, de a hazafiai érzések hűségében s a honfiai kötelességek teljesítésére való törekvésben kétségkívül a legjobbak közé sorakozni kívánó fiai, nagy örömmel értesültek arról a tényről, mely Excellentiádat most arra készítette, hogy az elnöki állásról való lemondását tudassa a közgyűléssel. (Zajos felkiáltások: Nem fogadjuk el! Éljen gr. Tisza Lajos.) Nagy örömmel értesültünk mint honpolgárok arról a tényről, mert tudjuk, hogy Excellentiád elvállalt kötelességeiben mindig az ország javára törekvő legnemesebb érzésektől volt hevítve (Éljenzés.) Azért, midőn értesültünk arról, hogy Excellentiád felhivatott Ő felsége az apostoli király személye mellett a ministeri állást elvállalni, mint honpolgároknak kétszeres öröm töltötte el keblünket. Ne kívánja tehát tőlünk Excellentiád, hogy ez

az igaz öröm fájdalommá változzék és hogy mi szeretett elnökünkötől megváljunk. (Zajos éljenzés.)

Az országos erdészeti egyesület haladásának legerősebb feltétele: Excellentiád bölcs vezérlete (Lelkes éljenzés), működése sikerének legbiztosabb záloga: Excellentiád elnöksége (Éljenzés), és az országos erdészeti egyesület tagjai reményeinek legbiztosabb vezérsillaga: Excellentiádnak velünk való együttműködése (Ismételve kitörő éljenzés).

Kérjük, mentsen meg minket a fájdalomtól, hogy elveszítsük Excellentiádat akkor, midőn tevékenységét más hatáskör fokozottab mértékben veszi igénybe, kérjük, hogy a tért és időt, mely Excellentiádat újabb hivatásában tölünk hoszasabban és gyakrabban távol tartja, ne tekintse azon elvászottó erőnek, mely minket Excellentiádtól elszakíthat, mert ez teljes lehetetlenség (Kitörő éljenzés).

Bizalmunk, szeretetünk és reménységünk Excellentiád felé fordul. Ezt sem tér, sem idő le nem győzheti, mert e téren és időn egyaránt uralkodik Excellentiád szelleme, és ha e tér és idő által kényszerítve van is tőlünk távollenni, azért szelleme mindig velünk van, azért vezetése velünk lehet. E bölcs szellem támogatását, tanácsát ne méltóztassék tőlünk megvonni és kegyeskedjék minket megmenteni attól a kényszer megadástól, hogy Excellentiádat el kelljen veszítenünk (Zajos éljenzés). Vezéreljen bennünket továbbra is azon nagy cél felé, melyet Excellentiád az országos erdészeti egyesület működése körében eddig is a leghivebb odadással szolgált. Kérjük legyen továbbra is a mi elnökünk. (Szünni nem akaró zajos éljenzés),

Elnök: T. közgyűlés! Valóban rám nézve meghatók azon részben talán a barátság tuláradásának tulajdonítható elismerő szavak, melyeket az előttem szóló eddigi működésemre vonatkozólag elmondott. (Zajos éljenzés). Be kell val-

lanom, hogy az országos erdészeti egyesület elnöke azon czimek egyike, melyről a legnehezebb szívvvel mondanék le. (Lelkes éljenzés).

Ha tehát a t. közgyűlés egyfelől kilátásba helyezi kegyes elnézését, hogy ha mint előbb már volt alkalmam említeni, nem leszek képes az ügyek vezetésébe annyira befolyni, mint eddig, azon meggyőződésben, hogy oly jól van összeállítva az országos erdészeti egyesület tisztika kara és oly hatalmas erőket bir ezen tisztikarban és igazgató választmányában, hogy valóban az én beavatkozásom nélkül is az ügyek ép oly rendben és az egyesület előmetelére fognak vezetetni, miután különben is egy év van csak hátra, midőn a tisztikar rendszeres megújításának ideje bekövetkezik, ezen egy évre, ha méltóztatnak parancsolni, hálám kifejezése mellett megtartom az elnökséget (Ismételve kitörő zajos éljenzés).

Most pedig áttérhetünk a titkári jelentésre, mely az egyesület működéséről ad számot a múlt évi közgyűlés óta.

H o r v á t h Sándor: Mielőtt tiszteletteljes jelentésemet előadnám bátor leszek bejelenteni azon hatóságokat és testületeket, melyek közgyűlésünkön magukat képviseltették s melyek a következők:

A nagyméltóságú földmivelésügyi ministerium, melynek képviselőjében B e l h á z y Emil m. kir. főerdőtanácsos jelent meg; a vallás- és közoktatásügyi ministerium, melynek képviselője H i r s c h István ministeri titkár;

B u d a p e s t fő- és székváros, képviselői: H a v a s Sándor nyug. államtitkár, fővárosi bizottsági tag és G u c k l e r Károly fő- és székvárosi erdőmester;

S z e g e d sz. kir. város, képviselője: L á z á r György helyettes polgármester;

K ö r m ö c z sz. kir. főbányaváros, képviselői:
Dr. Á m o n E d e országgyűlési képviselő és L e n d e
Ede városi erdőmester és

S z a b a d k a sz. kir. város, képviselői: V o j n i c s
Felix városi főjegyző, V i n c z e György gazdasági tanács-
nok és I v a n i c s István főszámvevő (Éljenzés).

(Ezután olvassa a titkári jelentést, mely az »Erdészeti
Lapok ezen füzetének 7. és következő oldalain olvasható.)

A titkári jelentés azon pontjainál, melyekben indítvá-
nyok foglaltatnak, elnök ő excellentiája a következő határo-
zatokat mondja ki:

1. A közgyűlés elismerését és köszönetét fejezi ki gróf
Bethlen András földmívelési minister ur iránt azon humá-
nus intézkedéseért, hogy az állami szolgálatban álló erdő-
tiszttek gyermekei részére, azok nevelésének megkönnyítése
céljából segély alapot létesített s ezen alap kezelő és ellen-
őrző bizottságában az egyesület részére is két taghelyet
tartott fenn;

2. Az igazgató válaszmány azon intézkedése, hogy
Szécsi Zsigmond „Erdőhasználatlan“ című könyve második
kiadásának kinyomatását elrendelte, jóváhagyatik s ehhez
képezt felhatalmaztatik a válaszmány, hogy a felmerülő
mintegy 900 frtnyi költségeket az 1893. évi költségvetés-
ben könyvkiadásokra engedélyezendő rendkívüli hitelből
fedezhesse;

3. az az indítvány, hogy az egyesület f. évi bevételei-
nek feleslegéből a Wagner Károly alapítvány ez idő sze-
rént 11858 frt 73 krból álló tőkéje 12000 frtra, a magyar
erdőtiszttek árva leányait segélyező alapítvány 3503 frtból
álló tőkéje pedig 4000 frtra egészítettessék ki, elfogadtatik;

4. a bejelentett új tagok az egyesület kebelébe felvé-
tetnek;

5. az évközben elhalt egyesületi tagok elvesztése felett a közgyűlés részvétének és sajnálatának jegyzőkönyvileg is kifejezés adatik.

Elnök: Következik a napirend II. pontja:

A z i g a z g a t ó v á l a s z t m á n y j e l e n t é s e a z 1891 évi számadások megvizsgálása és az 1893 évi költségvetés megállapítása tárgyában.

Gondolom, méltóztatnak a jelentést, mely kinyomatva a tagok közt szétosztatott, felolvasottnak tekinteni (Helyeslés).

Az alapszabályok értelmében az igazgató választmány ezen jelentése egy 3 tagu bizottságnak adandó ki, mely a számadásokat és a költségelőirányzatot a közgyűlés részéről felülvizsgálni és még e közgyűlés folyamán jelentést tenni lesz hivatva. Ezen bizottságba részemről elnökül Havas József tagtárs urat, tagokul pedig Lende Ede és Kiss Ferenc tagtársainkat vagyok bátor ajánlani. (Éljenzés.) Ha tehát ajánlatomat elfogadni méltóztatnak, felkérem a bizottság tisztelt tagjait, hogy a mellékterembe vonulva megbízatásukban eljárni sziveskedjenek. Ezen bizottságnak fog jelentéstétel végett kiadni az a titkári jelentésben már bejelentett javaslat is, melyet az igazgató választmány némely behajthatatlan egyesületi követelések leírása tárgyában a közgyűlés elé terjeszteni rendelt. Kérem tehát a bizottságot, hogy erre nézve is javaslatot tenni sziveskedjék.

Következik a napirend III. pontja: egy igazgató választmányi tagváltása. A választás megejtésére az eddigi eljáráshoz képest egy 3 tagu szavazatszedő bizottság lévén kiküldendő, ennek elnökeül Ghyczy Emil urat, tagjaiul pedig Ámon Ede és Tomcsányi Gyula urakat kérem fel; a szavazás tartamára pedig az ülést felfüggesztem. (Szünet.)

Elnök: A szavazás megtörténvén, méltóztassanak a szavazatszedő bizottság jelentését meghallgatni.

Ghyczy Emil: Van szerencsém tisztelettel jelteni, hogy a megüresedett választmányi tagsági helyre összesen 86 szavazat adatott be. Ebből Tavi Gusztávra esett: 53 szavazat, Almássy Andorra: 26 szavazat, Hirsch Istvánra: 4 szavazat, Szabó Adolfra: 1 szavazat, Blaschek Edére: 1 szavazat és Lende Edére 1 szavazat.

Elnök: E szerint Tavi Gusztáv urat megválasztottnak jelentem ki s őt, mint a választmány tagját üdvözlöm. (Éljenzés).

Tavi Gusztáv: Fogadja a t. közgyűlés ezen rendkívüli megtiszteltetésért mélyen érzett köszönetemet.

Elnök: A napirend IV. pontja szerint következik: az igazgató választmány jelentése, a Deák Ferencz alapítvány kamataiból kiirt pályázatok eredményéről.

Horváth Sándor: Régebben kiirt és lejárt pályázataink állásáról, úgyszintén azokról is, melyek a folyó évben jártak le, de meddők maradtak, titkári jelentésemben már volt szerencsém megtenni jelentésemet, megemlítve egyidejűleg azon intézkedéseket is, melyeket az igazgató választmány ezek sikere érdekében megtenni szükségesnek látott.

Most tehát csupán azon két pályázat eredményéről kell az igazgató választmány jelentését előterjesztenem, a melyek a múlt évben lejárt 4 pályázat közül eredménnyel végződtek, jobban mondva, a melyekre pályamunkák érkeztek be.

Ezek közül az egyik, — mint titkári jelentésemben már volt szerencsém megemlíteni, — az erdei vetés és ültetés körébe tartozó ismereteknek a nép számára való megírására tüzetett volt ki, 40 arany pályadíjjal, a második

pedig a legelő erdők okszerű kezelésének, használatának és felújításának szakszerű ismertetésére 80 arany pályadíjjal.

Mindkét pályázatra két-két pályamunka érkezett be és pedig:

a vetés és ültetés kérdésére

egyik: »Vessünk, ültessünk, gyarapítsuk erdeinket« jeligével,

a másik: »Ki mint vet, úgy arat« jeligével;

a legelő erdők kérdésére pedig:

egyik: »Egyeztessük az erdő és mezőgazdaság érdekeit« jeligével,

a másik: »Nem ismerek fontosabb ügyet az erdőgazdaság terén a legeltetés kérdésénél« jeligével.

Ezen munkákat az igazgató válaszmány két külön bíráló bizottságnak adta ki, s ítéletét azután a bíráló bizottságok indokolt véleménye alapján hozta meg.

Mielőtt tehát az igazgató válaszmány határozatait előterjeszteném, az eddigi gyakorlat szerint először a bíráló bizottságok véleményeit kellene felolvasnom. Ezek közül azonban az erdei vetés és ültetés kérdését tárgyzó pályamunkák bírálata az Erdészeti Lapokban már szó szerint közzététett, ennek felolvasása tehát úgy hiszem mellőzhető volna (Helyeslés). Itt tehát röviden csak annyit vagyok bátor megemlíteni, hogy a bíráló bizottság a »Vessünk, ültessünk, gyarapítsuk erdeinket« jeligéjű pályamunkát nem találta teljesen kielégítőnek, ellenben a »Ki mint vet, úgy arat« jeligéjű pályamunkát a pályázat feltételeinek teljesen megfelelő, sikerült munkának találta, mely méltó folytatását s illetve kiegészítését fogja képezni Fekete Lajos „Csemetenevelés“ című, jutalommal kitüntetett népszerű könyvecskéjének. Voltak ugyan itt-ott egyes részletek ezen munkában is, melyeket a bíráló bizottság módosítandóknak és kiegészíten-

dőknek tartott, de ezen hiányok nem voltak lényegesek s különben is az igazgató választmány intézkedett, hogy a szerző az »Erdészeti Lapok« utján munkájának visszavételére és kiegészítésére hívassék fel; a mi aztán meg is történt, úgy, hogy a bíráló bizottság a munka újbóli átvizsgálása után az eszközölt módosításokat és kiegészítéseket teljesen megfelelőnek találván, a munkát mostani szerkezetében kifogástalannak jelentette ki. Az igazgató választmány tehát a kitűzött 40 darab arany pályadíjat a »ki mint vet, ugyarat« jeligéjű pályamunkának feltétlenül oda ítélte s most azt a kérést intézi a t. közgyűléshez, hogy a pályázat ezen kedvező eredményét tudomásul véve, a jeligés levélke felbontását és a pályadíj kiszolgáltatását elrendelni méltóztassék.

De ezzel egyidejűleg tisztelettel kéri az igazgató választmány azt is, hogy a megjutalmazott munkának 5000 példányban való kinyomatására és a magyar ajku községek és iskolák között való ingyen kiosztására felhatalmazást adni kegyeskedjék. Ez az intézkedés történt a tervezett népszerű erdészeti ismerettár első füzetével is, Fekete Lajos erdőtanácsosnak a csemetenevelésről irt népszerű könyvecskéjével, melynek a most megjutalmazott munka kiegészítő részét lesz hivatva képezni. (Helyeslés.)

Elnök: Amint látom, méltóztatnak az igazgató választmány javaslatát elfogadni, kimondom tehát határozatképen, hogy a közgyűlés az igazgató választmányt a pályadíjjal jutalmazott munkának 5000 példányban való kinyomatására és az iskolák és községek között való ingyen széosztására felhatalmazza. (Helyeslés). Most pedig felbontatik a jeligés levél (felbontja a levelet). E levél szerént a »ki mint vet, ugyarat« jeligéjű pályamunka szerzője: Fekete Lajos (Éljenzés).

A tiszteletdíj a pályanyertes mű szerzője számára kiutalványoztatik.

Br. Feilitzsch. T. Közgyűlés! Mint méltóztatnak tudni, a most megjutalmazott munka egy, több füzetben tervezett népszerű munka egyik részét képezi. Midőn e ciklusnak első részére hirdetett pályázat eredménye egy korábbi közgyűlésen kihirdettetett, a pályamunka szerzőjeként akkor is Fekete Lajos tanár ur neve tünt ki a jeligés levélből. Ugyan ő lett most a második pályadíj nyertese is. Én tehát azt hiszem, legczélszerűbb lesz, ha a pályázat mellőzésével a hátra levő részek megírásával is Fekete Lajos urat bizzuk meg. Mert azt más úgy elkészíteni, mint az első két rész szerzője el fogja készíteni, valószínűleg senki sem lesz képes. Sőt talán helyes volna a pályadíjat is bizonyos összeggel felemelni. Mindenesetre indítványozom, hogy a harmadik és negyedik rész megírásával a pályázat nélkül Fekete Lajos tanár ur bizassék meg (Helyeslés).

Elnök: Az egyöntetűség szempontjából kétségtelenül indokolt, hogy a 3. és 4. részt az készítse el, a ki a két elsőt megírta, mert ezáltal csak nyerni fog a munka értékében. (Helyeslés.) Ennélfogva határozatilag kimondom, hogy a 3. és 4-ik résznek megírásával Fekete Lajos tanár ur fog megbízatni, ugyanazon tiszteletdíj biztosítvánván részére, mint amely annak idején pályadíjúl kiiratott. (Helyeslés.) Nagyon természetes, hogy a munka a bíráló bizottság elé lesz terjesztendő, mely a netalán szükséges módosítások iránt intézkedni fog. A tiszteletdíj pedig akkor fog részére kiutalványoztatni, ha a munka teljesen elkészült s az igazgató választmány kedvező értelemben határozott. Következik most a második pályázatra vonatkozó jelentés.

Horváth Sándor. Miként már volt szerencsém említeni, a második pályázat a legelő-erdők kérdésére volt kitűzve s erre is két munka érkezett be. A mi az eredményt illeti, itt már bátor leszek a bíráló bizottság véleményét

felolvasni, mivel ez még nem volt közzétéve (Olvassa a véleményt, mely az «Erdészeti Lapok» ezen füzetének 43. és köv. oldalain olvasható.)

Ebből áll t. közgyűlés a bíráló bizottság véleménye, melyet az igazgató választmány teljesen magáévá tett, s ennek folytán kimondta, hogy a 80 drb aranyból álló pályadíj egyik munkának sem adatik ki.

Mint hogy azonban az igazgató választmány e pályakérdésre igen nagy súlyt helyez, egyidejűleg elhatározta, hogy a pályázatot megújítja s arra 1894. márczius végeig terjedő határidővel 80 arany helyett 100 drb arany pályadíjat tűz ki. A pályázat eredménye felett a határozat hozatal az igazgató választmány hatáskörébe tartozik ugyan, de a pályadíj felemeléséhez a t. közgyűlés jóváhagyása is szükséges, kegyeskedjék tehát a t. közgyűlés az igazgató választmány ezen határozatát tudomásul véve, az eddigi 80 arany pályadíjnak 100 aranyra való felemelését jóváhagyni. Részemről bátor vagyok tiszteletteljesen megjegyezni, hogy a szóban forgó 20 arany többlet a Deák Ferencz alapítvány 1894-ik évi kamataiból akadály nélkül fedezhető lesz. (Helyeslés.)

Elnök: Méltóztatnak elfogadni? (Elfogadjuk) Akkor határozatilag kimondom, hogy a legelő-erdők kérdésére újabb pályázat iratlik ki 100 arany felemelt pályadíjjal. A most tárgyalt pályamunkák pedig a titkári hivatalban a személyazonosság igazolása mellett visszavehetők.

Következik a napirend V. pontja: Az igazgató választmány előterjesztése a Deák Ferencz alapítvány kamataiból kitűzendő, pályakérdések tárgyában.

Horváth Sándor: Az igazgató választmány az új pályakérdés tervezetének elkészítésére egy bizottságot küldött ki,

mely azután az igazgató válaszmányhoz a következő javaslatot terjesztette elő. (Olvassa a bizottsági javaslatot, mely az «Erdészeti Lapok» ezen füzetének 42. s köv lapjain olvasható.) Ezen javaslatot a válaszmány észrevétel nélkül elfogadván azt most saját javaslataként terjeszti a t. közgyűlés elé. Méltóztassék tehát azt elfogadni és a pályázat kiírására a válaszmányt felhatalmazni.

Elnök: Ha méltóztatnak a javaslatot elfogadni, akkor a legközelebbi pályázat az Erdőműveléstan kézikönyvére tüzetik ki 1894. december 31-éig terjedő határidővel és 150 arany pályadíjjal (Helyeslés).

Következik a napirend VI. pontja: Indítványok a jövő évi közgyűlés helyének megválasztása iránt, a válaszmánynak adandó netáni tájékozás.

Horváth Sándor: Miként a t. közgyűlés tagjai bizonyára elmékeznek, egyesületünknek már van meghívása az 1893. évi közgyűlés megtartására; még pedig Brassó sz. kir. város közönségétől. Ez a meghívás eredetileg 1891-re szólt volt, de akkor a viszonyok úgy alakultak, hogy az egyesület, nem tarthatta meg vidéken a közgyűlését. Midőn azonban erről Brassó városát értesítettük s ezen értesítésünket a város közönsége sajnálattal tudomásul vette, egyszersmind azon reményének is kifejezést adott, hogy az egyesület nem adja fel teljesen az eszmét és ha 1891-ben nem lehetett, 1893-ban fogja a város vendégszerető falai között közgyűlését megtartani. A meghívás ezen fentartását az igazgató válaszmány ugyan köszönettel fogadta, s erről Brassó város közönségét értesítette is annak idejében, végleges határozat azonban ez ügyben még nem hozatott. Ha tehát más javaslat nem tétetik, most első sorban ezen meghívás felett kellene határozni. Részemről úgy vélem,

kimondhatná a közgyűlés, hogy a mennyiben az egyesület viszonyai engedni fogják, s Brassó város közönsége a meghívást fentartja, az köszönettel elfogadtatik és a közgyűlés 1893-ban Brassóban fog megtartatni. (Helyeslés).

Elnök: Ha ezt méltóztatik elfogadni, Brassó város közönségéhez köszönő irat intéztetik, a választmány pedig megbizatik a szükséges intézkedésekkel, hogy a mennyiben lehetséges lesz, a közgyűlés a jövő évben Brassóantartassék meg. Ha azonban ez esetleg nem volna lehetséges a közgyűlés megint Budapestre fog összehívatni. (Helyeslés)

Következik a tárgysorozat VII-ik pontja: **Indítványok a jövő évi közgyűlés tanácskozási tárgya irán nézve.**

Horváth Sándor: Indítvány ez iránt nem érkezett be. Méltóztassék ennél fogva úgy, mint eddig, az igazgató választmányt megbizni, hogy a szerént, a mint a közgyűlés vidéken vagy Budapesten fog megtartatni, a tárgyalás alá veendő kérdéseket belátása szerént állapítsa meg. (Helyeslés).

Elnök: Méltóztatik elfogadni? (Elfogadjuk). A határozatot tehát ezen értelemben mondom ki.

Most a számvizsgáló bizottság fogja előterjeszteni jelen tését.

Havas József:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Nagybecsű megbizásukhoz képest megvizsgáltuk:

I. az egyesület 1891. évi számadásait s összehasonlítottuk az igazgató-választmány által kiküldött számvizsgáló bizottság jelentéséhez csatolt s a lezárt számadás főösszegeit kitüntető kimutatást is a számadási könyvek tételeivel és úgy a számadást, mint az utóbb jelzett kimutatást is helyesnek találtuk. Ennél fogva a számadó részére a felmentvény megadását részünkről is javasoljuk.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a tagsági nyilvántartási könyvben külön kitüntetve oly tételek is fordulnak elő, melyek

részint behajthatlanoknak bizonyulnak s mint ilyenek leirandók volnának.

Ezen tételek a következők:

1. Készpénzben befizetett alapítvány kamataiból	114	frt	35	kr.
2. Tagsági díjából	130	"	—	"
Lapelőfizetésekből	38	"	20	"

Összesen: 282 frt 55 kr.

Van szerencsénk tehát a mélyen tisztelt közgyűlést kérni, hogy ezen összegek leírására az engedélyt megadni méltóztassék.

Egyuttal átvizsgáltuk az igazgató választmány részéről kiküldött számvizsgáló bizottság által összeállított s az 1893. évre szóló költségvetést is, s azt úgy egyes tételeiben, mint végösszegében is úgy a bevételekre, mint a kiadásokra nézve helyesnek találtuk azzal a különbséggel, hogy miután a t. közgyűlés a Wagner Károly alapítvány tőkéjét 12.000 frtra, a magyar erdőtiszték árva leányait segélyező alapítvány tőkéjét 4000 frtra rendelte kiegészíteni, a költségvetésnek ezen alapítványokra vonatkozó tételeit is megfelelően felemelni voltunk kénytelenek. E változtatások egyébiránt a költségvetés összegeire, melyek

a bevételeknél 27.990 frttal,

a kiadásoknál 27.990 frttal vannak

tervezve, befolyást nem gyakoroltak.

A bevételeknél azonban az egyesület céljaira felhasználható házbérijövedelem a tervezetnél 50 frttal kevesebb lesz s hasonlóképen kisebb lesz a kiadásoknál is az egyesületi alaptőkéhez csatolandó összeg, mely a tulajdonképeni megtakarítást fogja képezni, a mely az általunk módosított költségvetés tervezet szerint az 1893. évben összesen 5258 frt 20 krt fog kitenni.

II. Több elhunyt egyesületi alapító tag nevén fennálló alapítványi tőke és kamat tartozás leírása tárgyában tisztelettel jelentjük, hogy az igazgató-választmány 1892. évi október 5-én tartott ülésén e tárgyban hozott XV. határozatát teljesen indokoltnak tartjuk és javasoljuk, hogy a tisztelt közgyűlés

1 néhai Balás Akos nevén fennálló 160 frt tőke és 46 frt kamattartozásnak;

2. néhai Kovács Géza nevén fennálló 160 frt tőke és 24 frt kamattartozásnak;

3 néhai Illiesiu Jakab nevén fenálló 160 frt tőke és 48 frt kamattartozásból a 48 frt kamatnak;

4. néhai Klein Ödön nevén fenálló 146 frt tőke és 22 frt 50 kr. kamattartozásból a 22 frt 50 kr. kamatnak leírásával oly feltétel alatt engedélyezni méltóztassék, hogy Illiesiu Jakabné a férje által tett 160 frtos alapítvány tőkéjét és Klein Ödönné a férje által

tett alapítvány 146 frtnyi kifizetetlen részletét ígéretükhöz képest 2 frtos havi részletekben törleszteni lesznek kötelesek.

Az igazgató-választmánynyal egyetértőleg javasoljuk továbbá, hogy a tisztelt közgyűlés néhai Major Pál alapító tag által tett 100 frt alapítványi tőkéjéből még behajthatlan 21 frt 86 krnyi összegnek és a hátralékos 53 frt 40 krnyi kamatnak leírását szintén engedélyezni kegyeskedjék.

Budapesten, 1892. évi deczember hó 18-án.

Lende Ede.

Kiss Ferencz.

Havas József.

Elnök: Méltóztassanak a felolvasott jelentést tudomásul venni s először is annak az 1891-dik évi számadásokra vonatkozó része felett határozni, melyben a felmentés megadására tétetik javaslat. (Elfogadjuk). E szerint kimondom határozatilag, hogy a közgyűlés a felmentvényt a számadónak megadja. Most pedig méltóztassanak határozni az igazgató választmány által javaslatba hozott és a kiküldött bizottság által is indokoltnak talált leírások felett (Elfogadjuk). E szerint a t. közgyűlés a javaslatot elfogadva a leírásokat elrendeli.

Hátra van még a jövő évi költségvetés, melyet a bizottság csekély módosításokkal elfogadásra ajánl. Az eddigi szokás szerint azonban kérnem kell a közgyűlést, hogy a költségvetést tételenként sziveskedjék letárgyalni és megszavazni.

Havas József: (tételenként olvassa a költségvetést, mely ellen észrevétel nem tétetik)

Elnök: E szerint kimondhatom határozatilag, hogy a t. közgyűlés a költségvetést a bizottság által előterjesztett tételekkel változatlanul elfogadta és megállapította.

Következik most a tárgysorozat utolsó pontja: **Indítványok az egyesület czéljainak előmozdítására általában.**

Indítvány, a mint tudom, a titkári hivatalhoz írásban nem adatott be.

Br. Feilitzsch Arthur: Azt hiszem t. közgyűlés azon indítványra nézve, melyet előterjeszteni óhajtok, kivételesen el lehetne tekinteni az alapszabályoktól, melyek előírják, hogy a közgyűlésen tárgyalandó indítványok a titkári hivatalhoz előzetesen írásban beterjesztendők, mert indítványom tulajdonképpen kiegészítő része egy korábban tett indítványomnak. Mint méltóztatnak emlékezni a titkári jelentésben is fel volt említve, hogy az országos erdészeti egyesület az állami erdőtisztek fizetésének javítása iránt nem tehetett lépéseket, mert az e részben indítványomra megtartott értekezlet abban állapotodott meg, hogy az állami erdőtisztek nevében közvetlenül a nm. ministeriumhoz fognak kerületenkint ily kérvények intézteni. Nincs jogom kétségbe vonni, hogy kérvényeink a lehető legméltányosabb figyelembe vételben fognak részesülni. De most, midőn az ezen kérdésre vonatkozó törvényjavaslat legközelebb a ház asztalára fog kerülni, s nemsokára életbelép, azt hiszem, hogy az országos erdészeti egyesület erkölcsi támogatását nem nélkülözhetjük. Én tehát azt vagyok bátor indítványozni, méltóztassék az igazgató választmányt megbizni, hogy az állami erdőtisztek fizetésének javítása érdekében a földművelésügyi minister urhoz felterjesztést intézni s kérelmünket hathatós erkölcsi támogatásában részesíteni kegyeskedjék. (Helyeslés).

Azt hiszem, bátran tehetek ez iránt indítványt, mert az országos erdészeti egyesület tagjainak egy nagy része állami erdőtisztekből áll, az állami erdőtisztek érdeke tehát az egyesület érdekeivel jó részben azonos s az igazgató választmány a közgyűlés határozata alapján meg fogja tehetni a szükséges, hatályos lépéseket. (Helyeslés.)

Elnök: A tanácskozási rend szempontjából bátor vagyok azt kérni, hogy az alapszabályokban megállapított tanácskozási rendtől eltérni ne méltóztassanak. Részemről mindenestre nem szeretném azon alapon bocsátani az indítványt tárgyalás alá, hogy kivételesen el lehet térni az alapszabályoktól, mert szeréntem az alapszabályoktól sohasem szabad eltekinteni. Itt azonban nem egy önálló indítványról van szó, hanem olyanról, mely a titkári jelentés kapcsán merült fel s így erre nem is alkalmazható az alapszabályok azon rendelkezése, mely megköveteli az írásban való előzetes bejelentést, hanem annak tárgyalás alá vétele jogszerűen megtörténhetik. A mi magát az indítványt illeti, az én szerény véleményem az, hogy az igazgató választmány szívesen fogja venni az utasítást a közgyűléstől, hogy az állami erdőtisztek helyzetének javítása érdekében a kellő alkalom megragadásával minden lehetőet megtegyen s nevezetesen a kormányhoz e célból felterjesztést intézzon. (Helyeslés.)

Több elintézni való tárgyunk t. közgyűlés nincs. Csupán egy jelentésem van még hátra, melyet tulajdonképen az ülés elején kellett volna megtennem. Bánffy Dezső báró alelnök ur felkérésére be kell t. i. jelentenem, hogy ő sajnálatára nem jelenhetett meg e közgyűlésen, mivel az országgyűlés képviselőházának tagjai élén az országos iparegyesület mai félszázados ünnepélyén kell részt venni. Báró Bánffy Dezső már sokszor bebizonyította, hogy az egyesület iránt meleg érdeklődéssel viseltetik, ha tehát ez a körülmény közbe nem jön, bizonyára most itt is lett volna közöttünk. (Éljenzés.)

Most pedig megújítva köszönetemet azon szíves bizalomért melylyel engem a jövő évre elnöki állásomban megmarasztani

11 *ha* 20 éves tölgy sarjerdő;

10 „ 30—40 éves tölgy sarjerdő;

A leégett erdő legnagyobb részét tehát — 380 *ha*-nyi többé-kevésbé összefüggő területen — átlag 17 éves kora erdei fenyő állab képezte.

Deckert ebből kifolyólag azt mondja, hogy a csapás, minden kigondolható s neki kedvező körülmény összejárásása mellett sem ölthetett volna ilyen arányokat, ha az összefüggő állabok nem lettek volna egykoruak.

Ajánlja tehát, hogy az erdőégésekre való tekintettel is, lehetőleg kerüljük az egykoru állabok felhalmozását; keverjük fenyveseinket lombfákkal; fiatalosainkat, pedig nyessük és tisztítsuk rendszeresen, még a tömeg gyarapodás némi csökkenésében mutatkozható áldozat árán is!

A „Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen“ 1892. évi 12-ik füzetében Bachmann kir. főerdész ír le, az előbbenihez hasonló erdőéget, mely az 1892. év július hó 27-én a waice-i erdőgondnokság kerületében, továbbá a hg. Hohenzollern-féle schweinert-i erdőségben és a Bandis-féle nemesi jószágban dühöngött.

Az 1892. évi nyár rendkívüli szárazságával és állandó szeleivel a tüzeszélyeknek egyáltalán igen kedvezett; ehhez még az is hozzájárult, hogy július 27-ét megelőző két hét alatt egyszer sem volt eső. Ily kedvezőtlen körülmények mellett ütött ki az említett napon gondatlanság következtében a hg. Hohenzollern-féle erdőségben a tűz, mely az uralkodó erős szélről hajtva hihetetlen gyorsasággal terjedt tovább, úgy, hogy — daczára a rendelkezésre állott munka- és szakerőnek és a kifejtett lankadatlan oltási munkának, — reggeli 9 órától (a tűz keletkezésétől) esteli 7 $\frac{1}{2}$ óráig (a tűz továbbterjedésének biztos megakadályozásáig) a szóban levő erdőkből összesen 780 *ha* terület teljesen a tűz martalékává lett.

A leégett erdőséget fele részben fiatal, fele részben pedig idősebb, tiszta erdei fenyő állabok alkották.

Az égés helyének legnagyobb szélessége egy mértföld volt.

A szélről hajtott tűz oly erővel és gyorsasággal haladt, hogy elfojtására csakis az ellentűz gerjesztéséhez lehetett folyamodni; sokszor és több helyen kellett az oltásnak ezen módját is alkalmazni, míg a tűz elfojtása végtére sikerült.

Az ellentűz gerjesztésénél következőkép jártak el. A futótűz irányába eső és leginkább féltett helyeken (fiatalosok közelében) a tűzfőtől mintegy 300—500 *m*-re megfelelő szélességű nyiladékokat vágtak és tisztítottak ki; azután ezen nyiladékoknak a futó tűz felől levő szélét felgyújtották. A tűz gerjesztése gyorsan haladt előre, a mennyiben 10 munkás a már égő talajtakaróból egy-egy

lapátnyit a nyiladék mentén mindig tovább és tovább vitt; ezalatt a többi munkás a nyiladékok különböző helyein arra ügyelt, hogy a gerjesztett tűz a nyiladékokon át ne csapjon s hogy a szerte-szálló szikráktól a nyiladékok mögött felgyújtott helyek azonnal eloltassanak.

Bachmann azon tapasztalatot tette, hogy az ellentűz eleinte csak a talajon futott tovább és csak később, a hőség nagyobb fokánál csapott fel a magasba; továbbá, hogy az ellentűz, daczára a meglehetősen erős szélnek, sehol sem csapott át a nyiladékokon s hogy az, mihelyt a tűzfőhöz közeledett, gyorsan haladt előre; végül pedig, hogy a két tűz találkozáskor, magasra csapó lángok mellett, magától kialudt.

(A—ó.) **A „Ski“** Ez az eredeti neve annak a már nálunk is terjedni kezdő norvég-származású eszköznek, amit a németek „n o r v e g i s c h e S c h n e e s c h u h e“ névvel neveznek. Jó, magyaros hangzású elnevezése még tudomásom szerint nincs; mert a mi kereskedőink hamarjában elkeresztelték „h ó c z i p ő r e“ hanem ez nem egyéb szolgálai és e mellett az eszköz mivoltát alig sejtető szavú fordításnál német szomszédaink után. Jobb már az a név, amit a budai tornászok adtak neki; ők „l á b s z á n“-nak nevezik. Szerény nézetem szerint a fogalomhoz még közelebb eső szó lenne rá a „t a l p s z á n“

Erről a — több helyen olvasott dicséreték után ítélve — hasznos és meghonisitásra méltó eszközről annál is inkább helyén van e lapokban megemlékezni, minthogy használatba vételére s terjesztésére különösen felső vidéken nekünk is elég terünk van, s minthogy benne nemcsak a kezelő vagy ellenőrző erdőtisztí és altisztí személyzetnek, hanem gyakran télviz idején is foglalkoztatható erdei munkásaink használatára olyan eszközt adhatunk, melylyel a hir szerint könnyedén legyőzhetik ama nagy akadályt, mely gazdag havazások után sokszor teljesen útját állja a hatalmas hőtömegével a közlekedésnek.

A »Centrálblatt f. d. gesammte Forstwesen“ m. évi utolsó füzete körülbelül a következőket írja róla.

Kevéssel ez előtt a sport egy új neme származott át hoz-zánk kontinensünk északi országaiból s tulajdonképen Norvégiából, ahol évszázadok óta gyakorolja már a nép apraja-örege. Ez az u. n. Ski-sport (talpszán-sport), melynek manap már Németországban s Ausztriában is számos barátja van, s úgy látszik, mindinkább több lesz.

A talpszán (Schneeschuhe, Ski, Skier) vékony, a cipőtalpnál valamivel szélesebb s 2·2 — 3·1 m hosszú falemez; elején csucsba fut s onnan kezdve, hol a szélek összehajlanak, gyengén felfelé görbül. (A görbület a csucs felől a legerősebb). A ski hosszának

az a legmegfelelőbb mértéke, melynél az, a ki használni akarja, a merőlegesen felállított skinek csucsát kinyújtott kezével épen eléri. Hátsó vége felé a ski szintén megkeskenyedik s egy kevésbé fölfelé görbül. Alsó lapján horonyszerű azért, hogy alóla a hó oldal ki ne csuszhasson; felül és pedig épen a közepén, hol a láb helye van gummilappal — vagy néha még egy bőrlappal is — van ellátva, hogy rajta a láb biztos helyet foglalhasson. A skit a lábhoz kettős szíjkötéssel lehet hozzáerősíteni, egyrészt a cipő orránál, másrészt a sark felől. Némelyiken lábfeje alkalmazható kötélék is van. A ski akkor van a lábra jól felkötve, ha az illető a lábára kötött skire le tud térdelni. (A kötés tehát olyan, hogy a láb eleje, az ujjaknál állandóan szorosan a ski felső lapjához simul, míg a sark róla felemelhető.) Támaszul, s lejtős helyeken fékezőül megvasalt végű bot szolgál. Sik területen a gyors haladást két ilyen bot használatával előnyösen lehet fokozni.

A talpszánkázás begyakorlásánál legelső sorban a talpszánok párhuzamos s lehetőleg közel egymás mellett való előre csusztatását kell megtanulni. Haladás közben (kivéve hegynek fel) sohasem kell s nem is jó felemelni. Egyik lábunkat gyengén előre taszítottjuk s amint a ski a hó sima felületén előre csuszamlik, másik lábunkat lóditjuk előre, s aztán váltogatva egyiket a másik után. Megindulásnál mindjárt gyors haladásra kár törekedni; ez kifáraszthat a nélkül, hogy eredménye lenne. Az első gyakorlatokat pedig általában véve lassan kell keresztülvinni, a gyorsaságot magával hozza a begyakorolt biztosság. Ha a talpszánkázó sik területen eléggé begyakorolta magát, keressen egy gyengén lejtős domboldalt, igyekezzék arra a skiket párhuzamosan tolva előre felszánkázni s aztán botjára támaszkodva s azt óvatosan fékezőül is használva, ereszkedjék le mérsékelt gyorsasággal a völgy felé. A lábakat feszesen tartani nem szabad s a fékezésben nagy óvatosságra van szükség. Kevés időbe kerülő gyakorlat után egész bátorsággal lehet szélesebben lesuhanni a domboldalon. A gyakorlat megszerzése bizonyosan belekerül néhány esésbe, hanem a puha hóban nagyobb veszedelemtől nem kell tartani.

Hegyenek fel, ha a lejtő csak mérsékelt, épen olyan módon lehet haladni, mint a sikon. Meredekebb lejtőkön azonban így már nem lehet feljutni; ilyenkor aztán a talpszános keresztbe fordul és skijeivel lépcsősen lépeget felfelé.

A mily könnyű a talpszánkázás a szabadban, ép oly bajos az erdőben. Itt már nagy gyakorlottságra van szükség. A kibütykösödő gyökerek, tuskók s az útba kerülő bokrok mind megannyi akadály, s főleg gyors haladás közben éles figyelmet kívánnak a talpszános részből, hogy ez őket ideje korán kikerülhesse. Mert a ski ugyan

a legkisebb nyomásnak is enged s így igen jól kormányozható ugyan mindazonáltal a kezdőkre nézve ajánlatos, hogy az erdőt eleinte kerüljék.

A talpszánkázónak öltözetül a gyapju ruha leginkább megfelel; jól simul a testhez s a mozgást nem akadályozza; nem túl-ságos meleg s a meghűléstől legjobban megvéd. Szükség van aztán széles karimájú kalapra vagy széles napellenzős sapkára, s ezenkívül azoknak, kiknek szeme a hó éles fehér fényét soká el nem viseli, sötét szemüvegre is. Legbajosabb a láb felszerelése. Legjobbnak bizonyult a puha talpu fűzős cipő, minthogy ebben mozog a láb legkevésbé feszesen. Czélszerű vízátthatlan anyagból való lábszár-
védőket is hordani. Hosszabb utra terjedő kirándulásoknál a szükséges holmik hordására hátszák a legalkalmasabb, minthogy a szabad mozgást nem akadályozza.

Használat előtt a skiket jól meg kell olajozni; használat után jól megszáritva nem annyira meleg, mint inkább száraz helyre kell tenni. Lábszánkázásra legjobb a meg ro k k a n t hó, melynek felülete vékony jégrétegbe fagyott. Néha a hó nagyon ragadós; ilyenkor a talpszán alját meg kell fagyuzni, vagy be kell kenni nedves sóval. Friss hó a talpszánkázásra legkevésbé alkalmas.

A talpszánok gyakorlati hasznára térve át, be kell vallani hogy ez az eszköz elsősorban hegyi lakóknak való. Hogy azonban ezekre nézve mily nagy jelentősége lehet a skinak, könnyen elképzelheti, aki tudja, hogy mily óriási hőtömeg borítja erősebb teleken hatalmas rétegével a magasabb hegységeket, hetekre, hónapra elszigetelve az ily vidékek lakóit a közlekedési eszközökkel megközelíthetlen környéktől. A hó s a ru volt eddig egyedüli eszközünk, melylyel a gyalogjárás ily nagy hóban lehetséges volt, ennek használata azonban rendkívül fárasztó. A talpszánnal ellenben a gyermek is könnyeden siklik tova a bármily vastag hóréteg tetején, a mint az Norvégiában, hol a gyermekek iskolába is talpszánon járnak, régi idők óta történik. Ha a mi hegylakóink meg tudják majd becsülni s ski értékét s megismerik használhatóságát, ez az eszköz mihamar széles körben elterjed nálunk is.

Nem kevésbé lenne becses a ski az erdésznek, vadásznak úgy az erdővédelem, valamint a vadóvás és vadápolás érdekében. Sőt tényleg már sok erdész- és vadászember tanulta meg jó hasznára a lábszánkózást. Jusson csak eszünkbe a vadtenyésztő, akit a rengeteg hőtömeg akadályoz csak abban, hogy éhez s éhen vesző vadjainak nem tud takarmányt, enni valót adni!

A legjobb beszerzési forrás természetesen ma még a ski hazája, hol ismét legjobb czég: Larsens vaben forretning. Dronning cus gade 34, Hirnetaf Karl Johansgade, Christiania, de jó készítményeket árul Klagenfurtban Keller J. hajlítottbutor-gyáros, vala-

mint Wsetinben a Thonet testvérek cége, mely egy pár skit bottal együtt 8 frt 50 krért ad.

Eddig a Centralblatt közleménye, melyet azonnal megtoldok megemlítve, hogy a ski már nálunk is Huzellánál (Budapest, Váci-utca 1.) s más kereskedőknél is kapható.

A „Gyakorlati-Mezőgazda“ szerint a skivel Poroszországban már a katonaság körében is tettek kísérleteket, melyek fényesen sikerültek.

A f a p i a c z r ó l .

1893. január 20.

(B.) A faanyagok iránt való ez idő szeréni érdekelt-ség főleg a vasuti talpfák körül csoportosul. Az államvasutak nagyobb mérvű szükségletei s a nagyszámban épülő és tervben levő helyi érdekű vasutak, sőt a kisebb iparvasutak is, a kisebb nagyobb méretű talpfákból annyira számot tevő mennyiséget igényelnek, hogy ez áru-választékban még tovább tartó időre is jó keresletre számíthatni. A tölgy talpfát általában szilárd áruk mellett vásárolják, fizetvén a közbeeső talpfákat darabonkint 1 frt 35 és 1 frt 40 krral.

Másnemű anyagokban az üzlet a tél természetének és az ujévi leltározás körülményeinek megfelelően lánghának ismerhető s a kereskedők és eladók figyelmét most inkább azon fontosabb új forgalmi intézkedések hívják fel, melyek a vasutak részéről történtek s melyek nevezetesebbike az, hogy a vasuti kocsi-rakományok súlyának a feladás és leadás közötti időben történő súlyszaporodásáért az illető fakeskedőt teszik felelőssé az utánfizetés s illetve büntetés kötelezettségével. Ez a dolog a fakeskedés bénítására s végelemében az eladó földbirtokosra nehezedik, mert tény, hogy a nálunk nagy távolságokra szállítandó anyagoknál kiváló

mértékben szükséges a kocsik teljes hordképességének kihasználása s így épen nem kívánható, hogy az utközben várható netaláni szaporulásért kiszabandó büntetés elkerülése végett a feladó a hordképességet ne használja ki; ha pedig ezt megteszi, akkor ha faszállitmányát utközben eső érte akár 8—10% súlyszaporulatért is kell fizetnie a mi esetleg az egész küldemény után járó hasznot, még pedig igen könnyen a rendes szállítási díjnak kétszeres fizetésével, emésztheti fel, úgy, hogy csakhamar kedvét vesztheti az ilyen üzlettől; vagy aztán feltétlenül számbaveszi az ezzel járó terhet a birtokos rovására. Minthogy pedig a kocsik miként történt terhelése a vasutak részéről az utra indulás előtt, ha minden állomást ellátnak hidmérleggel, pontosan ellenőrizhető, a súlyszaporulat pedig, mely az időjárás s illetve „vis-major“ következtében beálló oly változás, mely nem a feladó cselekményéből származik, hanem a forgalmat közvetítő vasut kezelésének természetével jár, ennél fogva kétségtelen, hogy az időjárás változásai következtében beálló súly szaporulat és a további fizetés jogosultan a feladót nem terhelheti s a tett új intézkedésnek megszüntetése kívánatos és igazságos; hasonlóképen szükségesnek ismerendő az is, hogy nálunk szintén alkalmazást nyerjen a németországi vasutaknál követett az az eljárás, hogy az illető vasut-állomás köteles a feladatott áruszállitmányt rendeltetési helyére azon utirányban küldeni, melyen az a legolcsóbb és a legkedvezőbb feltételek mellett szállítható.

Az ebben a hónapban is állandóan kitartó erős hideg időjárás a tűzifa fogyasztására általában jó hatással volt jöllehet a nagyban való eladásnál, miután az ország több részében telepítési vagy más gazdasági czélból nagyobb fávágatások történtek s az új viczinális vasutak segélyével is eddig ki nem használt erdők fája juthat a piacra, a

budapesti piacon vasuti kocsikkint pár forintnyi áresökkenés állott be, a mennyiben a 10,000 klgrm. első rendű tölgy tüzfát tartalmazó kocsirakmány ára Budapesten 73—74 frt, a bükkfából pedig 76—77 frt. Ennél is azonban az üzleti forgalom nem csekély hátrányára sajnálatal tapasztalható, hogy a szállításra szükséges kocsik csak nehezen kaphatók, már pedig a ki télen a hideg idején nem szállíthatja a fáját a fogyasztás helyére, annak ugyan nem sokat használ, ha forró nyár közepére viszik oda. A kicsiben való eladásnál Budapesten egy méter elsőrendű bükk hasábfa 4—4 frt 50 kr.

Az építési ipar körében szükségelt fogyasztás városi építkezéseink általános javulása következtében kedvező kilátással biztat, jóllehet e téren a hitelezés óvatossága, a mint ezt a bécsi piac egyik nagyobb építési vállalkozójának Otto Hermann városi ácsmesternek 2 millió activa mellett 1½ millió passívával történt bukása s a Berlinben is fenyegető háztönk sejtelve tanusítják, az illetőknek eléggé nem ajánlható.

A tölgy-donga árai, miként Franciaországból írják, szilárdak s a mult évről felhalmazott raktári készletek meglehetősen fogynak, afiumei és triesti piacon pedig a normal donga ezer darabjának árát 220 frttal számítják.

Hivatalos közlemények.

Pályázat erdészeti szakmunkákra.

Az országos erdészeti egyesület igazgató választmányának 1892. évi december 11-én tartott igazgató választmányi ülésének és 1892-ik évi december 18-án tartott rendes közgyűlésének határozata alapján az alább következő három szakmunkára zárt pályázat nyitattik:

I.

Kivántatik az Erdőmiveléstan kézikönyve vagyis egy olyan tudományos rendszerrel kidolgozott munka, mely az erdőtelepítés, felújítás és erdőápolás körébe tartozó összes ismereteket és teendőket a szaktudomány és gyakorlat színvonalán, különös figyelemmel a hazai viszonyokra és ezekből folyó követelményekre alaposan és kimerítő részletességgel tárgyalja s mint ilyen, egyfelől a gyakorlati életben megbízható kézi könyvül, másfelől az erdőakadémiai előadásokon tankönyvül szolgálhasson.

A pályadij, mely a legjobbnak talált, önálló beesű munkának fog kiadatni, 150 darab arany, 825 frt (1650 korona) értékkel.

Az idegen kézzel leirt, jeligével ellátott pályamunkák, az író nevét rejtő jeligés levéllel együtt „pályamű“ jelzéssel ellátott borítékba zárva, 1894. évi december 31.-éig az országos erdészeti egyesület titkári hivatalához küldendők be.

II.

Kivántatik egy gyakorlati irányu szakmunka a legelő-erdők berendezéséről, okszerű kezeléséről, használatáról és felújításáról. E munka célja lesz: alapos okszerűséggel megjelölni azon feltételeket és módokat, melyek között és a melyek szerint a legeltetés, a mezőgazdaság jelenlegi helyzetére való tekintetből az eddig fatenyésztésre használt területeken az erdő talaj termő erejének veszélyeztetése nélkül intenzívebben gyakorolható, a nem erdőképen hasznosított területeken pedig a legelő-erdőgazdaság haszonnal meghonosítható.

A legjobbnak talált s magában véve is önálló beesűnek ítélt pályamunka jutalma 100 drb arany: 550 frt (1100 korona) értékkel.

Az idegen kézzel leirt, jeligével ellátott pályamunkák, az író nevét rejtő jeligés levéllel együtt „pályamű“ felirattal ellátott borítékba zárva, 1894. évi márczius hó végéig az országos erdészeti egyesület titkári hivatalához küldendők be.

III.

Kivántatik az erdészeti ut-, hid- és vasutépítéstan kézikönyve. E pályamunka második részét fogja képezni azon építészettani munkának, melyre az országos erdészeti egyesület 1888. december 16-án pályázatot hirdetett. Ezen pályamunka megírásánál tehát azon részletes feltételek tartandók szem előtt, melyek az egész munkára vonatkozólag az igazgató választmány 1888. évi december 10-én tartott választmányi ülésének jegyzőkönyvében foglaltatnak. (Lásd Erdészeti Lapok 1888. évi folyamának 53—56. oldalait.)

A pályadíj 50 darab arany, 275 forint (550 korona) értékkel.

Az idegen kézzel leirt, jeligével ellátott pályamunkák, az író nevét rejtő jeligés levéllel együtt „pályamű“ felirattal ellátott borítékba zárva, 1894. évi márczius hó 1-éig az országos erdészeti egyesület titkári hivatalához küldendők be.

A pályamunkák mind a három pályázatnál az országos erdészeti egyesület alapszabályaiban 86—89. §-ok alatt felsorolt határozatoknak lesznek alávetve.

Budapest, 1892. december 31.

Az országos erdészeti egyesület titkári hivatala.

K ü l ö n f é l é k .

A krónika kedveért. A „Budapesti Hirlap“ m. évi december hó 25-én és 30-án megjelent száma lát sz ó l a g az állami erdőtisztek fizetésének javítása érdekében két közleményt hozott.

Az üdvös czélt azonban a közlemények ismeretlennek maradt írója csak hamar eltéveszté szeméi elől, és a helyett, hogy az egyesületünktől is pártfogolt ügy előnyére az érdekelt erdőtisztek életviszonyainak higgadt és tárgyilagos megismertetésével s kvalifikációjoktól és terhes munkával járó fontos hivatásuktól támogatott jogosultságuk fejtegetésével igényeik s a méltányosság szempontjából okvetlenül teljesítendőnek mutakozó várakozásuk iránt rokonszenvet kelteni igyekezett volna: szenvedélyes hangon gyanusításokkal támadta meg a földmivelésügyi ministerium erdészeti tisztviselőit, az államerdészet egész gazdasági rendszerét s magát az állami erdőtisztikart.

A lap szerkesztőségéhez a közvetlenül érdekelve lévő erdőtisztviselők nevében e közleményekre vonatkozólag intézett levéllel egyidejűleg megjelent azután f. évi január hó 1-én egy harmadik közlemény is, mely már épenséggel nem szólt a fizetésjavítás ügyéhez, hanem folytatta — hasonló felfogásból kiindulva — a támadást.

Be kell vallani, hogy e közleményeknek higgadt elmével, körültekintő szemekkel, gondolkodó figyelemmel és komoly megfontolással kezdett átolvasása közben majdnem lehetetlen ridegen elzárkozni a méltatlankodás indulatától, melynek — mintegy a kérdéses közleményekbe vitt hatásvadászó szenvedélyesség ellenlábasként — fell kell támadnia az előítéletektől független s kellőleg tájékozott olvasók mind-egyikében.

Nézetünk szerént mindenesetre sajnálni való dolog, hogy az állami erdőtisztek fizetésjavítása érdekében megindult mozgalom a fentebb vázolt jóra való irányból kitévedt, — helyesebben mondva, hogy az üdvös czél felé indult mozgalom, csupán gyanusításokból álló egyoldalú kritizálásra használtatott ürügyül, rovására ama bizalomnak és tekintélynek, a mire a nálunk még ma sem eléggé megjavult közigazdasági viszonyok közepette a még ma sem eléggé közismeretes s érdeméhez mérten ma sem méltatott erdészetnek szüksége van.

Könnyen hívők lelkét megtéveszthetik a támadók hangzós szavai; de bizonyára többen vannak a számot tevők közt olyanok, akik nem szenvedélyességtől vezettetik magukat, akik intézmény bírálásánál azt a multat is tekintetbe veszik, melynek sivár talajából a tápanyagot az intézmény első gyökerei számára szinte kikényszeríteni kellett valamint érdeme szerént méltatják azon körülményt is, hogy a mult idők mostoha gazdasági viszonyainak javulása az ehhez okvetlenül szükséges, de kellő mértékben rendelkezésre nem állott anyagi támogatás hijján hazánk földművelésének és egész közigazdasági életünknek terén is jóval hátra maradt az értelmiségben más minden téren is mutatkozó nagy mértékű fejlettség mögött.

Disszonancia van nálunk e tekintetben, igaz, s ez az igazi ok; ámde ennek eloszlatását közigazdasági viszonyaink ismerője egyelőre jobbadán csak az idők fejlesztő erejétől várhatja. És ha bár még olyan kívánatos lenne is a tökéletesbülés alapfeltételét megadó összhang mielőbbi előállása: erőszakolni nagy kockázttalások nélkül nem lehet.

Másfelől érdemes bírálatra szeréntünk csak a tudás éke jogosít, mely — ha nem is az ujja teremtésre

való képességről, de — legalább az alkotás megértéséről tanuskodhat.

S igazán szakember vagy hivatott kritikus, kinek lelke nem tapad csupán az elébe rakott betűkre, hanem a gondolat szálait bontja szét; s nem marad meg a betűktől fedett szük határon, hanem igaz okokért ha kell — és kell — még az ország határain is tultekint: ujjmutatás nélkül is bőven meglegeli a kérdéses közlemények niveauját megállapító alantjáró gondolatokat és ráakad bennük az egymásközt ellenkező, az egymás objektivitását letagadó nézetekre, szakértelemben hiányos állításokra.

Élesen illusztrálják a közlemények, hogy s z a k u n k s a z e r d ő g a z d a s á g ü d v ö s t o v á b b f e j l e s z t é s é n e k é r d e k é r ő l maga a napi sajtó, közgazdasági életünk alakulásának organuma minő információt szerezhet s minő tudást merithet ilyen forrásokból s ugyanakkor élesen illusztrálják azon hézagosságot, a mit épen emiatt a nagyközönségnek általános erdőgazdasági viszonyainkra nézve birt tájékozottságáról is feltételeznünk kell.

Meggyőződésünk s egyben óhajunk, hogy az erdőszetnek erővel, képességgel és idővel rendelkező munkásai közül akadnak ezentul, amint ugyancsak a Budapesti Hirlap f. évi január 20.-i számában megjelent rövid közlemény is igazolja, akik felkeresik a hiány kipótlására vezető nyitott utat: hogy a jó ügynek, szakunk s az erdőgazdaság igaz érdekeinek és törekvéseinek szolgálatában s hozzámért komoly megfontolással küzdjenek a haladásért; hogy a még alig egy emberöltőt ért magyar erdőszetnek szükséges külső támogatást teremtsék elő társadalmunk minden rétegében s felvilágosító szavukkal nemes érdeklődést csiráztassanak és neveljenek a tájékozatlanságában ma még

könnyen félrevezethető laikusban is; — hogy az igazi műveltség szellemének erkölcsi hatása alatt lépvén sikra, hasznot tegyenek úgy a közjónak, mint magának az erdészetnek!

Arató Gyula.

Az erdősítési munkálatok előmozdítása. (P. K.) A »Centralblatt für das gesammte Forstwesen« 1892. évi 5-ik füzetében olvashatjuk, hogy Csehországban, a községek és kisbirtokosok erdeiben foganatosított erdősítési munkálatokhoz az állam 1891-ben kiosztott összesen 759 *kg* fenyő- és 154 *kg* lombfamagvat; továbbá az állami csemetekertekből összesen 635,000 drb fenyő-, és 19000 drb lombfacsemetét; a segélyezett kerületi csemetekertekből pedig 257,000 drb fenyőfacsemetét.

Ugyancsak fent említett célra bocsátott rendelkezésre a toscana főherceg örszesen 10,592 db lombfa csemetét.

Az 1891. évben tehát kiosztatott Csehországban, a községek és kisbirtokosok között, összesen 913 *kg* erdei fagat és 904,492 drb erdei facsemete.

Evvel kapcsolatosan közöljük a földmivelésügyi m. kir. ministerium 1891. évről szóló jelentéséből, hogy hazánkban az 1891. évben a községi erdők kezelésénél az állam összesen 35 csemete-kertet tartott fenn, 53·00 k. hold területtel, az állami erdőkezelésben hozzájárult községek stb. kis birtokosok pedig összesen 120·58 k. hold kiterjedéssel 494 csemete-kert felett rendelkeztek. Az állami kezelés alatt álló községi stb. erdők csemete-szükségletét tehát az 1891. évben összesen 549 csemete-kert, 173·58 k. hold területtel volt hivatva kielégíteni? Ezen csemetekertek kiültethető, csemetekészletéből kiosztatott az 1891. évben összesen 7.511,700 drb erdei facsemete.

Rossz talajon tenyésző jó fanem. (M. Gy.) Ausztrália erdőségei-

nek jelentékeny részében van egy uralkodó fanem, melyet ott közönségesen wattle-tree-nek, tudományos néven pedig *Acacia decurens*-nek neveznek s melynek kiváló tulajdonsága az, hogy homokos, köves és terméketlen talajon kitünően tenyészik. Ezen akáczfá kérge 40—50% tan-ninemü anyagott tartalmaz és a Viktória gyarmatra kiküldött botanikus, Müller báró tudósítása szerint ezen akáczkéregnek 3 kgrammjában épen annyi cserző anyag található, mint az európai tölgykéreg 6 kgrammjában. A mi még ezen fa értékét növeli és becsessé teszi az, hogy gumminedvet (gummiharz) is terem. Sidneyben $\frac{1}{2}$ kgr. akáczmag 2 dollárba kerül és ebben a félkilogramm súlyban 25000—40000 szem mag foglaltatik; csirázó képességét a mag több éven át képes megtartani, azonban elvetés előtt meleg vízben kell előbb megáztatni. Három-hat év alatt tannint és gummit nyerhetni belőle. Müller báró magokat küldött ezen *Acacia decurens*-ből Anglia összes botanikus kertjeinek. Nálunk a sok kopár dolomitközetes, silány talajon e fanem valószínűleg kitünően volna értékesíthető. Jó lenne tehát valami uton-módon ezen fanem magját megszerezni, s ha a kísérletek sikerrel biztatnának, arról is gondoskodni, hogy a fa magjs eléggé olesón forgalomba hozassék.

Változások az erdészeti szolgálat körében. A földmivelésügyi m. kir. minister a következő erdőtiszteket nevezte ki.

I. Az állami erdőfelügyelet létszámában.

Első osztályu alerdőfelügyelők ké: Szöcs Miklós II. oszt. alerdőfelügyelőt a turócszentmártoni kir. erdőfelügyelőséghez; Hajós Gyula II. oszt. erdőfelügyelőt a miskolczi kir. erdőfelügyelőséghez; Héczey Lajos II. oszt. erdőfelügyelőt a kolozsvári erdőfelügyelőséghez;

Harmadosztályu alerdőfelügyelők ké: Csu-

por István m. kir. közalapítványi főerdészt a pozsonyi kir. erdőfelügyelőséghez ; Garlathy Oszkár m. kir. erdészt a kassai kir. erdőfelügyelőséghez ; Szentimrey Dániel m. kir. erdészt a kolozsvári kir. erdőfelügyelőséghez ; Kelecsény Ferencz m. kir. erdészt a miskolci kir. erdőfelügyelőséghez ; Bogdán Géza m. kir. erdészt a dévai kir. erdőfelügyelőséghez.

II. A kincstári és községi erdőket kezdő személyzet létszámában :

E r d ő m e s t e r e k k é : Csiby Lőrincz m. kir. erdőrendező-erdőmestert a besztérczebányai m. kir. erdőigazgatóságához ; Imre Dénes m. kir. erdőrendező-erdőmestert a csikszeredai m. kir. erdőhivatalhoz ; Nagy Károly m. kir. erdőrendezőt a besztercezi m. kir. erdőigazgatóságához ; Pfalez Károly m. kir. főerdészt a máramarosszigeti erdőigazgatóságához ; Péch Dezső m. kir. főerdészt a marosvásárhelyi erdőgondnoksághoz ; Járos János m. kir. főerdészt a lugosi m. kir. erdőigazgatóságához ; Füstös Kálmán m. kir. főerdészt a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóságához ; Horváth Lajos m. kir. főerdészt az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz ; Eleőd Simon m. kir. főerdészt a soóvári m. kir. erdőhivatalhoz.

K ö z p o n t i f ő e r d é s z s z é : Levitzky Albert m. kir. erdészt a földmivelésügyi ministerium erdészeti főosztályába.

E l l e n ő r z ő f ő e r d é s z e k k é : a következő kezelő főerdészeket : Vassányi Aurélt a besztérczebányai m. kir. erdőigazgatóságához ; Ujsághy Zsigmondot az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz ; Füredi Edét a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz ; Kócsy Jánost a besztérczebányai m. kir. erdőigazgatóságához ; Pukács Antalt az apatini m. kir. erdőhivatalhoz ; Schillinger Adolfot a kolozsvári m. kir. erdő-

igazgatóságához ; Szojka Gyulát az eperjesi m. kir. erdőgondnokságához ; Seberg Adolfot a mármaroszigeti m. kir. erdőigazgatóságához ; Gáspár Bélát a besztercebányai m. kir. erdőigazgatóságához ; Székely Adolfot az alsó-kubini m. kir. erdőgondnokságához ; Molcsányi Gábort a nagybányai m. kir. főerdőhivatalhoz ; Szepesi Tivadart a lugosi m. kir. erdőigazgatóságához ; Sziklai Lajos I. oszt. erdészt az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz ; továbbá Kuzma Gyulát a zágrábi kir. erdőigazgatóságához ; Strazak Henriket a vinkovcei kir. főerdőhivatalhoz ;

K e z e l ő f ő e r d é s z e k k é : a következő I. oszt. m. kir. erdészeket : Zsuffa Antalt az apatini m. kir. erdőhivatalhoz ; Galló Józsefet a soóvári m. kir. erdőhivatalhoz ; Bachó Jánost a lipótújvári m. kir. főerdőhivatalhoz ; Kőfalusi Józsefet az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz ; Porubszky Gyulát a deési m. kir. erdőgondnokságához ; Schusztér Oszkárt a lugosi m. kir. erdőigazgatóságához ; Bereczky Gyulát a gödöllői m. kir. erdőhivatalhoz ; Derecskey Károlyt a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz ; Jánosi Kálmánt a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalhoz ; Sényi Győzöt a kolozsvári m. kir. igazgatóságához ; Maszlek Mihályt a vinkovcei kir. főerdőhivatalhoz ; Ruzicska Ágostont a zágrábi kir. erdőigazgatóságához ; Dračar Vinczét az otocaci kir. erdőhivatalhoz ; Zezulka Jánost a zágrábi kir. erdőigazgatóságához ; Rozmanith Albertet a zágrábi kir. erdőigazgatóságához.

E r d é s z e k k é : Karácsonyi Sándor járási erdőtisztet a hosszu-falusi m. kir. erdőgondnokságához ; Cseh Pál jár. erdőtisztet a nagyilondai m. kir. erdőgondnokságához ; Bodor Zoltán jár. erdőtisztet a bethleni m. kir. erdőgondnokságához ; Polner Adolf jár. erdőtisztet a községi erdők kezeléséhez ; Török Sándor tanársegédet a vadászerdei erdőőri szakiskolához ; Loványi Lénárd m. kir. erdészjelöltet a lipótújvári m. kir.

főerdőhivatalhoz ; Téglás Károly tanársegédet a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz ; Lágler Gyula m. kir. erdészjelöltet a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz ; Arató Gyula m. kir. erdészjelöltet a községi erdők kezeléséhez ; Karvas Emil m. kir. erdészjelöltet a zsarnócza-kohói m. kir. erdőgondnoksághoz ; Ulreich Gyula m. kir. erdészjelöltet a bustyaházi m. kir. erdőhivatalhoz ; Ajtay János m. kir. erdészjelöltet az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz ; Hamrák Antal m. kir. erdészjelöltet a hosszufalusi m. kir. erdőgondnoksághoz ; Doroszlay Gábor m. kir. erdészjelöltet az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz ; Cserei Gyula m. kir. erdészjelöltet a soóvári m. kir. erdőhivatalhoz ; Eranosz A. János m. kir. erdészjelöltet a marosvásárhelyi m. kir. erdőgondnoksághoz ; Kolosy Béla m. kir. erdészjelöltet a zilahi m. kir. erdőgondnoksághoz ; Kögl Árpád m. kir. erdészjelöltet a m.-szigeti m. kir. erdőigazgatósághoz ; Klaudinyi Kálmán m. kir. erdészjelöltet a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz ; Jüngling János m. kir. erdészjelöltet a besztercei m. kir. erdőigazgatósághoz ; Esztegár Bálint m. kir. erdészjelöltet a székeljudvarhelyi m. kir. erdőhivatalhoz ; Fúzy Zoltán m. kir. erdészjelöltet a mármaroszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz ; Jausz Sándor m. kir. erdészjelöltet a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz ; Borköles József m. kir. erdészjelöltet a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz ; Plech József m. kir. erdészjelöltet a liptóujvári m. kir. főerdőhivatalhoz ; Dianovszky Pált a vinkovcei kir. főerdőhivatalhoz ; Polaček Károlyt a zágrábi kir. erdőigazgatósághoz ; Kayser Sándor a zágrábi kir. erdőigazgatósághoz.

Erdészjelölteké a következő I. oszt. m. kir. erdőgyakornokokat: Lohr Antalt a máramaroszigeti erdőigazgatósághoz ; Stark József tanársegédet az akademián ; Anka Dömét a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz ; Cserny Győzőt a zalaegerszegi m. kir. erdőhivatalhoz ; Martian

Liviust a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalhoz; Bécsy Dezsőt a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz; Dragán Gyulát a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz; Koiler János tanársegédet az akadémián; Barkóczay Ferenczet az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz; Halász Józsefet a körmendi m. kir. erdőgondnoksághoz; Kostenszky Bélát a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz; Kugler Istvánt a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz; Koppányi Lajost a besztercebányai m. kir. erdőigazgatósághoz; Rétyi Zsigmondot a szászsebesi m. kir. erdőhivatalhoz; Földes Tamást a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz; Fekete Ferenczet a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz; Kriszta Gyula a nagybányai m. kir. főerdőhivatalhoz; Firtos Dénest a besztercei m. kir. erdőigazgatósághoz; Bárdos Józsefet a tordai m. kir. erdőgondnoksághoz; Veress Lászlót a székelyudvarhelyi m. kir. erdőhivatalhoz; Mike Imrét a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz; Kaán Károlyt a besztercebányai m. kir. erdőigazgatósághoz; Szántó Mihályt az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz; Majthényi Gyulát a besztercei m. kir. erdőigazgatósághoz; Csoppey Kornélt a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz; Hantos Ernőt a zágrábi kir. erdőigazgatósághoz; Tordony Emilt a zágrábi kir. erdőigazgatósághoz.

Másodosztályu erdőgyakornokokká: a következő-műszaki díjnokokat és végzett erdőakadémiai hallgatókat; Moldován Gyulát az aranyosmaróthi m. kir. erdőgondnoksághoz; Szvaty Bélát a zalaegerszegi m. kir. erdőhivatalhoz; Tichy Kálmánt a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz; Dudutz Károlyt a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz; Nyul Sándort a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz; Masztics Ádámot a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz; Bartha Ábelt a besztercei m. kir. erdőigazgatósághoz; Várjon Gézát a zsarnóczai m. kir. erdő-

hivatalhoz; Szuppek Józsefet az ungvári m. kir. erdőgondnoksághoz; Illés Vidort a besztercebányai m. kir. erdőigazgatósághoz; Bedő Lajost a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz; Kojnok Tamást a besztercebányai m. kir. erdőigazgatósághoz; Ivanits Ferenczet a gödöllői m. kir. erdőhivatalhoz; ifj. Belházy Gyulát a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz; Bészler Kálmánt a gödöllői m. kir. erdőhivatalhoz; Greguss Aladárt a lipótújvári m. kir. főerdőhivatalhoz; Berariu Virgilt a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz; Pászthy Ferenczet a zágrábi kir. erdőigazgatósághoz; Muránszky Kálmánt a besztercebányai m. kir. erdőigazgatósághoz; Lányi Ernót a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz; Timok Jánost a gyergyószentmiklósi m. kir. erdőrendezőséghez; Seyfried Jakabot a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz; Hell Miklóst a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz; Lindenmayer Frigyes az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz; Almássy Istvánt a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz; Garda Jánost a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz; Mayer Gézá a zalaegerszegi m. kir. erdőhivatalhoz; Aschner Vilmost a besztercei m. kir. erdőigazgatósághoz; Incze Manót a szászsebesi m. kir. erdőhivatalhoz; Gura Károlyt a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalhoz; Medveczky Ernót a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz; Korzenszky Antalt a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz; Hoffmann Brunót a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz; Kostyál Gyulát a rimaszombati m. kir. erdőgondnoksághoz; Vaitzik Emilt a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalhoz; Jankó Sándort a zalaegerszegi m. kir. erdőhivatalhoz.

III. Az erdőszámvevőségi személyzet létszámában.

Erdőszámvizsgálóvá: Marinicz Vilmos I. oszt. erdőszámvevőséghoz; a vinkovcei kir. erdőszámvevőséghoz;

Első osztályu erdőszámítisztekké a következő másod osztályu erdőszámítiszteket: Bánovics Dezsőt a szászsebesi m. kir. erdőszámvevőséghez; Sablič Miklóst az otočáci kir. erdőszámvevőséghez; Solc Henriket a vinkovcei kir. erdőszámvevőséghez.

Másodosztályu erdőszámítisztekké a következő III-ad osztályu erdőszámítiszteket: Sailer Györgyöt a beszercebányai m. kir. erdőszámvevőséghez; Létay Gábort a kolozsvári m. kir. erdőszámvevőséghez; Bosnyák Mihályt a zágrábi m. kir. erdőszámvevőséghez; Krizsán Mihályt a zágrábi m. kir. erdőszámvevőséghez.

Harmadosztályu erdőszámítisztekké a következő műszaki díjnokokat és illetve erdőgyakornokot: Bohunitzky Endrét a mármarosi m. kir. erdőszámvevőséghez; Uitz Mátyást az orsovai m. kir. erdőszámvevőséghez; Thuranszky Bélát az otočáci m. kir. erdőszámvevőséghez.

Egyesületi hirdetések.

Az „Erdészeti zsebnaptár“ új évfolyama (1893. évi XII. évfolyam) megjelent. Megrendelhető az országos erdészeti egyesület titkári hivatalánál és pedig legcélszerűbben postátalvánnyal. Ára bérmentetlenül elküldve az egyesület tagjai részére 1 frt, nem tagok részére 1 frt 50 kr. Ha egy vagy két példány megrendelése esetében az előbbi árakon felül példányonként 15 krral több küldetik be, az elküldés bérmentve (keresztkötés alatt, ajánlva) eszközöltetik. Kettőnél több példány megrendelése esetében az elküldés zárt csomagokban történik s a szállítási díjat az átvétel alkalmával a megrendelő fizetheti ki.

Az „**Erdészeti növénytan**“ czimü, 200 arannyal jutalmazott pályamunka ára az egyesület tagjai részére 2 frt 80 kr.; nem tagok részére pedig 4 frt. Legczélszerűbben postautalvánnyal rendelhető meg az országos erdészeti egyesület titkári hivatalánál, mely a művet abban az esetben ha a fentebbi összegen felül még 25 kr. beküldetik, (keresztkötés alatt, ajánlva) bérmentve küldi meg.

Az „**Erdő-Őr**“ vagy „**Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben**“ czimü munka hatodik kiadása még kapható. Felkéretnek tehát azon erdőhivatalok, erdőgondnokságok és szaktársak, kik az edészeti műszaki segédszolgálatra készülő egyének részére ezen könyvet megszerezni kívánják, hogy annak postautánvételt útján leendő megküldése iránt az »Erdészeti Lapok« kiadóhivatalát értesíteni sziveskedjenek. Ára példányonként 3 frt.

Az „**Erdészeti rendeletek tára**“ 1885., vagyis V.; 1886. vagyis VI.; 1887. évi, vagyis VII., 1888. évi, vagyis VIII., 1889. évi, vagyis IX., az 1890. évi, vagyis X., végül az 1891-ik, vagyis XI. évfolyama az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utcza 10. sz.) megrendelhető. Ára az egyesület tagjai részére, az 1886., 1887. és 1888. évfolyamnak 30 kr, az 1885 évfolyamnak 40 kr. az 1889. évfolyamnak 20 kr. és az 1890. évfolyamnak 70 kr. az 1891. évfolyamnak 30 kr.; nem tagok részére pedig 60 kr, 80 kr., 40 kr., 1 frt 40 kr., illetőleg 60 kr. Az első három évfolyam második kiadása is teljesen elfogyott.

Az „**Erdei facsemeték nevelése**“ czimü munka megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utcza 10. sz.) Ára az egyesület tagjai részére 1 frt 50 kr, nem tagok részére 2 frt.

„**A tölgy és tenyésztése**“ czimü pályanyertes munkának eddig még el nem kelt példányai a szerzőnek, Fekete Lajos

akadémiai tanárnak adattak át. Megrendelések egyszerű levelezőlapon, vagy postautalványon közvetlenül Selmeczre a szerzőhöz intézendők. Ára az egyesület tagjai részére .. frt. nem tagok részére 3 frt.

Ő felsége nagy fénynyomatu arczképe, a mely az egyesület nagytermében levő eredeti olajfestmény után készült, megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utca 10.). Ára az egyesület tagjai részére csomagolással és postaköltséggel együtt 3 frt 50 kr., nem tagok részére 4 frt.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések.

(Az 1892. év december havában.)

A rövidítések magyarázata.

ak. = alapítványi kamat; att. = alapítványi tőke törlesztés; kpa. = készpénz alapítvány
 WKa = Wagner Károly alapítvány; td. = tagsági díj; ld. = lap díj; hd. = hirdetési díj
 pk. = postaköltség; Npt. = Erdészeti Zsebnaptár; Ert. = Erdészeti Rendeleték tára;
 áb. = átfutó bevétel; nvt. = Erdészeti növénytan; ÓFa. = Ö Felsége fénynyomatu arczképe;
 Ecs. = „Erdei facsemeték nevelése”; lb. = laktér; úb. = üvegbiztosítás; EL. = Erdészeti
 Lapok egyes füzetel; rk. = rendkívüli bevétel; Ffcst. = Fekete Lajos. Főbb fanemek csemo-
 téinek termesztése.; ik. = takarékpénztári időközi kamatok; meál. = Magyar erdőtisztek
 árvaleányait segélyző alapítvány.

A * alatt kimutatott összegek az irói tiszteletdíjből számoltattak el.

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Albert József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Boitner Gyula td 8.—, áb. 2.—, Npt 1.10	11.10
Almássy István td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Bradofka Károly td. 8.—, pkt. 0.15	8.15
Ajtai Sándor td. 1.43, pkt. 0.16	1.59	Bachó János td.	8.—
Aistleitner Hugó td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Balogh Kálmán td.	8.—
Ajtai János td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Bartha Sándor td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Ágh Gyula ak.	8.—	Bihari Ödön td 8.—, pkt. 0.21	8.21
Anca Döme td. 16.—, pkt. 0.16	16.16	Balás Béla Npt.	1.15
Arató Gyula Npt. 1.—, Ert. 4.—	5.—	Balás Sándor td. 8.—, Npt. 1.15	9.15
Ács Sándor Npt.	1.20	Barna György pkt. 0.21, td. 8.—	8.21
Akna-szlatinai főbányahiva- tal ld.	4.—	Benkő Rezső td.	8.—
Apatini erdőhivatal Npt.	54.50	Besztercebányai m. k. er- dőigazgatóság Npt.	0.41
Aschner István td. 8.—, pkt. 0.26	8.26	Balog Vilmos td.	4.—
*Arató Gyula ak.	8.—	Baumgartl Ferencz td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Bedros József td. 8.—, pkt. 0.15	8.15	Berendi Béla td. 8.—, Ert. 0.30, pkt. 0.21	8.51
Bészler Kálmán td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Bidló Ignác td. 8.—, pkt. 0.15	8.15
Berkesi Sándor td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Biró István td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Brannich Kálmán td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Balogh Kálmán pkt.	0.21
Budapest fő- és székváros ak.	16.—	Barrois Sándor td. 3.—, pkt. 0.21	3.21
Bögözy Antal td.	8.—	Bálint Imre td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
		Botos Lajos td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
		Boda Pál td. 4.—, pkt. 0.15	4.15

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Bothó Imre Npt.	1.—	Cservenák János td. 8.—,	
Rarkocza Ferencz td.	4.—	pkt. 0.21	8.21
Bekény Aladár Npt.	1.15	Csik Gyula Npt.	16.—
Biró Lajos td.	10.—		
Bittera Géza td.	1.—		
Borsos István td. 4.—, pkt.		Dejzö Vécze Npt.	1.56
0.20	4.20	Dokupil Adolf td. 8.—, pkt.	
Bokor Dénes td. 8.—, pkt.		0.21	8.21
0.21	8.21	Dezsényi Jenő td. 16.—,	
Barvics Károly td.	8.—	pkt. 0.16	16.16
Balog József td.	4.—	Gr. Draskovich Dénes erdő-	
Boroskai János td.	8.—	hivatala td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Bacsák Béla td. 8.—, pkt.		Dusчек János td. 8.—,	
0.20	8.21	pkt. 0.15	8.15
Bocskay Antal Npt.	1.15	Demaresek Béla td. 8.—,	
Balog György Npt.	1.56	pkt. 0.15	8.15
Buchelt Ede td.	8.—	Deé Mihály td.	3.—
Babos József Npt.	1.15	Dorozslai Gábor Npt. 3.06,	
Berbély Bálint Npt.	8.30	nvt. 2.80	5.86
Babicz Illés Npt.	1.65		
Balás Árpád td.	8.—		
Bátskor Lajos td.	16.—	Eresényi István td. 8.—,	
Bende Mihály Npt.	1.15	pkt. 0.21	8.21
Besztercebányai erdőigaz-		Erős Gyula td.	2.—
gatóság Npt.	74.56	Esztegar Bálint td. 4.—,	
Bydeskuty Sándor td.	8.—	pkt. 0.16	4.16
Bereczky Gyula ak. 7.50,		Engl A. és fiai td. 8.—,	
Ert. 0.30, Npt. 1.—	8.80	pkt. 0.21	8.21
*Belházy Emil ld.	2.12	Egri m. k. erdőgondnokság	
*Bodor Gyula td.	8.—	Npt.	1.56
		Eltzenbaum Róbert td.	8.—
		Ertl Gusztáv td. 8.—, pkt.	
		0.30	8.30
Cseh Bertalan td. 8.—, pkt.		Eröss Gyula td.	7.—
0.21	8.21	Eperjesi erdőgondnokság	
Czimra József td. 16.—,		Npt.	1.56
pkt. 0.16	16.16	Esztegar Bálint Npt.	4.06
Czinzer Károly td. 8.—, pkt.		Gróf Eszterházy Miklós Mór	
0.21	8.21	td.	8.—
Csigaházy Gábor td. 8.—,		Éresk Árpád Npt.	1.15
pkt. 0.31	8.31	Hg Eszterházy erdőfelügye-	
Cornidesz György td. 8.—,		lősége Kis-Márton Npt.	2.56
pkt. 0.21	8.21		
Capesius Frigyes td. 8.—,			
pkt. 0.20	8.20	Figura József td. 8.—, pkt.	
Ózv. Csaszkkóczy Mihályné		0.21	8.21
att. 10 —, ak. 8.—	18.—	Flatt Károly td. 16.—, pkt.	
Chramosta Sándor td. 8.—,		0.16	16.16
pkt. 0.21	8.21	Farkas Pál td. 8.—, pkt.	
Csik Ferencz és Kis Fe-		0.20	8.20
rencz Npt.	2.—	Frank Lajos Npt.	1.—
Csegezy Pál td.	4.—	Füzy Alajos td. 8.—, pkt.	
Csburg hg erdőrendezősege		0.16	8.16
N.-Rőcze Npt.	4.56		

Befizetések	frt
Förster Gyula td. 4.—, pkt. 0.21	4.21
Frank Lajos td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Fás Gyula td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Frank Lajos Npt.	1.—
Fehértemplomi erdőhivatal Npt.	9.06
Fries Gyula td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Ferencsik Ödön td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Felsőbánya város td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Fischle Frigyes td.	8.—
Florsckütz Ede td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Fenyőfalva községe hd.	6.55
Fuchs Frigyes td.	8.—
Fehér Pál pkt.	0.20
Frank Lajos Npt. pótlás	0.56
Felföldy Sándor td. 8.—, pkt. 0.16	8.16
Fischer Mór td.	16.—
Földmivelésügyi m. k. mi- nisterium erdészeti osztá- lya Wka.	6.—
Firbász Adolf td.	8.—
*Fogassy Gyula td.	3.66
*Földes János att.	20.—
*Furrherr János td.	6.60
*Füzy Zoltán ak.	5.38
Gaul Károly td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Giller János td. 5.62, pkt. 0.20	5.82
Gombossy Ferencz td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Göttmann Venczel td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Ghyczy László td.	5.—
Gölniczbánya város td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Gleim Károly td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Graf Adolf td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Gyöngyösi József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Garesár János td. 8.—, pkt. 0.21	8.21

Befizetések	frt
Grell E. és Comp hd.	42.02
Goró Ferencz td. 8.30, pkt. 0.21	8.51
Gellért László Ffest. 0.15, Npt. 1.—	1.15
Gözszy Gyula td. 16.—, pkt. 0.16	16.16
Grill Károly nvt.	4.—
Gaspero Henrik td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Geyer H. Viktor td.	8.—
Göttmann Imre td. 8.—, pkt. 0.15	8.15
Gánovszky Gusztáv td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Geschwind Lipót td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Özv. Guha Károlyné att. 10.—, ak. 5.—	15.—
Gallay András td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Dr. Günther Antal td.	8.—
Gellért László Ffest.	0.89
Göttmann Venczel Npt. 1.15, td. 3.85	5.—
Günther Károly Npt.	1.15
Günther Károly td.	8.—
Halliárszky Samu td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Hecht Jakab td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Herdina László td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Hajdu Dezső Npt.	4.06
Horáček István Npt.	1.15
Habel Lambert Npt.	1.—
Halasi László td. 8.—, pkt. 0.31	8.31
Horváthy Ferencz td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Hoffmann Antal td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Hinka László td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Haberfelner Béla td. 4.—, pkt. 0.21	4.21
Hecht József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Hajdu János td. 8.—, pkt. 0.30	8.20
Hornung Gusztáv td. 8.—, pkt. 0.21	8.21

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Hengye Frigyes td. 8.—,		Knebel Kálmán td.	8.—
pkt. 0.21	8.21	Kulesár János Npt.	1.56
Hermel Ágoston td. 8.—,		Kernács Gyula td. 8.—, pkt.	
Npt. 1.15	9.15	0.20	8.20
Hollós Ferencz ak. 8.—,		Krascsenits Imre td. 8.—,	
pkt. 0.15	8.15	pkt. 0.21	8.21
Hermann Károly td. 8.—,		Kiss Ernő Kisjenőn td. 8.—,	
pkt. 0.21	8.21	pkt. 0.21	8.21
Hoznek Gyula td. 6.—, pkt.		Kolos István Npt.	1.50
0.21	6.21	Környei Ferencz td. 8.—,	
Ifj. Hoffmann Sándor Npt.	1.15	pkt. 0.21	8.21
Hantos Ernő td. 4.—, Npt.		Kőrössy György td. 8.—,	
2.15	6.15	pkt. 0.21	8.21
Havas József Npt.	1.—	Kostensky Pál td. 8.—, pkt.	
Hosszafalusi előljáráóság hd.	5.75	0.21	8.21
Husek Ferencz td.	5.—	Kozelka Pál td.	8.—
Hadrava Pál td.	8.—	Kugyelka Ferencz Npt.	1.—
Hanczak Antal Npt.	1.15	Kolozsváry Andor td. 8.—,	
Hayden Antal Npt.	18.56	pkt. 0.21	8.21
Hell János td. 8.—, pkt.		Kőszeg város td. 8.—, pkt.	
0.20	8.20	0.21	8.21
Hollaky Attila hd.	7.99	Kócsy János td. 8.—, pkt.	
Ivanics Ferencz td. 8.—,		0.21	8.21
pkt. 0.21	8.21	Kovács Albert td. 8.—, pkt.	
Iszapi Gyula td. 8.—, pkt.		0.21	8.21
0.21	8.21	Kollár Károly td. 8.—, pkt.	
Ihrig Vilmos td. 8.—, pkt.		0.21	8.21
0.21	8.21	Kajdos József td.	8.—
Ilyefalva község előljárá-		Köhler Béla Npt.	1.15
sága hd.	8.55	Kolosy Béla td. 8.—, Npt.	
Jakó Jenő ak.	4.—	2.30	10.30
Janak László ak. 8.—, pkt.		Kostialik János td. 8.—,	
0.31	8.31	pkt. 0.21	8.21
Jankovics Miklós td. 8.—,		Krauze Károly 8.—, pkt.	
pkt. 0.21	8.21	0.21	8.21
Jeddi Sándor td. 8.—, pkt.		Kricsfalussy Vilmos td. 8.—,	
0.21	8.21	pkt. 0.21	8.21
Jakab József td. 8.—, pkt.		Kasolezán Döme td. 8.—,	
0.21	8.21	pkt. 0.16	16.16
Janiesáry Sándor td. 8.—,		Kárpáti Lajos td. 8.—, pkt.	
pkt. 0.16	8.16	0.21	8.21
Jác Károly td. 8.—, pkt.		Kiss Sándor td. 8.—, pkt.	
0.20	8.20	0.21	8.21
Jeschek Sándor td. 8.—,		Kohn Ignác Npt.	1.56
pkt. 0.20	8.20	Kőrös László td. 8.—, pkt.	
Janák László Npt.	1.15	0.21	8.21
Jávorszky Albert att.	18.—	Kovács Gyula td. 8.—, pkt.	
Janatka József ak. 7.—,		0.21	8.21
pkt. 0.20	7.20	Krause Manó td. 8.—, pkt.	
Jelinek András Npt.	1.65	0.21	8.21
		Kelety Lajos td. 8.—, pkt.	
		0.21	8.21
		Kögl Árpád td.	8.—

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Kern Lipót EL.	1.—	*Koller János ak.	2.—
Kis Ernő Gödöllő td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	*Kovács Gábor ak.	6.70
Kőhalmi fősztolgabiró hd.	11.03	Leltári tárgyak megtérítése	1.10
Kutasi Károly td. 8.—, pkt. 0.15	8.15	Licskó Ignác td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Karácsony Sándor td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Lippai főerdőhivatal Npt.	57.06
Kolbenheyer Gyula td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Lányi Adolf td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Költő Ferencz td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Levendovszky Nándor td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Korzevszky Lajos td. 8.—, pkt. 0.15	8.15	Lehmann János td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Körmendy Károly td. 10.—, pkt. 0.16	10.16	Lencsés Ambrus td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Kovács János td. 8.—, pkt. 0.20	8.21	Lövendáhl Ernő td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Koreny Gyula td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Lenhárd Antal td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Kaposvári m. k. erdőgond- nokság Npt.	1.56	Lukácsfy Elek td.	8.—
Kondrián László td. 3.—, pkt. 0.31	3.31	Lumnitzer Béla és társai Npt. 3.—, Ert. 1.20	4.20
Kugler István td. 4.—, pkt. 0.16	4.16	Lux Vilmos td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Kolosa Béla td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Liedermann Emil td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Karácsony Sándor egy. er- dőőr rendbirságából Wka.	1.—	Lorencz Jenő td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Karvas Emil és társa Npt.	2.30	Lahner István td.	8.—
Kariczag Béla td.	8.—	Lahner Károly td.	8.—
Királyhalmi erdőőri szak- iskola Npt.	19.56	Lórencz Jenő Npt.	1.15
Karánsebesi vagyonszövés Ert.	1.20	Lampel Róbert Npt.	1.50
Kubinyi Ferencz td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Lányi Aladár td.	8.—
Kodolányi Gyula td. 16.—, pkt. 0.31	16.31	Leber Antal td.	8.—
Köcskemét város ld.	1.50	Lende Ede att.	160.—
Koczányi és Vitéz ld.	14.40	Liptóújvári erdőőri szakis- kola Npt.	16.—
Kern György ak. 0.50. Npt. 1.80	2.30	Láng Gábor Npt.	1.15
Keszthelyi m. k. gazd. tan- intézet ld.	8.—	Dr. Lonesár Jozsef td. 8.—, pk. 0.20	8.20
Kily János ld.	8.—	Máhr Károly td. 6.84, pkt. 0.21	7.05
Kisjenői főhercezeri uradalom	8.—	Mairovicz Mór td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Kovács János Npt.	1.65	Mányay Imre td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Krizba községe hd.	7.71	M. k. állampénztár 68 db 1891. Ert.	40.80
*Kiss Ferencz att.	60.—	Mátéffy Árpád td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
*Kittler Adolf td.	2.54	Modor város td. 8.—, pkt. 0.31	8.31
*Kleiszl Gyula td.	1.50		

Befizetések		Befizetések	
	frt		frt
Milsevic István td.	8.—	Milsevic István pk.	0.05
Móricz Sándor td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Martinkovics János Npt.	1.50
Mara Akos Npt.	1.50	M. k. állampénztár maros- vásárhelyi erdőgondnok- ság részére Npt.	1.56
Marsovsky Éde td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Mahovics Ferencz Npt.	1.—
Müller Henrik td.	1.—	Magyar földhitelintézet át- számítás útján értékpapi- rok kamatjövédelme	1492.34
Malachovszky László td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Már Gyula ld.	2.—
Molnár Gyula td. 1.95, Npt. 1.15	3.10	Márton György td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Molnár Imre td.	8.—	Melczér Aurél td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Muraközy János Npt.	1.15	Melczér Aurél Npt. pótlás	0.26
Mayer Gyula td. 8.—, Npt. 1.15	9.15	*Márton Sándor Npt.	1.15
Molnár István Körmend td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Neuberger testvérek td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Medveczky Ernő td. 4.—, pkt. 0.21	4.21	Nitnausz Gyula td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Molnár Lajos Brád td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Nagy Károly td. 6.10, pkt. 0.21	6.31
Maurer Ignác ab.	5.15	Nahoczky Andor td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Majer József td.	8.—	Nedolác Gyula td. 8.—, pkt. 0.15	8.15
Melesiczky Pál td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Noghé László td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Milsevic István Npt.	1.10	Novák Ferencz td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Markon Antal td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Nyitrai Ottó td.	4.—
Máté Ambrus td. 3.—, pkt. 0.21	3.21	Nadrági vasmű hd.	4.15
Matzon Ede td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Nyarádszeredai erdőgond- nokság hd.	7.94
Muhos István Npt.	1.15		
Müller Róbert td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Omischl Mihály td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
M.-szigeti erdőigazgatóság Npt.	55.—	Odor Igoác td. 8.—, pkt. 0.31	8.31
Markovics Dusan td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Ormai Kálmán td. 3.—, pkt. 0.21	3.21
Mikulasik József Npt.	1.56	Orlovsky Gyula td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Méhes Péter td. 8.—, Ert. 1.20, Npt. 1.15	10.35	Ocsárd Károly Npt.	1.—
Mészáros János td.	4.—	Omischl Mihály Npt.	1.15
Murinai György td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	*Ocsárd Károly att.	1.00
Özv. Marczely Gusztávné att. 20.—, ak. 6.—	26.—	Pauks László Npt.	1.15
Mirtse János td. 4.—, pkt. 0.21	4.21	Pécs Kálmán Npt.	1.—
Melczér Aurél 2Npt.	2.30	Perroy Pál td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
M.-szigeti erdőigazgatóság ld.	160.—		
Mikso Imre td.	8.—		

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Pilz Otto td. 7.80, pkt. 0.20	8.—	Pilez Otto 8 Npt.	11.56
Popovics Otto td.	8.—	Peiserle Pál td. 8.—, pkt. 0.15	8.15
Pöldner Adolf Npt.	1.—	Polák Ferencz td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Patzl Jenő td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Puskás Ferencz td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Polcz Albert td. 8.—, pkt. 0.22	8.21	Ifj. Petrus Márton td.	8.—
Puskás Jenő td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Özv. Prodánovics Jánosné att. 26.—, att. 8.—	34.—
Panczér József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Özv. Plech Józsefné att. 6.60 att 4.—	10.60
Dr. Papp Samu td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Plecheisz János td.	8.—
Penszl Antal td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Pitschmann Károly td. 5.—, pkt. 0.20	5.20
Pálka Gyula td. 8.—, pkt. 0.31	8.31	Puchreiner Henrik Npt.	1.15
Polgár József td. 4.—, pkt. 0.20	4.20	Pintér Ferencz Npt.	2.56
Pál Tamás Npt.	2.30	Primási urad. erdőhivatal Nyergesujfalu ld. 8.—, pkt 0.20	8.20
Pohl Mór td. 8.—, pkt. 0.26	8.26	Podhadszky András td. 8.—, pkt. 0.31	8.31
Pultz Ferencz td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Pilászy Endre id. 8.—, pkt. 0.15	8.15
Pintér Ferencz td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Pankovics Béla ld.	4.—
Polnisch Árpád td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Papp Ferencz td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Pálos Konrád Npt.	1.15	Paulik Andor Npt.	6.—
Papp Győző td. 8.—, pkt. 0.25	8.25	Pick Vilmos ld.	24.—
Praxa Béla td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Piller Kálmán ak és ld.	8.—
Popu Ágoston td. 8.—, pkt. 0.15	8.15	Porubszky Károly és Árpád Npt.	2.30
Preszler József G. Kövesd td. 8.—, pkt. 0.16	8.16	*Porubszky Gyula td.	8.—
Pehán Gusztáv td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Reichard Sándor td. 8.—, Npt. 1.15	9.15
Pál Tamás td. 1.90, pkt 0.16	2.06	Rimabrezói vasműrészevny-társaság Npt.	7.06
Peiszerle József td 7.—, pkt. 0.31	7.31	Rác Imre td.	4.—
Petzrik Antal Npt.	1.15	Reindl Károly td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Parragh Béla ak.	8.—	Reithofer Ferencz Npt.	1.15
Partos Vilmos td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Ronai Antal td.	4.—
Patay Gusztáv td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Raner Sándor td.	4.—
Peltzmann Adolf td. 4.—, pkt. 0.31	4.31	Rottler József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Philippi Mihály td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Rausz István td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Plech József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Riffer Nándor td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
		Ruzsovits József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
		Révai testvérek Npt.	1.50

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Roxer Vilmos td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Schanschek György td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Rebek József td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Schuster Mór td. 16.—, pkt. 0.15	16.15
Riedl Ödön td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Szabó József a. k.	24.—
Riethmüller Ármin td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Szimon Béla td. 8.—, pkt. 0.15	8.15
Ritter Károly td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Szücs Dénes td. 2.—, pkt. 0.16	2.16
Rónai Árpád td.	8.—	Szvaty Béla td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Rowland Róbert td.	8.—	Szvoboda Mihály td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Révai Leo Npt.	1.50	Szalai József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Rinaldi Otto td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Suttha Ignác td. 16.—, pkt. 0.16	16.16
Riesz László td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Szecsei Lajos td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Özv. Révi Józsefné att.	10.—	Soóvári m. k. erdőhivatal hd.	18.22
Rusz Kálmán Npt.	1.56	Schlesinger Alajos td. 8.—, pkt. 0.21	8.15
Révai testvérek Ecs. 2.—, Npt. 1.50	3.50	Schwabik Ferencz td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Özv. Rudnyánszky Pálné ak. és ld.	8.—	Selmeczbánya város td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
*Reschner Rezső td.	5.—	Somogyi Géza td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Színerváljalai erdőgondnok- ság hd.	8.85	Somogyi Lajos td. 4.—, Npt. 2.15	6.15
Schannen Ede td.	4.—	Spanyol Géza td. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Soska Gyula td. 16.—, pkt. 0.20	16.20	Strompf Pál td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Spanyol József td.	8.—	Szegeresán Vazul td.	8.—
Stefanszky Ferencz td.	2.—	Szepey Sándor td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Szigethi Rezső td. 6.34. pkt. 0.21	6.55	Szilágyi Bertalan td.	4.—
Scholtes Henrik td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Szinger Gyula td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Stegmann Gusztáv td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Schlesinger Alajos és társa 2 Npt.	2.15
Szokoly Elemér td. 8.—, pkt. 0.15	8.15	Scholtz Gyula td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Szemök Pál td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Id. Stark Ferencz td.	10.—
Salix Gyula td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Sztankovszky János ak. 8.—, pkt. 0.20	8.20
Sterba Szabolcs td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Seemann Antal td. 8.—, pkt. 0.15	8.15
Schmidt Gáspár td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Sift Agost Npt.	1.15
Seidner Bernát td. 16.—, pkt. 0.16	16.16	Székelyudvarhelyi erdőhiva- tal Ert. 1.80, Npt. 1.56	3.36
Ifj. Stark Ferencz td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Szepesházy Kálmán td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Sander János td. 8.—, pkt. 0.20	8.20		

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Sztokosza Géza Npt.	1.15	Teodorovics Ferencz td. 8.—,	
Özv. Szontagh Gusztávné att.	10.—	pkt. 0.21	8,21
Selmeczbányai városi szám-		Tribusz Gusztáv td. 8.—,	
vevőség Npt.	2.56	pkt. 0.21	8,21
Steuka Lajos td. 4.—, pkt.		Tiller Mór és társa hd.	8.—
0.21	4.21	Török Sándor td.	8.—
Szántó Károly td. 8.—, pkt.		Török Gábor td. 8.—, pkt.	
0.20	8.20	0.21	8,21
Szvorényi Pál td. 8.—, pkt.		Trsztványzky László td. 8.—,	
0.30	8.30	pkt. 0.21	8,21
Sényi János Npt.	1.15	Tatarek Rezső td.	8.—
Somkerekai Gusztáv Ert.	0.30	Tibold Ferencz td. 4.—, pkt.	
Szászregeni tutajkereskedő		0.20	4,20
társulat hd.	4.55	Tompa Kálmán td. 8.—, pkt.	
Sztavács Norbert Npt. 1.15		0.21	8,21
Ert. 0.30	1.45	*Téglás Károly td.	3,75
Szvitok János Npt.	1.50	Ungvári m. k. főerdőhivatal	
Dr. Schuster Konstantin td.	8.—	Npt.	1,56
Szabó András Npt.	1.56	Urbán Rezső td. 8.—, pkt.	
Schreter Károly Npt.	1.15	0.15	8,15
Schwartz Behrle et Comp.		Uj aradi urad. pénztár hd.	4,55
td. 8.—, pkt. 0.21	8,21	Urbanszky István Ert.	2,56
Selmeczbányai casino-egy-		Urpsrunger Imre td. 8.—,	
let ld	4.—	pkt. 0.20	8,20
Sopron város tanácsa ld.	3.—	Vécsey József td. 16.—, pkt.	
Soska Gyula Npt.	1.15	0.16	16,16
Suha Rezső td. 8.—, Npt.		Várnay Ödön td. 8.—, pkt.	
2.30	10,30	0.20	8,20
Szepesházy János td.	10.—	Velics János td. 8.—, pkt.	
Szigethy János Npt.	1.—	0.21	8,21
Szigeti Rezső Npt.	1.15	Veláncsics István td. 8.—,	
*Simonkai Lajos td.	16,81	pkt. 0.21	8,21
*Stark József td.	8,14	Vodicska Ferencz td. 8.—,	
*Sulyok Géza a. k.	18,46	pkt. 0.21	8,21
*Szakmáry Ferencz td.	5,09	Vajda Akos td.	8,65
Trnovszky Márk td. 8.—,		Vasányi Aurél td.	8.—
pkt. 0.20	8,20	Vécsey Mihály td.	8.—
Tatarek Kálmán td. 16.—,		Vádl János Npt.	4,56
pkt. 0.16	16,16	Vég Gyula Npt.	4,06
Temesváry Béla ak.	5.—	Weress Sándor ak. 6.—, pkt.	
Teltsch Kornél td. 8.—,		0.21	6,21
pkt. 0.21	8,21	Waszner József td. 8.—, pkt.	
Traub Hermann td.	8.—	0.21	8,21
Tauber Manó td. 8.—, pkt.		Weigl Róbert td. 8.—, pkt.	
0.21	8,21	0.21	8,21
Traub István td. 8.—, pkt.		Weinert Tivadar Npt.	1,15
0.20	8,20	Wessely Alajos td. 8.—,	
Török László td. 8.—, pkt.		pkt. 0.20	8,20
0.21	8,21	Weiler Lajos td. 8.—, pkt.	
Traxler Lajos td. 8.—, pkt.		0.21	8,21
0.21	8,21		

Befizetések	frt	Befizetések	frt
Winkler Ferencz td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Zachár Gyula td. 16.—, pkt. 0.16	16.16
Woher Jenő td. 8.—, pkt. 0.25	8.25	Zaminer Ede td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Wellibil Károly td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	Zareczky Tivadar ta. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Wiegandt Henrik td. 8.20 pkt. 0.21	8.41	Zachár István td. 6.—, pkt. 0.21	6.21
Wenk Ferencz td. 4.—, pkt. 0.15	4.15	Ziegelhoffer Mihály td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Weszely Alajos Npt.	1.—	Zachár József erdőbíró td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Wiegandt Henrik Npt. 1.—, Ert. 2.56	3.56	Zathureczky Gyula td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Weidmann József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Ziegler Mihály td.	4.—
Weinert Tivadar Npt.	2.30	Zachár József td. 8.—, pkt. 0.21	8.21
Winternitz Vilmos td. 8.—, pkt. 0.21	8.21	Zahoránszky Antal Npt.	4.80
Zsarnóczai m. k. erdőhivatal Npt.	51.56	Zeller Géza td.	8.—
Zimmermann Gusztáv td.	4.—	Deczember hóban összesen	6.182.62
Zdeborszky József td. 8.—, pkt. 0.20	8.20	A január-november havi be- fizetések	22.081.54
Zachár Jakab td.	8.—	Összesen	28.264.16

Hirdető-melléklet az „Erdészeti Lapok“ 1893. évi I. füzetéhez.

Az „Erdészeti Lapok“ mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Díjszabályzat. Az első negyven (40) sorért soronként negyven (40) krajczár, az erre következő husz (20) sorért, illetőleg a 41 egész 80-ik sorig, soronként harmincz (30) krajczár, míg a 60-ik soron felül következő minden sorért egyenként husz (20) krajczár számíttatik.

Táblázatok nyomdai szabály szerint kétszeres árral számíttatnak.

Kincstári és uradalmi

erdőtisztek és erdőőrök

részére akár

teljes egyenruhákat,

akár pedig

egyedarábokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeket

csakis valódi

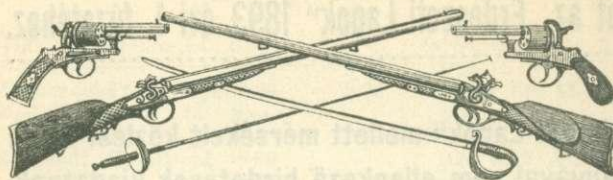
tartós minőségben szállítjótállás mellett

TILLER MÓR és TÁRSA

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállítók, valamint perzsa császári és szerb királyi udvari szállítók.

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimerítő árjegyzéket kívánatra küldünk.

Fontos utazóknak, vadászoknak, tiszteknek és másoknak.

Revolverek, fegyverek, vadászati eszközök,

különbféle egyenruhák, valamint a fegyverszakba vágó mindennemű ezikkek

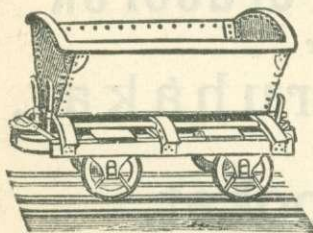
BÉCS, Ottakring, Festgasse 11/13. **GASSER LIPÓT** Raktár BÉCS, I. Kohlmarkt 8

cs. és kir. udvari és hadsereg-fegyver-gyáros,

egyvergyára által, jótállás mellett legjobb minőségben és legolcsóbb áron szállítanak.

—== Illusztrált árjegyzékek bérmentve és ingyen küldetnek. ==—

Szállítható vasutak

mezei, erdei, ipari és építkezési célokra

„DANUBIUS“

magyar hajó és gépgyár részvénytársaság

Képviselője **SZIRMAI J.** gépészmérnök
(Budapest, Zrínyi-utca 4.)

Egész berendezések bérbeadása. Részletes költségvetések díjtalanul készíttetnek.

Vadász segéd gyanánt

Gróf Festetics Pál böhönyei uradalmában, Somogyvármegyében alkalmazást talál egy akár a királyhalmi, lipótvári, avagy vadász-erdei szakiskolás végzett, katonakötelezettségnek eleget tett, vagy hadmentes fiatal egyén. Évi fizetése 150 frt, s 50 frt ruhaátalány és teljes ellátás. Kellőleg fölszerelt folyamodványok, esetleg már szolgálatot tanúsító bizonyítványokkal együtt, az uradalmi felügye-
lőséghez Déghen, (per Lepsény) intézendők.

(4/II)

Ékes Lajos, urad. felügy.

Vadriasztók (Jagdlappen)

könnyű, svéd gyártmány, nagy kis vad számára. Egyedüli segédeszköz a róka és farkas teljes kiirtásához. 1000 folyó méter ára 20 frt.

Próbaszállítmányt ingyen és bérmentve küld Wittken W. (Bécsben, II. Ruepp-utca 18 sz.) (11)

Megtekintésre és próbára szállit: átiskolázó gépet à 45 frt; átiskolási készüléket à 12 frt; vetőgépet à 7 frt (s kívánatra akadálytalanul visszaveszi) Hacker Rudolf, Ploškovichan Leitmeritz mellett. Csehországban. (Árjegyzék ingyen bérmentve.) (1/L)

Alólirott erőteljes fiatal ember, szakvizsgazott vadász segéd, ki a magyar, német és tót nyelvet írásban és szóban is bírja, hasonló minőségben alkalmazást keres. Krokovich Imre (Sasvárrott. Nyitra vármegye.) (13)

Tölgyfaeladási hirdetmény.

539/1892. sz. Maros-Tordavármegyében, Kőszvényes-Remete község határán, az ottani róm. kath. egyház tulajdonát képező „Csere“ nevű erdőrészben levő tölgyfakészlet a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. ministerium 1892. évi 43.479/I/3. sz. magas engedélye alapján 1893. év február hó 7-én d. e. 10 órakor Kőszvényes-Remete község házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Kikiáltási ár 18.700 (tizennyolcezerhét száz) frt, mint hivatalosan megállapított becsár.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10°/_o-at, vagyis 1870 (ezesnyolczszázhetven) frtot bánatpénzül az árverést vezető kezéhez készpénzben vagy óvadékképes névértékben számított értékpapirban letenni s kinyilatkoztatni, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismerik. Az eladás tárgyát 8302 m³-re becsült, mellmagasságban 84 cm átlagos átmérőjű, a róm. kath.

egyház tulajdonát képező — a helyszínén kijelölt területen levő mintegy 1460 db tölgytörzs tövön képezi. Tájékozással megjegyez-
tetik, hogy az eladandó famennyiség Kőszvényes-Remete község
mellett fekszik, honnan úgy a 25 km-re fekvő szász-régeni, mint a
37 km-re fekvő maros-vásárhelyi vasuti állomáshoz jókarban levő
vármegyei út vezet.

Az árverési és szerződési feltételek a kőszvényes-remetei róm.
kath. egyház gondnokságánál (postaállomás Deményháza) és a nyárád-
szeredai m. kir. erdőgondnokságnál megtekinthetők, az érdeklődők
kivánságára írásban megküldetnek.

M. kir. erdőgondnokság:

Ny.-Szereda, 1892. december 30.

(7)

Páll Miklós,
m. kir. erdész.

Árverési hirdetmény.

A körmöczbányai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó és Turócz
vármegyében fekvő és pedig:

1. „Lenczhorn“ nevű erdőhely A) üzemosztály, II. vágásso-
rozat, 8 tag, 5 osztág 7·5 hold területen, —
2. „Klapperschlag“ nevű erdőhely A) üzemosztály, I. vágás
sorozat, 5 tag, 17 osztág, 13 hold területen.
3. „Schwarzgrund“ nevű erdőhely A) üzemosztály I. vágás-
sorozat, 1 tag, 24 osztág, 5·5 hold területen, tövön kijelölt s az
alább részletezett épületi és tűzifa a folyó évi február hó
16 án d. e. 10. órakor a körmöczbányai m. kir. erdőgondnokság
irodájában nyilvános árverés útján el fog adatni.

I. Lenczhorn.

a)	529 m ³ jegenye és lucz fenyő épületi fa	
	28 cm középátmérőig á 1 frt 90 kr.	1005 frt 10 kr.
b)	941 m ³ jegenye és lucz fenyő épületi fa	
	28 cm középátmérőn felül á 3 frt	2823 frt — kr.
c)	323 ürm ³ fenyő tűzifa á 27 kr	87 frt 21 kr.
d)	323 ürm ³ fenyő feküfa á 16 kr	51 frt 68 „
e)	85 ürm ³ kemény tűzifa á 36 kr	30 frt 60 „
f)	84 ürm ³ kemény feküfa á 22 kr	18 frt 48 „

I. összeg: 4016 frt 07 kr.

II. Klapperschlag.

a)	1014 m ³ fenyő épületifa 28 cm. közép átmérőig á 2 frt 20 kr	2230 frt 80 kr.
b)	1705 m ³ fenyő épületi fa 28 cm közép átmérőn felül á 3 frt 50 kr	5967 frt 50 kr.
c)	596 ürm ³ lágy hasábfá á 32 kr	190 „ 72 „
d)	596 ürm ³ lágy feküfa á 19 kr	113 „ 24 „
		<u>II. összeg: 8502 frt 26 kr.</u>

III. Schwarzgrund.

a)	181 m ³ fenyő épületi fa 27 cm közép átmérőig á 2 frt 50 kr.	452 frt 50 kr
b)	451 m ³ fenyő épületi fa 28 cm közép átmérőn felül á 4 frt	1804 frt — kr.
c)	10 m ³ bükk szerszámfa á 2 frt 10 kr	21 frt — „
d)	3 m ³ juhar szerszámfa á 2 frt 90 kr	8 „ 70 „
e)	139 ürm ³ fenyő hasábfá á 36 kr	50 „ 04 „
f)	140 ürm ³ fenyő feküfa á 22 kr	30 „ 80 „
g)	165 ürm ³ kemény hasábfá á 48 kr	79 frt 20 kr.
h)	164 ürm ³ kemény feküfa á 30 kr	49 „ 20 „
		<u>III. összeg: 2495 frt 44 kr.</u>
		Főösszeg: 15013 frt 77 kr.

Versenyezni lehet vagy az összes fatömegre egyszerre, mint minden egyes vágásra külön-külön.

A versenyzők kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10⁰/₀ át, azaz 400 frt, 850 frt és 250 frt illetve 1500 frtot bánatpénz gyanánt az árverező bizottság kezébe letenni.

Szabályszerűen szerkesztett és 50 kros bélyeggel és bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak.

Az árverési és szerződési feltételek az alólirt erdőhivatalnál, valamint a körmőczi m. kir. erdőgondnokságnál is megtekinthetők.

Zsarnócán, 1893. évi január hó 15-én.

A m. kir. erdőhivatal.

Hirdetmény.

17663/892. szám Ezennel köztudomásra hozatik, miszerint a Magyarországon erdélyi részben fekvő, Brassó városa a városi pagonyban levő lucz és jegenye fenyő és tölgyfa álladékból álló évi anyagjövendelmét a magas m kir. földmivelésügyi ministerium által jóváhagyott végleges üzemtervek szerint évi összmenyiségben és pedig:

1.	13310 m^3 lucz és jegenye fenyőfát
2.	2565 m^3 tölgyfát
	összesen <u>15875 m^3</u>

esetleg egyenkint és pedig:

A) az I-ső üzemkerületben „Honterus erdő“-ben

1.	3530 m^3 lucz és jegenye fenyőfát
2.	1225 m^3 tölgyfát
	összesen: <u>4755 m^3.</u>

B) a II-ik üzemkerületben „Városi erdő“-ben és pedig:

1.	3170 m^3 lucz és jegenye fenyőfát.
----	--------------------------------------

C) a III-ik üzemkerületben „Függőkő erdő“-ben és pedig:

1.	300 m^3 lucz és jegenye fenyőfát
2.	1340 m^3 tölgyfát
	összesen: <u>1640 m^3.</u> és

D) a IV-ik üzemkerületben „Schuller erdő“-ben

1.	6310 m^3 lucz és jegenye fenyőfát
----	-------------------------------------

a törzsön az 1895. év végéig, azaz a fent jelzett évi anyagjövendelmét az 1886. éven innen (a már kihasznált vágási mennyiségek kivételével) ajánlati tárgyalás után a legtöbbet ígérőnek eladni szándékozik.

Az ajánlati és tárgyalási feltételek a városi erdészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekintheők és le is másolhatók.

Ajánlattevők tartoznak az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokat legkésőbb 1893. évi február hó 21. napján délelőtti 11 óráig Brassó város tanácsánál átnyújtani és a felajánlt összeget minden egyes köbméter tülevelű és tölgyfára nézve számokban és betűkben kiírni és kijelenteni, hogy az ajánlati és tárgyalási feltételeket ismerik és azoknak magukat feltétlenül alávetik.

Az ajánlatban az évi anyag jövedelemért felajánlt főösszegtől számított 5°/_o-nyi bánatpénz és az ajánlattevő neve és lakása pontosan és világosan kiteendő.

Az ajánlatok az 1893. évi február hó 21-én déli 12 órakor a polgármester ur hivatalos helyiségében fognak felbontatni.

Brassó, 1893. évi január hó 4-én.

A városi tanács.

(5)

Pályázat.

1893. évi 6. szám. A selmeczi m. kir. bányászati és erdészeti akadémián az erdőtenyésztési és erdővédelmi tanszéknél üreseedésbe jött tanársegédi állomás betöltendő.

Ezen állomásra csak okleveles erdész neveztetik ki évi hétszáz (700) forintnyi lakpénzzel, egyszázöt frtnyi kokpénzzel és 20 köbméter tűzifajárandósággal.

Mindazok, akik ezen állomásra pályázni akarnak, ezennel felhivatnak végzett tanulmányaikról, eddigi foglalkozásukról, kiszolgált egy évi katonai önkényteliségről szóló bizonyítványokkal felszerelt folyamodvényaikat előljárási útján f. évi február hó végéig az akadémia igazgatóságánál benyújtani.

Selmecz, 1893. évi január hó 14-én.

M. kir. bányász és erdész akadémia igazgatósága.

Sollc.

(10)

402/892. sz. Alsófehérvármegye területén az állam közvetlen felügyelete alá tartozó és a járási erdőtisztek kezelése alá beosztott községi, volt urbéres közbirtokossági és egyházi erdők őrzésére szervezett 10 kerületi erdőőri állomás betöltésére pályázat hirdettetik.

Ezen erdőőrök közül 2—2 Nagy-Enyed és Magyar-Igenben 1—1 Balázsfalva, Vingárd, Alvincz, Zalatna, Abrudbánya és Verespatakon fog lakni. Évi fizetésük 200 frt és 80 frt lótartási általány.

VIII

Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy az erdőőri szakvizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal, ugy életkorukat, egészséges testalkotásokat, eddigi alkalmazásukat és jelenlegi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt bélyeges folyamodványukat folyó évi február hó 28 ig hozzám nyujtsák be.

Erdőőri kerületük és szolgálati teendőikről felvilágosítást nyerhetnek a vármegye főszolgabirái és városi polgármesterei, Dezső Zsigmond nagyenyedi és Dékáni Ernő gyulafehérvári járási főerdészek és a nagyszebeni kir. erdőfelügyelőség^{nek}, valamint az itten megtekinthető szabályrendeletből.

Mennyiben kellő számú képzett erdőőr nem pályáznék, más ezen szolgálatra alkalmasnak ismert egyének is kineveztetnek, azonban az ilyenek 2 év alatt az erdőőri szakvizsgát letenni kötelesek s annak letetéséig fizetésükből 10%^o levonatik.

Nagy-Enyed, 1893. január 10-én.

(8)

Csató János,

kir. tanácsos alispán, mint
a vármegyei közig. erd. bizotts. elnöke.

289/1893. sz. Az alólirott m. kir. erdőigazgatóság kerületében egy (1) II-od és hét (7) IV-ed osztályú erdőőri, előléptetés esetén megfelelő számú erdőlegényi állomásra, az állományszerű illetményekkel pályázat nyitattik.

Az erdőőri állomásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879-évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, — az államerdészet szolgálatába ujonan belépni kívánók ezenfelül ép és erős testalkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket, kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1893. évi február hó 25 éig az alólirott erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

Lugoson, 1893. év január hó 13-án.

(9)

M. kir. erdőigazgatóság.

159. sz Ezen főerdőhivatal kerületében két III-ad és egy IV-ed osztályu erdőőri állomásra 250 frt, illetőleg 200 frt évi bérrel, előléptetés esetén három IV-ed osztályu erdőőri, három I-ső osztályu, lesetleg három II-od. illetőleg három IIIad osztályu erdőlegényi állomásra évi 200 frt, 180 frt, 150 frt bérrel és a szabályszerű mellékletményekkel pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ban felsorolt kellékeket; azonfelül valamennyi az államerészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő és hallóképeségüket kincstári erdészeti orvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket f. évi márczius hó 10 ig az alólirt főerdőhivatalhoz nyujtsák be.

Lippa 1893. január 19.

(12.

M. kir. főerdőhivatal.

